7 Kasım 1986
7. November 1986
Nummer 95
15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.- FF
BELÇİKA: 50.- BF
HOLLANDA: 3.- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.- KRN
İSVEÇ: 8.- KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt 1 H 13 19 D

Bad Kreuznach'daki Bretz mobilya fabrikasının dıştan görünüşü.

İşçiler iflas kararı istediler

Bad Kreuznach'ta üç aydır paralarını alamayan işçiler mahkemeye başvurdular

F.Almanya'nın Bad Kreuznach bölgesinde, üç aydır ücretleri ödenmeyen Bretz mobilya fabrikası işçileri topluca işi bırakarak firmanın iflas ettiğini mahkemeye bildirdiler. İşveren, bir süre önce mali durumunun bozuk olduğunu bildirerek, işçilerin ücretlerinin yüzde 10 düşürülmesini ve 1987 yılındaki zam istemlerinden de vazgeçmelerini istemişti.

● Yazısı Sayfa 6'da

Çelik tröstü Thyssen Wallraff'ı mahkeme yoluyla susturmak istiyor

Günter Wallraff

Thyssen yönetiminin yazar Günter Wallraff'a karşı açtığı davaya 29 Ekim günü Düsseldorf mahkemesinde bakılmaya başlandı.

Wallraff, kitabında Thyssen tekelinin insan tüccarı firmalar aracılığıyla yabancı işçileri nasıl sömürdüğünü anlatmıştı.

dorf mahkemesinde bakılmaya başlandı.
Wallraff, kitabında Thyssen tekelinin insan tüccarı firmalar aracılığıyla yabancı işçileri nasıl sömürdüğünü anlatmıştı.

● Yazısı Sayfa 5'de

Federal Almanya'da büyük protestolara neden olan alçak uçuşlar Konya'ya kaydırılıyor

Konya'yı bekleyen büyük tehlike

Federal Almanya'da büyük protestolara neden olan Alman Tornado ve Alpha jetlerinin alçak uçuş talimlerinin NATO çerçeve sinde Konya Hava Eğitim Üssü'nden yapılması planlanıyor. Geçtiğimiz günlerde bir açıklama yapan Genelkurmay Başkanlığı NATO çerçevesinde eğitim merkezi olarak kullanılmak üzere Konya'nın NATO'ya önerildiğini açıkladı.

İngiltere'de tümüyle yasaklanan, Federal Almanya'da jetlerin çıkardığı gürültünün halkın sağlığını tehdit etmesi nedeniyle kaldırılması istenen alçak uçuşlar, Kanada'da da istenmiyor. Öte yandan Türkiye'de de bu tehlikeli NATO planına karşı muhalefet güçlerinden tepkiler artıyor.

ANAP'ın dışında SHP, DYP, DSP ve RP Konya il başkanları ile Karapınar belediye başkanı birer açıklama yaparak tepkilerini dile getirdiler. SHP il başkanlığı, Konya'da "NATO üssüne hayır" mitingi düzenlemek için genel merkeze başvurdu.

● Yazısı Sayfa 4'de

Yoksula hayat hakkı yok Ankara'da üç cana kıydılar

22 Ekim'de Ankara'da bir gecekondunun içindeki insanlarla birlikte yıkılması olayının sorumluları olarak iki belediye görevlisi tutuklandı. Aldıkları emirleri hiç düşünmeden uygulayan ve üç insanın ölümüne neden olan görevliler hiç şüphesiz suçludurlar. Ama acaba onlara insan öldürme cesaretini veren gerçek suçlular kimlerdir?

İnsan haklarına saygı duyan kendine demokratım diyen herkes gerçek suçluların cezalandırılması için kolları sıvamalı.

● Yazısı Sayfa 3'de

Avrupa Parlamentosu Yıldızlar

Avrupa Parlamentosu Yıldızlar Savaşı engelinin kaldırılmasını istiyor

Avrupa Parlamentosu 24 Ekim'deki bileşiminde sosyalist grubun sunduğu karar tasarısını oy çokluğuyla kabul ederek Reykjavik'teki zirve toplantısında somut netice alınamamasından ABD yönetimini sorumlu tuttu. Avrupa saylavları sadece Amerikan çıkarlarına hizmet eden SDI (Yıldızlar Savaşı) projesinde diretilmesinin bu tarihsel şansın kaçırılmasına neden olduğunu dile getirdiler.

Barış güçleri kazanacaktır

15 Kasım cumartesi günü Düsseldorf'da Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Barış ve Demokrasi Güçleriyle Dayanışma Toplantısı düzenleniyor. Aralarında TİP Genel Başkanı Behice Boran ve TSIP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın da bulunduğu 30'un üzerinde sendikacı, demokratik yığın örgütü yöneticisi ve çeşitli meslek gruplarından kişilerin düzenlediği toplantıya konuşmacı olarak TİP Genel Başkanı **Behice Boran**, TKSP Genel Sekreteri **Kemal Burkay**, Maden-İş Genel Başkanı DİSK GYK üyesi **Mehmet Karaca** ve TÖB-DER Genel Başkanı **Gültekin Gazioğlu** katılıyor.

Saat 18.00'de başlayacak olan toplantı, Gesamtschule Kikweg, Heidelbergstr. 75, 4000 Düsseldorf 1 adresinde yapılacak.

Yaşar Kemal

Zülfü Livaneli

Kırgızistan'da yazarlar toplantısı

Aralarında Yaşar Kemal ve Zülfü Livaneli'nin de bulunduğu dünyanın çeşitli ülkelerinden sanatçılar Kırgızistan'da bir araya geldiler ve ortak açıklama yayınladılar.

● Yazısı Sayfa 11'de

İtiraf

HABER gazetelerde yayınlandı: Genelkurmay yetkilileri ordunun donatımı için zorunlu gördükleri silahların bir listesini hazırlayarak bunların kaça alınabileceğini hesaplatmışlar. Ortaya tam elli milyar dolarlık bir fatura çıkmış. Üstelik hazırlanan bu liste **"indirimli"** bir listeymiş. NATO standartlarının ancak % 25'i hedeflenerek hazırlanmışmış. Demek ki tam NATO standartlarına göre bir liste yapacak olsalar, bunun dört misli bir para gerekecek.

BU haberi görünce insanın aklına Hoca Nasrettin gelmesin de kim gelsin? Timur "yıkın şunu yere, vurun yüz değnek!" diye gürleyince Hocanın verdiği cevap meşhurdur: **"Haşmetlim, sen ya hiç değnek yememişsin, ya da sayı saymayı bilmiyorsun!"**

GELGELELİM, Hocadan bu yana köprülerin altından çok su aktı. Elli milyar ne demek anlayabilmek için sayı saymayı bilmek de yetmiyor. Elli milyara kadar saymaya kalksak ve her saniyede bir dolar sayarak gece gündüz yemeden içmeden, uyumadan sırf bu işle uğraşsak, yine de ömrümüz yetmez. Çünkü bu biçimde elli milyar dolara kadar saymak tam 1580 yıl tutar! Evet yanlış okumadınız, tam binbeşyüz seksen yıl.

YILLARDIR bütçenin dörttebirinden fazlası, yani yaklaşık yılda 3,5 milyar dolar ordu için harcanıyor. Daha bugün den bu yükü karşılamak için zamlar birbirini kovalıyor. İşçi memur aylıkları geriledikçe geriliyor. Şimdi kalkmış elli milyar dolar daha isteriz diyorlar. Demek Genelkurmay'daki paşalar memleketin durumundan bu kadar habersiz! Acaba ayda mı yaşıyorlar? Yoksa Merih'te mi?

TÜRKİYE'NİN ekonomik gücü ne kadar? Kalkınma için ne kadar yatırım lazım? İşsizliğe, enflasyona çare bulmak için halkın hayat düzeyini yükseltmek için ne yapmak lazım, dikkate alan var mı? Amerikan subaylarının akıl hocalığıyla hazırlanan programları finanse etmek için yine ABD ile pazarlığa oturuluyor: **"Şu kadar milyar dolar verirseniz Anadolu'ya yeni Amerikan roketlerinin yerleştirilmesini de, İncirlikteki Amerikan uçaklarının sayısının arttırılmasını da, Federal Almanya'da halkın istemediği alçak uçuş talimlerinin Konya ovasında yapılmasını da kabul ederiz"** deniyor. Böylece yürürlükteki savunma politikası ulusal bağımsızlığı güvence altına alacak yerde onun büsbütün elden gitmesine sebep oluyor.

GEÇMİŞİN cesur bir muhasebesi yapılmalıdır. Dış politikada, savunma politikasında köklü değişiklikler düşünülme-

Devamı 2. sayfada

Türkiye Postası

Hamburg'da yabancı düşmanlığına karşı açlık grevi değişik kesimlerden geniş destek aldı.

Sığınma hakkı savunuluyor

■ Hamburg'da ilticacılar açlık grevine başladı

● Yazısı Sayfa 5'de

■ Fransa'da politik göçmenler açıklama yaptı

● Yazısı Sayfa 6'da

BU SAYIDA

İtiraf

Başı 1. sayfada

lidir. Türkiye'nin savunma politikası, ordunun silah ihtiyacı neden NATO planlarına, NATO stratejisine göre belirlensin?

BİR ülkenin güvenliği ordunun silah gücünden önce izlediği iç ve dış politikayla sağlanır. Bu yüzden silahlanmaya harcanan milyarların ekonomik ve sosyal sorunları çözecek yatırımlara yöneltilmesi ulusal güvenliğe doğrudan katkıda bulunacaktır. Türkiye'de demokratik bir rejimin kurulması, sosyal sorunların çözüm yoluna girmesi, Kürt halkı üzerindeki baskıların kaldırılması ulusal güvenliğin sağlanmasında önemli rol oynayacak önlemlerdir.

CUMHURİYET'İN ilk yıllarında olduğu gibi bütün komşularımızla dostça ilişkileri temel alan barışçı bir dış politika ulusal güvenliğimizin ana dayanağı olmalıdır. Türkiye Balkanlar'ın, Akdeniz'in atom silahlardan arındırılması için çalışmalı, bütün komşularımızla saldırmazlık antlaşmaları imzalamalı, karşılıklı silahsızlanma yönündeki girişimleri desteklemelidir. Topraklarımızdaki Amerikan nükleer silahları kaldırılmalıdır.

BU saydıklarımız yapıldığında Türkiye'nin savunması ülkeyi ekonomik yıkıma sürüklemeden ve yabancı ülkelere avuç açmak zorunda bırakmadan gerçekleştirilebilir.

EĞER bir ülkede orduyu yönetenler devlet bütçesinin üç buçuk misli silah harcaması yapmak ihtiyacını duyuyorlarsa bugüne kadar çok ciddi yanlışlar yapılmış demektir. Hazırladığı elli milyar dolarlık ihtiyaç listesi ile bizzat Genelkurmay otuz küsur yıldır izlenen savunma politikasının tam bir iflasla sonuçlandığını itiraf etmiş oluyor. Bu iflasa yol açanlar çıkış yolunu gösteremezler.

YENİ bir ulusal güvenlik politikası geliştirme sorunu demokrasi güçlerinin önünde duruyor. **Türkiye Postası**

TEMSİLCİ VE GÖNÜLLÜ MUHABİRLERİMİZE ÖNEMLİ DUYURU

Gazetemize haber akışını sağlayan temsilci ve gönüllü muhabirlerimiz için birer tanıtma kartı düzenlemektedir. Tüm temsilci ve gönüllü muhabirlerimizin bu kartlar için gerekli olan; **isim soyadı, doğum tarihi, doğum yeri, adresi, kısa özgeçmişi, mesleği, şu anda hangi işle meşgul olduğu** gibi bilgileri daktilo ya da kitap harfleri ile yazarak **2 fotoğraf** ile birlikte gazetemiz adresine göndermelerini önemle rica ederiz.

Türkiye Postası

Türkiye Postası Abone Fişi

Türkiye Postası

Türkiye Postası Abone Fişi

Adı-Soyadı
Adresi

Ülkesi

6 aylık (12 sayı) ☐
1 yıllık (24 sayı) ☐
Tarih:

Abone ücretini **Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität,** Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00, **Sparkasse Duisburg-Kaiserberg** hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuzu **Türkiye Postası Abone Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1** adresine postalayınız.

Bu abone siparişini 10 gün içinde (posta damgası geçerlidir) yazılı olarak başvurarak iptal edebilirim.

Tarih **İmza**

Für Bundesrepublik
(Federal Almanya için)

ABBUCHUNGSVOLLMACHT
(Kontodan çekim vekaletnamesi)

Ich ermächtige Sie hiermit -wiederuflich- die TÜRKİYE POSTASI Abonnementgebühren von meinem Konto einzuziehen.
(Sizlere bu imzamla -her an geri alabilmek üzere- TÜRKİYE POSTASI'nın abone ücretini kontomdan çekme hakkını veriyorum.)

Beginn ab:
(Başlangıç tarihi)

Abbuchungsmodus:
(Kontodan çekme yöntemi)

Name, Vorname:
(Soyadı, Adı)
Strasse, PLZ, Ort:
(Adresi)
Mein Bank/Postcheckkonto bei:
in:
(Bankamın/postahanenin adı)
(Yeri)
Konto Nr.:
(Hesap numarası)

–jährlich –yıllık ☐
–halbjährlich –6 aylık ☐

Bankleitzahl:
(Banka numarası)

Datum:
(Tarih)

Unterschrift:
(İmza)

Abone bedeli

	F.Alm.	Belçika	Danim.	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsveç
6 aylık	30 DM	600 BF	120 Km	90,- FF	9,- £	35 G	95 Kr
1 yıllık	60 DM	1200 BF	240 Km	180,- FF	18,- £	70 G	190 Kr

OKUYUCU POSTASI

Almanya'da Türkler nasıl kötülenir ?

Sizler hatırladığım kadarıyla izin dönemi başlangıcında Türkiye izlenimlerinizi ve fotoğraf objektiflerinizi birer defa da bizim için çevirin demiştiniz. Çevirdik çevirmesine de bu kolay olmuyor. Demokrasinin işlerliğini daha iyi anlıyorsunuz.

Ben Sivas'ın bir kasabasında sebze pazarını filme almak istemiştim. Yanımda iki Alman misafirim vardı. O arada bir zabıta memuru yanıma sokulup yavaşça burada film çekiminin yasak olduğunu, köylüleri filme almamamı, alıyorsam iyi yönlerini almamı önerdi. Ancak iyi ve kötü yönlerin neler olduğunu anlayamadım ve kendisine sordum. Yerlerin pisliğini çekmememi önerdi. Ben de şakaya vurarak buna kendilerinin dikkat etmeleri gerektiğini söyleyerek ayrıldım.

Şarkışla pazarına koyun almaya gidiyoruz. Film ve fotoğraf makinelerim yanımda. Film çekiyorum. 3 polis beni yakaladılar. Biri kimlik sordu. Arabadaki komiser olacak, ona götürdüler. Tekrar yanıma gelip neden filme aldığımı sordular. Ben **"Enteresant olduğu için"**, dedim. **"Ne demek enteresant?" "Vallahi memur bey Türkçede enteresant ilginç olarak geçer. Başka bir anlamı varsa bilmiyorum. Özür dilerim"** deyince, **"Siz bilirsiniz, siz. Almanyacısınız değil mi?"** dedi. **"Herhalde belli oluyor."**

"Buraları çekip Almanya'da bizleri, Türkleri kötüleyeceksiniz" deyince şoke oldum diyebilirim. **"Bu nasıl söz memur bey. Bunlar, pazarcılık bizim ananemiz"** deyince de **"Bizden izin almanız lazım"** dedi. Ben bunu bilmediğimi söyledim. Bundan böyle çekmememi istedi. Ricam üzerine daha kamerayı dahi tanımayan, ancak yasak olduğunu bilen memur **"Peki bir-iki poz çek"** dedi.

Bütün bunlar bende şu izlenimi bıraktı. Bu sistem çerçevesinde halkın yaşamının kamuoyu ve diğer yığınlara aksetmesinden korkuyorlar diye düşündüm.

Çavuş/Münih-FAC

Bir Türkiye izlenimi - K. Şafak

Gecekondular yerle bir ediliyor

Bir gecekondu semtinde 60 metrekare üzerine iki kat bir ev yaptırmıştım. Bize tam 70 bin marka malolmuştu. Gelgelelim

ediliyor

Bir gecekondu semtinde 60 metrekare üzerine iki kat bir ev yaptırmıştım. Bize tam 70 bin marka malolmuştu. Gelgelelim

bu sene evimizin olduğu bölgeden yol geçiyor. Bütün Yenimahalle yerle bir ediliyor. Karayolları'nın evimize verdiği değer 4 milyon. 2 milyon da evinizi kendiniz yıktıktan sonra alacaksınız diyorlar.

Evi yıkılanlara ne arsa, ne de ev veriliyor. 12 Eylül'den evvel buraları işgal etmişsiniz, şimdi başınızın çaresine bakın diyorlar. Bir söylenen de şu: **"Yol aslında sucuk fabrikası üzerinden gidiyordu. Karayolları mühendisleri sucuk fabrikası patronu ile 70 milyon liraya anlaşıyorlar. Böylece yolu mahallemizden geçiriyorlar."** Bizler halk düşmanı ANAP vasıtası ile görevlendirilen rüşvetçi mühendislerin kurbanı değil miyiz?

Ülkemizde konut sorunu günden güne facia haline dönüşürken, İstanbul'u düzeltiyoruz bahanesi ile binlerce gecekondu yerle bir ediliyor. Boğaziçi'ni, denizi işgal eden villa sahiplerine ise dokunulmuyor.

Batı Berlin'den bir okurumuz

Bir emekçi olarak Özal'a nasıl sempatim olur ?

Dostlar, ben de bu sene iznimi Türkiye'de geçirdim. Ve tah- lukların bozulmasına neden olmaktadır.

Bir emekçi olarak Özal'a nasıl sempatim olur ?

Dostlar, ben de bu sene iznimi Türkiye'de geçirdim. Ve tahmin ettiğim haksızlıkların, Evren-Özal yönetiminin silahının, getirdiği pahalılığın halkımızı ne şekilde abluka altına aldığını içinde yaşayarak gördüm.

İnsanlarımızı yozlaştırma ve kültürsüzleştirme kampanyası bayağı başarılı olmuş. Milyonlar yer, milyarlarla oynayanlara, yatlar, oteller kiralayıp eğlenenlere bakarak çocuğunun aç yatmasına tahammül eden insanlar olmuşlar.

Her konuştuğum ve misafir olduğum insan gerçekten yaşam mücadelesine düşmüş. Sofralarındaki somut ihtiyaçları bile artık zorun sınırlandırmaya başlamışlar. Pahalılık utanmazlığa, yobazlığa, anlayışsızlığa ve dostlukların bozulmasına neden olmaktadır.

Herşeyi bir tarafa bırakıp sadece birkaç holdingci parababası için çaba sarfeden, gencecik aydın insanlarımıza akıl almaz suçlamalar getiren bugünkü rejim tam bir faşist rejimdir. Bizde insan emeği ucuzdur diyen Özal'a bir emekçi olarak nasıl sempatim olabilir? Adam açık açık bizi, emekçileri değersiz, adi bir yaratıktan başkasına benzetmediği halde onu el üstünde tutarsak, bizler bundan daha kötüsüne layık olduğumuzu kendimiz ispatlamış oluruz.

N.Oğuz/Kassel-FAC

Yaşam zor

Türkiye'de yaşanan durum her gün gazetelerde geniş biçimde yazılıyor. Ama, benim gözümle görüp şahit olduğum olayları unutmak elimden gelmiyor.

7.4.1986 günü İsviçre'nin Freiburg kentinden yola çıktım. İstanbul'a vardığımda bir dükkandan birkaç parça birşeyler aldım. Hepsi bir file dolusu bile değil. 30 bin lira tuttu. Taksiyle eve giderken şoföre durumu anlattım. Şoför **"Be kardeşim, boşver eti, sanki sebze mi görüyoruz"** diye cevap verdi. Ben az diyeyim, siz çok anlayın. Yaşam oldukça zor.

Reis Hoca/Freiburg-İsviçre

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

Bu halk sustu

paşa, maşa geldiler
bizi sürü bildiler
ortadirek dediler
ben de şaştım bu işe

tanklar, toplar, uçaklar
vurgunları vuranlar
bizi darda koyanlar
sen de şaştın bu işe

nüfusa yetmez ekmek
ayın sonu gelmez pek
kemer sıkın ne demek
o da şaştı bu işe

evde ocak tütmüyor
damda zulüm bitmiyor
çocuk kitap istiyor
biz de şaştık bu işe

piyango son ümit oldu
yavruların yüzü soldu
düzencinin cebi doldu
siz şaştınız bu işe

susa susa bir hâl olduk
yalanlara kanar olduk
özümüze düşman olduk
herkes şaştı bu işe

damla düşer, bentler taşar
bu halk sustu, birgün coşar
diktatörler kalmaz, kaçar
kim şaşmadı bu işe

Kemâl Deniz/Herten-FAC

Çağrışım

Haydi çocuklar
gelin buraya
sizlere bir masal anlatacağım
özgürlük şarkılarından
bir demet yapıp
kulaklarınıza
fısıldayacağım
geçmiş günlerden öyküler
düzenleyip
HIROŞIMA'yı, VIETNAM'ı,
KAMBOÇYA'yı
oradaki kardeşlerinizi getirip
yanınıza
gözlerinizi yaşartacağım
aydınlık, güneşli bir dünyadan
beyaz güvercinleri uçurarak
barışı, özgürlüğü anlatıp
kafalarınızı karıştıracağım
ve
sonra sizlere soracağım
SAVAŞ MI?
BARIŞ MI?
söyleyebilir misiniz?..

Gül/Basel

Yurdum satılıyor satıldı

Toprağındaki
çakıl taşları kadar,
ve kuruyup yeşeren
bitkilerce
can verenlerin yurdu
bu topraklar...

Bu topraklarki
kanla, kemikle
terle yoğruldu
asırlardır.
Bu topraklarki
tarihin anası
çilekeş ANADOLU...
Bağrında yaşayan
kuşaklar,
kahbece arkadan
vuruldu yıllardan beri
ve yurdum
silik pazar malları gibi
haraç mezat satılıyor
ucuza şimdi

Her köşesinde dalga dalga
NATO ve ABD bayrakları
dalgalanan
Anadolumun
acı hikayesidir bu.

Hasan Özen/Avustralya

Göçmen işçi

çilekeş ANADOLU...
Bağrında yaşayan
Hasan Özen/Avustralya

Göçmen işçi

Unutmuştur ellerinin hünerini
fabrikada tekdüze iş
akarbantta
tornavida dönen vida tornavida
ustabaşı ölçer durur saniyeyi.

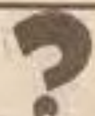
Canı bezmiş dev boyutlu
işsizlikten
kira derdi, geçim derdi, borç-
kredi
memlekette yarım kalmış ev
temeli
yalan talan köşesini
dönemeden.

Almanya'nın vaz geçilmez son
adamı
ellerinde güzelleşir en pis işler
aylığından kesilse de tüm
vergiler
"türken raus"tur emeğinin
karşılığı.

Unutmuştur ellerinin hünerini
çöpçülükte madenlerde
inşaatta
türkü yarım, sevda yarım
dudağında
bir garipçe, bir yanıkça
göçmen işçi.

Cengiz Doğu

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2					■					■		
3				■								
4						■		■				
5		■					■					■
6					■						■	
7					■						■	
8				■		■	■		■			
9	■						■					
10			■				■			■		

SOLDAN SAĞA: 1. (1881-1973) Barış üzerine çizgileriyle tanıdığımız, faşist Franko döneminde ülkesinden ayrılmak zorunda kalmış, resimde Kübizmin babası sayılan çağdaş İspanyol ressamı, 2. Kira - Din işlerini dünya işlerine karıştırmayan - Ülkemizde 12 Eylül 1980 tarihinde yapılan askersel devirmeyle politik yaşamına son verilen siyasi partilerimizden birinin kısa yazılışı, 3. Madeni iplik - Tokat'ın bir ilçesi, 4. Kesilmiş bir ağacın yerde kalan dibi - (Tersi) Fiyaka, afi, 5. Kan ile doku ögeleri arasında aracı görevini yapan, içinde akyuvarlar bulunan sıvı, akkan - Erişilmek istenen sonuç, erek, 6. Asgari - (Tersi) Yaşlı Rum meyhanecilerine verilen san, 7. Bir fasulye cinsi - Sinemalarda gece seansı, 8. Silahlı kuvvetler bünyesinde bir kuvvet komutanlığının kısa şekilde yazılışı - Bir meyve, 9. Sovyetler Birliği'nin kuzeyinde ve Sibirya'da kozalaklı ağaçlar ile tundralardan oluşan büyük ormanlıklar - Japonya'da bir kent, 10. Uzaklık ifade eden bir ünlem - Avrupa Ekonomik Topluluğunu simgeleyen harfler - Bir soru edatı - Tok onun halinden anlamaz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Resim konusu olmaya uyun yer, manzara, 2. Eskiden İranlılara verilen ad - Cümle sonunda kullanılan işaret, 3. Gövdesi üç köşeli geleneksel Rus halk sazı, 4. Paramızı simgeleyen harflar - Uygun görülmeyen tepki ve davranışları önlemek için olumsuz ve acı veren uygulama - Şaşkınlık ifade eden bir ünlem, 5. Ünlü ozanımız Nazım Hikmet'in soyadı - Yurdumuzda bir bölge, 6. Elbiselerde üst üste gelen kıvrım veya kat - Afrika'nın kuzeybatısında bir devlet - Bir hayvan, 7. Yedirip içirme, besleme - Bir işaret sıfatı, 8. Amerika'nın gizli haber alma teşkilatını simgeleyen harfler - 1897 doğumlu, ön adı Lois olan, uzun bir süre Sovyetler Birliği'nde kalmış ve komünist parti üyeliği de yapmış olan, Araba Yolcuları, Sonsuz Devinim, Gerçek Dünya vb. yapıtları olan tanınmış Fransız şairi, 9. Van gölünde bir ada - (Tersi) Notada duraklama işareti, 10. Japon çiçekcilik sanatı, 11. Havagazı, elektrik, su gibi şeylerin kullanılan miktarını gösteren aygıt - Eski Anadolu uygarlıklarından biri, 12- Petrol üreten ülkelerin biraraya gelmesiyle oluşan topluluğun adı - Bir cins sülün.

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1. Demokrasi - İl, 2. Esans - Harami, 3. Mersin - Karga, 4. omT - Mizansen, 5. Ke - Hor, 6. Atmak - Obur, 7. Esin - Vaat - IE, 8. Sülale - Maraş, 9. Nevin - Işıma, 10. Ve - Ardıç - Hat.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Demokles, 2. Eseme - Süne, 3. Mart - Aile, 4. Ons - atnavA, 5. ksiM - Lir, 6. Nihavend, 7. Ah - Zoka, 8. Sakar - amıÇ, 9. Iran - otaŞ, 10. arsaB , Rıh, 11. Imge - Ulama, 12. liaN - Reşat.

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar **Herausgeber:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. Donaustr. 1, 1000 Berlin 44 **Verantwortlicher Redakteur:** A. Söylemezoğlu **Anschrift der Redaktion:** 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Tel: (0203) 340397 **Herstellung:** Infomedia, 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 **Druck:** Druckhaus WAZ GmbH & Co. Betriebs KG - 4300 Essen 1, **Banka Hesabı:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00 Sparkasse Duisburg-Kaiserberg **Abone Koşulları:** Federal Almanya ve Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. **Temsilciler: Fransa-Paris** Tel: 1-42597402 **Isviçre** Tel: 004127-235243 **Hollanda-Den Haag** Tel: 070-890 336 **İngiltere-Londra** Tel: 01-8816514 **Danimarka-Kopenhag** Tel: 01-707506 **Isveç-Stockholm** Tel: 08-7401941

Buldozerli, grayderli, polisli, jandarmalı baskılar sürüyor. Okullarda, miting alanlarında, gecekondularda direniş ve protestolar...

Yoksula hayat hakkı yok Ankara'da üç cana kıydılar

Seçimlerden önce oy toplamak için tahsis belgesi verilmiş gecekonduların, seçim sonrasında yıkımı sırasında yaşanan üzücü olaylar basında birinci sayfalarda iri başlıklarla yer aldıktan sonra aniden sona erdi. Hatırlanacağı gibi 22 Ekim'de Ankara Dikmen mahallesinde bir gecekondu, yıkım ekibinin balyozlarıyla içinde insanlar varken yerle bir edilmişti. Yıkılan beton bloklar altında evlerinin yıkılmasını önlemek için içerde kalan, biri 11 diğeri 14 yaşında iki kız çocuğu ve bir belediye görevlisi can verdi. Binanın içinde bulunan ailenin diğer fertleri ise son dakikada kendilerini dışarı atarak ve bir kısmı da yaralanarak canlarını zor kurtardılar.

Gecekondunun içindekilerle birlikte yıkıldığını gördükten sonra kaçan iki yıkım görevlisi daha sonra yakalanarak suçlu bulundular ve tutuklandılar. Tutuklanan görevlilerden, yine bir gecekondu sakini olan Muammer Demir'in babası, **"gerçek suçlular neden yakalanmıyorlar?"** diye soruyor. Tutuklu görevliler ise, **"Bizim emirleri uygulamaktan başka suçumuz yok"** diyorlar.

Gerçek suçlular elini kolunu sallaya sallaya dolaşıyor

Her olaydan sonra böyle olmuyor mu? Yasalarla ve devlet otoritesini temsil eden büyüklerimiz (!)'in açıklamalarıyla bu tür suçlar koruma altına alınıp insanlar, insanlık dışı davranmaya teşvik edilmiyor mu? Kamu görevlilerini birer canavar robot haline, bu tür olayları da **kanıksanır olaylar** haline getiren, düzenin insana verdiği değer değil mi? Polis Yetki ve Selahiyet Yasası'nın verdiği güvenle bir çok yurttaşımız sırtından kurşunlanmadı mı? Ölümle, sakatlanmalarla sonuçlanan işkencelerde işkenceci polisler aldıkları emirlere ve otoritenin hoşgörüsüne (!) güvenmiyorlar mı? Devletin başı Evren daha birkaç ay önce idam mahkumları için, **"Bunları asmayıp da yıllarca besleyecek miyiz?"** demedi mi? Aldığı insanlık dışı emirleri harfiyen uygulamamakta direnen devlet memurları hergün işsiz kalma, cezalandırılma korkusuyla yaşamıyor mu? Bu da bir tür devlet terörü değil midir?

Bu cinayette de yine iki suçlu bulunup gerçek suçlular ortada dolaşırken, **"Devlet otoritesini"** uyguladıkları için aynı otorite tarafından cezalandırılmıyor mu?

Bakın ölümle sonuçlanan olay hakkında Çankaya Belediye Başkan Vekili **Aydın Sönmez** ne diyor: **"Hadise hukukun yerine getirilmesinden, mülkiyet ve kanun gereklerinin tesisinden kaynaklanmıştır. Türkiye bir hukuk devletidir. Mülkiyete saygı esastır... Mahalle halkı yıkımı engellemeye çalışmış, yıkımcıların vicdani duygularını tahrik etmek için çocukları öne itmişlerdir?"** Bu kafaya göre insan yaşamı o kadar değersiz ki, mülkiyet hakkı insan haklarının başına getiriliyor.

"Ecel gelmiş cihane başağrısı bahane"

ANAP Genel Sekreteri **Mustafa Taşar**'ın olay hakkındaki yorumu daha da ilginç: **"Eğer bir suç varsa suçlu da var demektir... Üstelik ille de suçlu aranmamalıdır. Biraz da Allah'ın hikmetine ve kadere inanmak lazımdır. Ecel gelmiş cihane, baş ağrısı bahane"**

Bayındırlık Bakanı **Safa Giray** ise **"Gecekondular elbette yıkılacak. Tapu tahsis belgesi verdiysek gecekondu yıkılmaz diye bir hadise yoktur."** diyerek devletin resmi görüşünü açıklıyor ve liderleri Özal'ın seçim gezilerinde, **"Vatandaşın yuvasını yapacağız. Tapu tahsis belgelerini bizden başka kim verdi?"** yollu açıklamasını yalanlamış oluyor.

"Gecekondu yapmak idamlık suçtur"

Daha önceleri işkenceleri ve işkencecileri savunan konuşmalarıyla tepki toplamış olan ANAP milletvekili **Rezzan Şahinkaya** da bu konudaki fikirlerini şöyle dile getiriyor: **"Gecekondu yapmak idamlık suçtur. Allah gecekondu yapan babayı böyle cezalandırmıştır. Ölenlerin suçu yok. Ama demek ki Allah bile affetmiyor. Ölenlere tabi üzüldüm ama o serseri adam neden gecekondu yapmış?"**

Özal ise gecekondularda yaşamak zorunda kalan Rezzan hanımın **"serseri"** olarak tanımladığı yoksul halktan sanki bir düşmanmış gibi söz ederek, ölümler için: **"Ev yıkılmasın diye çocukları içeri sokmuşlar. Ev yıkılmış. İki onlardan iki onlardan"** diyor. İşte rejimin başlarından birinin insana verdiği değer...

Bu hayasızca açıklamaları okuyup da sinirlenmemek elde değil. Ama eğer bu kez de daha önce de örneklerini yaşadığımız gibi, bir kaç açıklama yapmakla, devlet otoritesinin, terörünün elinde piyon olan bir iki görevlinin cezalandırılmasıyla yetinilirse, gelecekte daha büyük felaketlerin yaşanabileceği şimdiden görülüyor. İnsan haklarına değer veren, demokrasiden yana olan her kişi, parti, örgüt bu olay üzerinde hassasiyetle durmalı, gerçek suçluların teşhir edilmesi ve cezalandırılması için kolları sıvamalıdır.

Toplumun her kesiminin, geniş yığınların devlet terörünün ve baskının durdurulması için verdiği savaşım ne kadar güçlü olursa, bu rejimin gitmesi o kadar çabuklaşacak, yarın kurulacak demokrasi de o kadar güvence altında olacaktır.

Devlet terörü üç can aldı. Evleri başlarına yıkılan, evlatlarından olan gecekondu sakinleri göz yaşları içinde...

Yalılar ve gecekondular

Ali DALOĞLU

Canavarlığın, barbarlığın böylesi görülmüş mü? Özal hükümeti, "gecekondulara tapu vereceğiz" *diye vaadde bulundu. Sonra, buldozerleri, grayderleri dayadılar. Ankara'da Dikmen tepelerinde gecekonduları dümdüz ettiler.* "Belki içinde kalırsak, merhamete gelirler de yıkmazlar" *diye düşünen iki gencecik yavruyu da canavarca öldürdüler.*

13 yaşındaki Gül Uludağ *ile 14 yaşındaki* Gülseren Ok... *İki candılar... İki yavruydular... Yaşamlarının baharındaydılar daha... Duvaklı bir gelinliğin düşünü belki yeni yeni görmeye başlamışlardı... Belki başlamamışlardı daha...*

Babaları belediye işçisiydi ANAP belediyesinin buldozerleri, düşman tankları gibi saldırdılar. İki gencecik yavru, moloz yığınlarının içine gömüldüler.

Ankara'da Dikmen tepelerinin yanında, bir de İstanbul'daki Sevda Tepesi'ni, Sultan Tepesi'ni düşününüz... Boğaza nâzır bu tepeler de, petrol dolarları uğruna Suudi şeyhlerine peşkeş çekilmiştir.

Sevda Tepesi'nden aşağılara ininiz. Arnavutköy'den Sarıyer'e, Beykoz'dan Beylerbeyi'ne, sıra sıra dizilmiştir yalılar bir inci gerdanlık gibi Boğaziçi'ne.

Kazasker Ali Paşa*'nın piyasa değeri şimdi 10 milyar lira olan yalısında Vehbi Koç oturur.* Sait Halim Paşa *yalısı, Bedrettin Dalan tarafından kumarhane yapılmıştır.*

Mısır Konsolosluğu'nun yanındaki sıra sıra yalılarda Aslan Sadıkoğlu, Tekfen patronu Feyyaz Berker, Ercan Holding'in başı Tevfik Ercan, Sakıp Sabancı, Fuat Bezmen, Siyonist Goldman-Sachs bankerlik grubunun ortağı Selahattin Beyazıt. Hepsi birbirine komşudur.

Rahmi Koç, Erdoğan Demirören, petrol taşımacılığından milyarlar vuran Cerrahoğlu ailesi, Kalkavan mafyası, OYAK'ın ortağı Kutlutaş Holding'in patronu Nurettin Koçak, Profilo patronu Jak Kamhi bu yalılarda oturur.

Vatandaş buralardan değil denize girmek, geçemez bile...

Güzelim Boğaz'ı bunlar parsellemiştir.

Sevda Tepesi'nin sefasını Suudi şeyhleri, Boğazın sefasını holding patronları sürer... Dikmen tepelerinde yolsuz, susuz gecekonduların cefasını ise, emekçiler çeker.

Boğaz'daki yalıların fiyatı, 4 milyar liradan başlar... 5 milyar, 6 milyar... Yukarı doğru gider. İçlerindeki lüks eşyanın değeri de bundan aşağı değildir. TÜSİAD Başkanı Sakıp Sabancı'nın Emirgan Atlı Köşk*'ünün içinde ne varsa, altın kaplamadır. Banyosuna, helasına varıncaya kadar...*

Peki ya Sarıyer Madenköy sırtlarında yapımına başlanan lüks villalar... Burada "Uyum Kooperatifi"*'ndeki villalar yok pahasına Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyesi Tahsin Şahinkaya Nejat Tümer ve Sedat Celâsun'a, ANAP'lı bakanlar Abdullah Tenekeci, Kazım Oksay, Veysel Atasoy'a, Orgeneral Necip Torumtay, Oramiral Zahit Atakan ve Yusuf Özal'ın karısı Elizabeth Özal'a ayrılmıştır...*

Baltutan Kooperatifi'nde ise Özal'ın Hazine ve Dış Ticaret eski müsteşarı Ekrem Pakdemirli ve 64 adamı, 200 milyon liralık hazine arsasını 13 milyon liraya kapatmışlardır. Toplu Konut Fonu'ndan her birine 3 milyon 750 bin lira kredi verilmiştir. İzmit kıyılarında lüks villaların keyfini bunlar sürmektedir.

İşçinin, emekçinin alınterinden milyarlar vurup, kasalarını, keselerini dolduranlar bunlardır. Gencecik Gül'lerin, Gülseren'lerin rızkına el atıp göz koyanlar, şimdi de buldozerleri üzerlerine sürenler bunlardır. Bunların hükümetidir. Bu hükümetin içindeki, ardındaki holdingci parababalarıdır.

Bir avuç holdingcinin hükümetine karşı, halkın hükümeti...

Gencecik Gül ile Gülseren'in doyasıya gülemeden gittikleri bu ölümlü dünya o zaman bir anlam kazanacaktır.

Her aileye insan onuruna yaraşır bir ev.. Bu bir rüya, bir hayal değil, gerçekleşebilecek bir özlemdir.

ğer değil mi? Polis Yetki ve Selahiyet Yasası'nın verdiği güvenle bir çok yurttaşımız sırtından kurşunlanmadı mı? Ölümle, sakatlanmalarla sonuçlanan işkencelerde işkenceci polisler aldıkları emirlere
gecekondu yıkılmaz diye bir hadise yoktur." diyerek devletin resmi görüşünü açıklıyor ve liderleri Özal'ın seçim gezilerinde, "Vatandaşın yuvasını yapacağız. Tapu tahsis belgelerini bizden başka kim ver-
yığınların devlet terörünün ve baskının durdurulması için verdiği savaşım ne kadar güçlü olursa, bu rejimin gitmesi o kadar çabuklaşacak, yarın kurulacak demokrasi de o kadar güvence altında olacaktır.
ne, sıra sıra dizilmiştir yalılar bir inci gerdanlık gibi Boğaziçi'ne. Kazasker Ali Paşa'nın piyasa değeri şimdi 10 milyar lira olan yalısında Vehbi Koç oturur. Sait Halim Paşa yalısı, Bedrettin Dalan tara-
altın kaplamadır. Banyosuna, helasına varıncaya kadar... Peki ya Sarıyer Madenköy sırtlarında yapımına başlanan lüks villalar... Burada "Uyum Kooperatifi"ndeki villalar yok pahasına Cum-
meden gittikleri bu ölümlü dünya o zaman bir anlam kazanacaktır. Her aileye insan onuruna yaraşır bir ev.. Bu bir rüya, bir hayal değil, gerçekleşebilecek bir özlemdir.

Özal'a kalırsa "protesto yok"

Barikat kuran polis, daha sonra halkın üzerine coplarla saldırdı.

Baskıya rağmen halk Antalya'da miting alanındaydı

Süleyman Demirel'in Antalya Cumhuriyet alanında düzenlediği miting valiliğin keyfi bir kararı ile engellenince, mitinge katılmak için gelenler polis barikatları ile karşılaştılar. Polis halkı coplayarak Antalya Cumhuriyet alanında terör yarattı.

DYP milletvekilleri Abdülrezak Ceylan, Murat Sökmenoğlu, Abdullah Nejat Resüloğlu ve Feyzullah Yıldırır da polis tarafından coplandı.

26 Ekimde Antalya'nın Cumhuriyet alanında yapılacak mitingin, Antalya valilik tarafından güzergahı değiştirilerek **"Antalya Odun Pazarı"** mevkiine alınmıştı. Bu bölgede konuşmayı kabul etmeyen Demirel, Antalya girişinde, mitinge konvoylar halinde gelen halka bir konuşma yaptı. Demirel konuşmasında, **"Eğer bugün devletin grayderi, buldozeri ile Cumhuriyet meydanı kapatılıyorsa, bu doğru değildir. Onlar devletin güçleri, marifet onları yerinde kullanmaktır... Buraya barikat kurmak milletten korkunun işaretidir. Milletten korkunun ecele faydası yoktur. Cumhuriyet alanında miting yaptırmamanın aslı budur. Türkiye bir bunalım içindedir. Bunalımdan çıksaydı bu hareket olmazdı, bu hareket Türkiye'nin demokrasiye geçmediğinin, demokratikleşemediğinin işaretidir."** dedi.

Demirel konuşmasını bitirdikten sonra Antalya DYP il binasına geldi. Demirel'i yaya olarak izleyen halk, burada polis barikatı ile karşılaştı. Güvenlik güçlerinin, meydana girmek isteyen halkı coplaması üzerine yaralananlar oldu. Olaydan sonra bir basın toplantısı düzenleyen DYP Grup Başkanvekili Ahmet Sarp ve 9 milletvekili İçişleri Bakanlığı'na bir telgraf çekerek olayı demokrasi adına kınadıklarını bildirdiler.

Özal'ı protesto edenler arasında kadınlar çoğunlukta.

Sokaktaki vatandaş da Özal'a karşı

Son haftalarda gazetelerde Özal'ın oldukça düşünceli fotoğraflarına rastlıyoruz. Daha önceleri gittiği yerlerde çok büyük tezahüratlarla değilse bile, hiç olmazsa sakin ve meraklı insan kalabalıkları, ya da işyerlerinden toplanmış memurlar, okulları tatil edilmiş çocuklar tarafından karşılanan Özal'ı şimdi, uygulamaları her şeyi göze alarak protesto eden insanlar ve gruplar karşılıyor.

Gün geçmiyor ki Özal, **"açım"**, **"iş istiyorum"**, **"çocuklarımı doyuramıyorum"** diye yolunu kesen biriyle karşılaşmasın.

Bunlar kimi zaman tek tek kimi zaman da gruplar halinde polis tarafından göz altına alınıp, sorgularında bir parti, siyasi grup ya da örgütle ilişkilerinin olmadığının saptanması üzerine serbest bırakılıyorlar. Yani artık Özal'ı sokaktaki vatandaş, filesini dolduramayan kadın, kışlık kömürünü alamayan aç, açık insanlar da protesto ediyorlar. Hem de açıkça.

Böylece rejimin elinden bir silahı daha alınmış oluyor. Bugüne kadar kullandıkları ve her karşı çıkışı, protestoyu, **"Bunlar rejim düşmanlarının, iç ve dış mihrakların kışkırtmalarıdır. Bunlar devleti, milleti içten çökertmek isteyen solcuların marifetidir"** silahını yani.

Gazete sütunlarına yansıyan bir kaç örneği topluca hatırlamakta yarar var. İstanbul'da üç kişi, **"Evimizi sen yıktın, sen nasıl başbakansın? Sen başbakan değil illetsin"** diye bağırdıkları için yaka paça Birinci Şube'ye götürülmüş, ama siyasi yanları olmadığının anlaşılması üzerine serbest bırakılmışlardır.

Ankara'da bir toplantıya katılmak üzere ANAP Genel Merkezi'ne gelen Özal'ın kapıda, paralarını bankerlere kaptıran ve hiçbir haklarını geri alamayan kadınlar yolunu kesmiş, **"Milleti sevdiğinizi söylüyorsunuz, biraz da bizi sevin. Paramızı geri verin."** diye bağırmışlardır. Özal bunlara yanıt vermeye gerek duymadan sinirli sinirli binaya girmiştir.

Yine Ankara'da bir temel atma töreninde konuşmaya gelen Özal'a, **"Maaşımız yetmiyor geçinemiyoruz."** diye bağıran bir kadına öteki kadınlar da hep bir ağızdan katılmışlardır. Aynı gün, bir başka protestoya daha tanık olunmuştur. İETT'nin halk otobüslerindeki uygulamalarını protesto eden ve paralarını bankalardan alamadıklarını söyleyen 500'ün üstünde halk otobüsü şöförü, polis tarafından, Özal'ın rahat ve huzurunu kaçırmasınlar diye otobüslere hapsedilmişlerdir. Ellerinde boş bilet kutularıyla Özal'ın yoluna çıkıp protesto gösterisi yapmak isteyen şöförler de böyle engellenmişlerdir.

Daha bu örnekleri çoğaltmak olanaklı. Ama Özal'a kalırsa, **"Protesto yok. Basın onu abartıyor. Maksatlı yayın yapıyor."**

Istanbul'da 1000'e yakın öğrenci 1,5 saatlik oturma eylemiyle YÖK uygulamalarını protesto ederek tutuklanan arkadaşlarının serbest bırakılmalarını istediler.

Öğrenciler YÖK'e karşı direniyorlar

7 kız öğrenci Erzurum'da ölüm orucunda

Okuldan atılma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı için Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi İsa Tanrıverdi intihar etmişti. YÖK'ün ders geçme ve sınav yönetmeliklerinin neden olduğu bu intihar olayı üzerine öğrenciler YÖK'ü ve üniversite yönetimini oturma eylemi ve yürüyüşle protesto ettiler.

Öğrenciler toplu halde Marmara Üniversitesi Rektörlük binası önüne gelerek siyah çelenk koymak istediler. Bu arada 2 öğrenci gözaltına alındı. Bunun üzerine bin civarında öğrenci 1,5 saat süren bir oturma eylemi gerçekleştirdiler ve rektörle görüşmek istediler. Polisin tüm engelleme çabalarına karşın arkadaşlarının serbest bırakılması ve okuldan atılmaların önlenmesi istemlerini rektöre ilettiler. Rektörün konuyu üniversitelerarası Yüksek Kurul'a götüreceğini belirtmesi üzerine İsa Tanrıverdi için bir dakikalık saygı duruşunda bulunulduktan sonra Cerrahpaşa Adli Tıp binasına doğru yürüdüler. Bu yürüyüş polis tarafından engellenmek istendi ve 6 öğrenci gözaltına alındı.

Öte yandan, Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesinden tek dersten başarısız olmaları nedeniyle atılan 7 kız öğrenci **ölüm orucuna** başladılar.

Yüksek Öğretim Kurumu'nun tek dersten başarısız öğrencilere sınav hakkı tanımasına rağmen üniversite yönetiminin bu karara uymamasını protesto eden öğrencilerin 4'ü orucu bıraktı. Olaya siyasi polis el koydu ve oruca devam eden öğrencilerin gazetecilerle görüşmesini yasakladı.

Öğrenciler, **sınıfta kalma korkusunun öğrencileri uyuşturucu kullanmaya ittiğini ve ders çalışan değil, cuma namazı kılan öğrencilerin sınıf geçtiklerini** açıklamışlardı.

Öğrenci dernekleri ve YÖK kanununun 44. maddesi nedeniyle üniversitelerden atılan bir grup öğrenci **"alternatif 44. madde tasarısı"** hazırladılar. Öğrenciler kasım ayı içinde tasarıyı meclise iletecekler.

Konya Hava Eğitim Üssü'nün alçak uçuş talimleri için kullanılmasına karşı tepkiler artıyor

Konya'yı bekleyen tehlike

İngiltere'de tümüyle yasaklanan, Federal Almanya'da büyük protestolara neden olan, Kanada'da kabul edilmeyen NATO alçak uçuş talimleri Konya'ya kaydırılıyor.

Konya Hava Eğitim Üssü ile **Karapınar Atış Poligonu**'nun NATO çerçevesinde eğitim merkezi olarak kullanılması planına karşı muhalefet güçlerinden tepkiler artıyor.

Bilindiği gibi Federal Almanya'da alçak uçuştalimleri yapan Alman **Tornado** ve **Alpha** jetlerinin çıkardığı gürültü büyük protestolara neden olmuştu. Bunun üzerine Federal Almanya alçak uçuş talimlerini NATO çerçevesinde başka ülkelere kaydırma girişiminde bulunmuştu. Şimdi NATO çerçevesinde alçak uçuş talimleri de dahil olmak üzere eğitim merkezi olarak kullanılmak için Türkiye'de Konya Hava Eğitim Üssü ile Kanada'da **Goose Bay Hava Üssü** öneriliyor. Aralık ayında Brüksel'de yapılacak olan **NATO Savunma Bakanları** toplantısında bu konu karara bağlanacak.

Türkiye'de, toplantı öncesinde ANKA ajansının sorularını yanıtlayan **Genelkurmay Başkanlığı** Konya Hava Eğitim Üssü'nün NATO'ya Türkiye tarafından önerildiğini açıkladı. Genelkurmay Başkanlığı tarafından yapılan açıklamada, **"Bugüne kadar yapılan çalışmalar sonucu ilgili NATO makamlarının görüşü Konya Hava Üssü'nün eğitim merkezi için daha uygun olduğu şeklindedir"** deniliyor. Alman jetlerinin alçak uçuş talimlerinin Türkiye'ye kaydırılmasına ilişkin öneriye de açıklık getiren Genelkurmay Başkanlığı, **"NATO taktik silahları eğitim merkezi projesi kapsamı içinde kalması"** koşulu ile uygun görüldüğü ve görüşmelere başlandığını belirtiyor. Ayrıca açıklamada, konuyla ilgili NATO'ya yanıtın hükümet kararını bekleyerek geciktirilmediği de vurgulanıyor.

Genelkurmay'ın bu açıklamasından Brüksel'de yapılacak NATO Savunma Bakanları toplantısından önce Konya Hava Eğitim Üssü ile ilgili planların yapıldığı ve ayrıntıların görüşülmeye başlandığı anlaşılıyor. Hükümet ve Genelkurmay NATO alçak uçuş talimleri için Konya'yı önererek bu bölgedeki halkın sağlığına zarar verilmesine göz yummuş oluyorlar.

Konya Hava Eğitim Üssü ile Karapınar Atış Poligonu'nun NATO planlarına alet edilmesine, **SHP, DSP, DYP ve RP** Konya İl Başkanları ile **Karapınar Belediye Başkanı** karşı çıkarlarken, **ANAP** Konya İl Başkanı **Adil Küçük** NATO planının Konya'ya yarar getireceğini iddia etti. Türkiye'nin NATO üyesi bir ülke olması nedeniyle, **"...üssün kurulmasına taraftarım veya değilim demek anlamsızdır"** diyen Adil Küçük şunları söyledi. **"Bu nedenle milli savunmamız için bölge olarak Konya'da karar kılınmışsa, bu konuda yetkili insanlar en doğru kararı vereceklerdir. Üssün Konya'da kurulması ekonomik yönden birçok faydaları da beraberinde getirecektir."**

DYP Konya İl Başkanı **Cevdet Çavuşoğlu** bu üssün Konya'ya hiçbir yarar getirmeyeceği görüşünde olduklarını açıkladı.

RP Konya İl Başkanı **Abid Kıvrak**, Türkiye'deki tüm NATO üslerine karşı olduklarını hatta Türkiye'nin NATO tesislerinden arındırılmasından yana olduklarını vurguladı.

Konya'da konuyla ilgili vatandaşlarla görüşmeler yaptıklarını kaydeden DSP Konya İl Başkanı **Bekir İnce**, Konyalıların üssün şehirlerine hiçbir yarar kazandırmayacağı görüşünde olduklarını belirterek, **Biz de DSP olarak her zaman vatandaşların görüşlerine önem verdiğimizden üssün kurulmasına karşıyız"** dedi.

SHP Konya İl Başkanı **Recai Ersoy**, NATO üssüne hayır mitingi düzenleyeceklerini söyleyerek, **Konya'da NATO üssüne hayır mitingi düzenlemek üzere genel merkeze başvurduk. İzin alır almaz böyle bir miting düzenleyeceğiz. Olayı, bağımsızlığımıza vurulmuş bir darbe olarak niteliyoruz"** dedi.

● "Alman halkı gürültüden rahatsız oluyormuş" diye, Alman jetleri eğitim uçuşlarını Türkiye'de yapacak...

ARININ BALI

Süleyman ÜSTÜN

Kardelen

Bir çiçeğin adıdır Kardelen. Nergisgillerden beyaz, ince-narin, hafiften boynu öne eğik bir çiçeğin adı.

Kokusu var mıdır kardelenin, varsa nasıldır? Bilemiyorum; kokusuzsa da bile çok güzel bir çiçektir kardelen; duruşu-görünüşü yeter. Kırlarda açar; bağ-bahçe, çayır ve ovaların çiçeği, süsüdür kardelen.

Bir adı da **"müjde çiçeği"**dir onun. **"Bahar müjdecisi"** anlamında. Kırlarda ilk açan çiçektir çünkü kardelen. Bahardan önce, baharı beklemeden açan ilk çiçek. Ne zaman evrilir doğa kıştan bahara, 21 Mart'ta mı? Bahar tam o

görünüşü yeter. Kırlarda açar; bağ-bahçe, çayır ve ovaların çiçeği, süsüdür kardelen.

Bir adı da **"müjde çiçeği"**dir onun. **"Bahar müjdecisi"** anlamında. Kırlarda ilk açan çiçektir çünkü kardelen. Bahardan önce, baharı beklemeden açan ilk çiçek. Ne zaman evrilir doğa kıştan bahara, 21 Mart'ta mı? Bahar tam o
zaman mı gelir, doğa ondan sonra mı canlanır, özsu o zaman mı yürür bitkilerin damarlarına? Kardelen beklemez işte bütün bunları, açar. Dahası karakışmış, soğukmuş, dışarda son fırtına son dalı kırıyormuş, bunları görmez-duymaz kardelen; açar. Şubatla fırlar yeryüzüne; baharı karşılar; **"müjde çiçeği"** olur.

Ama onun asıl adı kardelendir. O asıl bu adıyla bilinir, tanınır. Çünkü bu ince-narin çiçek, boyuna-bosuna eğik boynuna bakmadan karı deler; kalın bir kar tabakasını deler. Hem öyle bir deler ki, bu kar tabakası artık onmaz, bir daha iflah olmaz; çözülür, dağılır; gün gün erir, su olur akar gider. Tam da böyle olur. Nedeni ise ne kadar açıktır. Öyle tek tek açan çiçeklerden değildir ki kardelen. Kardelenler birden açarlar. Mevsimi, günü gelince adeta yerden fışkırırlar; dağ-bayır çiçek olur, etraf kardelenlerden bir beyaz ışık kesilir. Sayısız yerinden **"çiçek yarası"** alır kar tabakası, delik-deşik olur; deliklerden güneş-ısı girer içeri.

Kardelenin "biyolojik gücü" çözer-dağıtır kar tabakasını.

***

12 Eylül ülkemiz üzerinde kalın bir **"kar-buz tabakası"**dır. Ağır ve karanlık bir tabaka. Bu tabaka bugünkü rejimdir. 12 Eylül'ün ekonomik politikası ile bu politikanın hukuksal-siyasal düzenlemesini getiren **"82 Anayasası"**ndan oluşmuştur. Bu tabaka ağır ve karanlıktır, şundan ki;

Bu rejimin ekonomisi bir **"soygun"** ekonomisi bile değildir. Ondan ileride bir şeydir ve o, tam bir **"talan"** ekonomisidir. Bu ekonomik politika ile, **"ülke ekonomisi tahrip ediliyor, ulusal ekonomi -geçmişte olduğundan nitelikçe farklı biçimde- emperyalist merkezlerle bütünleştiriliyor; nüfusumuzun çok büyük bir çoğunluğunun zararına, tam asalak bir kapitalizm egemen kılınıyor."** Ve **"82 Anayasası"**nda:

Devlet **"büyük"**, insan **"küçük"** sayılıyor.

Devletin büyük, insanın küçük sayıldığı yerde de:

- Diller susuyor, coplar konuşuyor.
- Meydanlar boşalıyor, zindanlar doluyor.
- Ocaklar sönüyor, kitaplar yanıyor.
- Emek kelepçeli, sermaye bol kepçeli oluyor.

Tabaka ağır ve karanlıktır...

***

"Anayasayı deldirtmem" deniyor.

Delinir mi, delinmez mi?

"Çok alâmetler belirdi...." Delinir.. deliniyor.

DİSK davasında, Barış Komitesi davasında, siyasi davalarda **"anayasa"** çoktan delindi. Askeri savcının önünde, mahkeme salonlarında delindi.

Hapisanelerde, işkence odalarında delindi. Yiğitlerimizin mezarlarında deliniyor.

İşçi sınıfımız **"iş-ekmek-özgürlük mitingleri"**nde Balıkesir'de, İzmir'de, Eskişehir'de deldi. İşyerlerinde, fabrikalarda deliyor. Halkımız Ruhi Usta'yı uğurlarken deldi. Usta'nın sesinin-sazının ulaşabildiği yerlerde deliniyor. Aydınlar, sanatçılar, bilim adamları deliyor.

Delinmez mi "anayasa"? Delinir... Delen var...

İşçi sınıfının, barış ve demokrasi yanlılarının **"ideolojik gücü"** delik-deşik ediyor, edecek 12 Eylül'ün **"kar-buz tabakası"**nı.

Alçak uçuş yapan Alman Tornado jeti

İstenmeyen jetlerin marifetleri

Federal Almanya'da alçak uçuş talimi yapan Alman **Tornado** ve **Alpha** jetlerine karşı büyük bir protesto hareketi gelişti. Bu güçlü hareketin karşısında gerilemek zorunda kalan federal hükümet çeşitli önlemler aldı, tavizler verdi ama yetmedi. Çünkü bu **"gürültü terörü"**nün kökünün kurutulması isteniyordu. O zaman Federal hükümetin, Alman militarist çevrelerinin aklına parlak bir fikir geldi. **"Niçin bu gürültü bir başka NATO ülkesine ihraç edilmesin?"** En elverişli ülke düşünülmeye başlandı. Askerlerin iktidarda olduğu bir ülke en uygunuydu ve Türkiye biçilmiş kaftandı. Ustelik Türk hükümetinin eline **askeri yardım şekeri** tutuşturulursa, hiç de hayır demezdi. Nitekim öyle de oldu, Türkiye bu öneriye balıklama atladı. Hemen NATO'ya **Konya Hava Eğitim Üssü**'nü öneriverdi.

Alçak uçuşlardan en çok zarar gören çocuklar da resimler yaparak büyüklerin protestosuna destek verdiler.

Niçin karşı çıkıyorlar?

Verilere göre, Federal Almanya'da bu jetler 1983'de 93 bin, 1984'de 110 bin uçuş saati kaydetmişler. Önceden yöre halkına haber bile verilmeden yapılan uçuşlar sırasında uçaklar 75 metreye kadar alçalıyorlar. Alçak uçuş yapılan bölge sakinlerinden kalp, mide rahatsızlıklarına ve özellikle de çok sayıda gürültünün, gerilimin neden olduğu psikolojik rahatsızlıklara rastlanıyor. Ençok yaşlıların ve çocukların etkilendiği alçak uçuşlar işitme bozukluklarına da neden oluyor.

Bonn yakınlarında Limburg'da oturan bir anne alçak uçuşlar sırasında çocuğunun gösterdiği tepkileri şöyle anlatıyor. **"Alçak uçuşlar sırasında çocuğum bahçede oynarken, koşarak korku içinde yanıma geliyor. Kafasını bacaklarının arasına sıkıştırıyor ve bütün vücudu titriyor."**

Başka bir anne alçak uçuş sırasında çocuğunun kasıldığını, uçuştan sonra bir saat kendine gelemediğini ve benzeri bir ses duyduğunda aynı tepkiyi gösterdiğini, örneğin çocuğu evdeyken elektrik süpürgesini çalıştıramadığını anlatıyor.

Yaşlılar yurdunda kalan yaşlı insanlar, hastanelerde, kür merkezlerindeki hastalar da alçak uçuşlar-

NATO yeni nükleer füzeler yerleştirmek istiyor

Dolar karşılığı nükleer bela

21-22 Ekim tarihlerinde Iskoçya'da yapılan NATO Nükleer Plan- nedenle kısa menzilli füzeler gündemin başında yeraldı. Toplantıda kili ise, şöyle dedi: "1983 Montebello kararları ertesinde Ankara'ya

ğin çocuğu evdeyken elektrik süpürgesini çalıştıramadığını anlatıyor.

Yaşlılar yurdunda kalan yaşlı insanlar, hastanelerde, kür merkezlerindeki hastalar da alçak uçuşlar-

meye başladılar. Federal Savunma Bakanlığı alçak uçuşları tüm ülkeye eşit dağıtmak için sadece 7 bölgede yapılan talimleri, 49 bölgeye yaydı. Fakat kurulan yeni bölgesel halk girişimleriyle protesto hareke-

Dolar karşılığı nükleer bela

21-22 Ekim tarihlerinde Iskoçya'da yapılan NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısı öncesinde başlayan Türkiye'ye yeni nükleer füzeler yerleştirilmesi tartışmaları toplantı sonrasında da devam ediyor.

Bilindiği gibi 1983'de **Montebello**'da yapılan toplantıda NATO Savunma Bakanları, Batı Avrupa'daki 3000 nükleer başlıktan 1400'ünü geri çekip kalanların modernize edilmesine karar vermişti. Türkiye'nin de imzaladığı bu karar ertesinde, ülkemizde bulunan 35 km menzilli **Honest John**'lar çekilip yerine 30-35 km menzilli teknik olarak daha ileri **Howitzer** bataryaları nükleer mermi atom toplar yerleştirilmeye başlandı. Ancak NATO'nun gerçek niyeti Howitzer'ler yerine menzilleri 200 km olan **Lance** füzelerini yerleştirmekti. Nitekim 1986 Martında Würzburg'da yapılan NATO Savunma Bakanları toplantısında bu paket Türkiye'nin önüne getirildi. Her nedense yakalandığı **"nezle virüsünden"** bir türlü kurtulamayan Milli Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk'ün son anda bu toplantıya katılamayacağı açıklandı. Montebello'da alınan kararlarda ve Würzburg'da Türkiye'nin önüne konulan NATO paketinin içinde **Lance füzelerinin** yanısıra, **F-16 uçakları tarafından taşınabilen atom başlıklı roketler ve kısa menzilli toplar için nükleer mühimmat** da yeralıyordu.

Türkiye'nin bu paketten bir kısmını uygun bulduğu, bir kısmını reddettiği bildirilen gerek Milli Savunma ve Dışişleri Bakanlıkları gerekse hükümet yetkililerinin açıklamalarında ayrıntılı bilgi yeralmadı. İlgili makamlar Türkiye'nin neyi kabul edip, neyi reddettiği konusunda kamuoyunu aydınlatmayıp topu sürekli birbirlerine attılar.

SBKP MK Genel Sekreteri M. Gorbaçov ve ABD Devlet Başkanı R.Reagan'ın Reykjavik zirvesinden sonra NATO Savunma Bakanları toplantısında nükleer füzeler konusu ağırlık kazandı. İttifak üyesi ülkeler iki liderin Avrupa'daki orta menzilli nükleer füzelerin koşullu olarak kaldırılmasında anlaşmaya varmalarından telaşa kapıldılar. Bu nedenle kısa menzilli füzeler gündemin başında yeraldı. Toplantıda bir konuşma yapan Rogers, kısa menzilli nükleer silahların modernleştirilmesi konusunda **"sancılar"** olduğunu vurguladı.

Toplantıya katılan Milli Savunma Bakanı **Zeki Yavuztürk**, ABD Savunma Bakanı **Caspar Weinberger**'le ikili bir görüşme yaptı. ABD askeri yardımlarının ve NATO paketinin sözkonusu olduğu görüşmeden sonra Yavuztürk, basına yaptığı açıklamada, **"Türk hükümeti baskılara boyun eğmez. Görüşlerimizi müttefiklerimize anlattık. Anlayışla karşıladılar. Nükleer başlıkların Güney kanadına kaydırılmasına kesinlikle karşıyız ve karşı olacağız"** dedi. Ancak ikili görüşme sırasında Weinberger'in Yavuztürk'e **"Eğer Lance füzelerinin topraklarınıza konmasını kabul etmezseniz Amerikan yardımı da alamazsınız"** dediği basına sızan haberler arasında. **(24 Ekim 1986-Günaydın)**

Niketim toplantı sonrasında ABD'nin **"büyük bir ihtimalle"** Türkiye de dahil olmak üzere Güney Avrupa'daki NATO üyesi ülkelere kısa menzilli füzeler (Lance'lar) yerleştireceği açıklandı. İngiltere Savunma Bakanlığı bu kararı ABD Savunma Bakanı yardımcısı **Richard Perle**'nin açıkladığını bildirdi.

Toplantıya katılan bir Türk yetkili ise, şöyle dedi: **"1983 Montebello kararları ertesinde Ankara'ya bazı teklifler getirilmiştir. Bunlardan makul olanları benimsenmiş, diğer kısmı ise onaylanmamıştır. Zaten bu bir süreçtir ve pazarlık devam etmektedir."** Bu sözlerden anlaşıldığı gibi kamuoyu önünde **"nükleer füzeler konusunda tavrımız açıktır"** diyerek kabadayılık yapan rejim, kapalı kapılar ardında topraklarımıza yeni nükleer füzeler yerleştirip ABD askeri yardımını artırmak için pazarlık yapıyor.

Topraklarımıza yeni nükleer füzeler yerleştirme planına Türkiye'de çok geniş bir yelpazeden muhalefet güçleri karşı çıktılar. **SHP, DYP ve RP** yönetimleri bu tehlikeli plana razı olmanın ülkemizin güvenliğini tehlikeye atacağını kaydettiler. Ayrıca eski Dışişleri Bakanlarından **İhsan Sabri Çağlayangil, Hasan Esat Işık, Haluk Ulman** ve eski Hava Kuvvetleri Komutanı ve senatör **Muhsin Batur** bu planın sakıncalarını vurguladılar.

Sol Birlik, **"Barış güçleri kazanacaktır"** başlıklı bildirisinde (Kasım-1986) tehlikeli gelişmelere dikkat çekerek, **"... barıştan, demokrasiden ve insanlıktan yana olan herkesi"** 15 Kasım da Düsseldorf'ta yapılacak olan toplantıya katılmaya ve **"...barış mücadelesine omuz vermeye"** çağırdı.

dan en çok etkilenenler arasında. Doktorlar hastalarda sinirsel hastalıkların başladığını kaydediyorlar.

Öğretmenler okullarda uçuşlar sırasında ders yapmanın mümkün olmadığını uçuş bittikten sonra 10 dakika derse ara vermek zorunda kaldıklarını üstelik çocukların öğrendiklerini de unuttuklarını söylüyorlar.

Alçak uçuşların günlük yaşamdaki etkilerini bölge sakinleri şöyle dile getiriyorlar: Öğle yemeği sırasında alçak uçuşlara yakalanırsanız, iştah diye bir şey kalmıyor. Eğer uykuda iseniz, şok geçirerek yataktan fırlıyorsunuz. Yürüyüşte veya balkonda iseniz, kendinizi koşarak eve atıp, pencereleri kapatmak zorundasınız.

Alçak uçuşların meziyetleri bununla bitmiyor. Ormanlık bölgelerde 75 metre alçalan uçaklar ağaçlara da zarar veriyorlar.

Ses hızına yakın bir hızla 75-100 metre kadar alçalıp uçan jetlerin çıkardıkları korkunç gürültü (yerdekiler bu gürültüyü bir patlama olmuş gibi duyuyorlar) yalnız insanların sağlığını bozmuyor, binalarda da hasara yol açıyor. Örneğin 1985 yılında Münih yakınlarında tarihi bir kilisenin alçak uçuş yapan jetlerin geçmesinden sonra yıkıldığı belirlendi. Yine Münih yakınlarındaki bir kaç ünlü tarihi kilisede (Wieskirche) tehlikeli çatlaklar bulununca kilise idaresinin başvurusuyla bu kilisenin yakınlarında alçak uçuş yapılması yasaklandı. Böylece alçaktan uçan jetlerin binalarda hasar yaptığı resmen kabul edilmiş oldu.

Nasıl karşı çıkıyorlar?

Alçak uçuşlara karşı ilk tepkiler birkaç bölge sakininin biraraya gelerek yetkililere mektuplar yazmalarıyla başladı. Ardından bölgelerde kurulan halk girişimleri (Odenwald, Eifel, Hunsrück, Münsterland ve diğerleri) koordineli çalışarak protesto gösterileri düzenlemeye başladılar. Federal Savunma Bakanlığı alçak uçuşları tüm ülkeye eşit dağıtmak için sadece 7 bölgede yapılan talimleri, 49 bölgeye yaydı. Fakat kurulan yeni bölgesel halk girişimleriyle protesto hareketi daha da genişledi, güçlendi. Bugün F.Almanya'da 200 halk girişimi alçak uçuşlara karşı mücadele ediyor. Federal Alman parlamentosuna hitaben yazılan alçak uçuş aleyhtarı dilekçeyi imzalayanların sayısı 90 bine ulaştı. Ya özgürlük ya alçak uçuşlar belgisiyle yapılan büyük protesto gösterilerinde uçakları engelleyen büyük helyum balonları ile uçurtmalar uçuruluyor. (En son Eylül ayında Odenwald'de 80 helyum balonu uçuruldu.) Bonn'da Savunma Bakanlığı'na yürüyüşler yapıldı.

Alçak uçuşların ülke savunmasıyla ilgisi olmadığını, savaş hazırlığı olduğunu söyleyen halk girişimlerinin organizatörü ve sözcüsü **Klaus Vack** eylemlerini daha da yoğunlaştıracaklarını belirterek, **"Bay Wörner** (Federal Savunma Bakanı-CDU) **için sıcak bir sonbahar olacak"** diyor.

Çözüm Konya mı?

Federal Savunma Bakanlığı, uçuş saatlerini düşürerek (Örneğin bazı bölgelerde 75 dakikadan 50 dakikaya düşürüldü, öğle saatlerinde- 12.30-13.30 yasaklandı) kimi önlemler almaya çalıştı, ancak Alman halkı gürültü terörünü tümden istemiyordu.

Ancak gözardı edilen çok önemli bir nokta var. Alman halkı hem kendi ülkesinde hem de başka yerde alçak uçuşların yapılmasını istemiyorlar.

Türkiye'yle birlikte önerilen Kanada'da bölge sakinleri geçim kaynakları olan Ren geyiklerinin gürültüden korkup kaçacağı kaygısıyla karşı çıktılar.

Stern dergisine göre, **"Türkiye'de karar askerlerin elinde. Ayrıca Türkiye'de talim yapmak Alman Hava Kuvvetleri tarafından tercih ediliyor. Çünkü gerginlik durumunda uçaklar daha çabuk geri dönebilirler"**miş. Ancak emperyalist militarist çevrelerin unuttuğu bir şey var. Türkiye'de de, Konya'da da insanlar yaşıyor, çocuklar büyüyor. Unuttukları bir şey daha var. Emperyalizme, karşı ulusal bağımsızlık için savaşmış halklar yaşıyor Türkiye'de. NATO üslerine hayır diyen, barışçıl bir dünya isteyen insanlar yaşıyor, savaşıyor.

"Nükleer denizaltı istemiyoruz"

Akdeniz'deki Amerikan 6. filosuna bağlı nükleer denizaltı ve gemilerin Antalya limanına uğraması kent halkı tarafından tepkiyle karşılanıyor. İki ayda bir Antalya'ya uğrayarak ikmal yapan ve personelin ihtiyaçlarını karşılayan bu tür gemilerden tedirginlik duyan Antalya halkı, bu bölgede denize giremediklerinden şikayet ederek, Antalya için tehlikeli olduğunu vurguluyorlar. En son olarak Ekim ayının son günlerinde **"USS Shark"** adlı nükleer denizaltının Antalya körfezinde demirlemesiyle, halkın protestoları daha da arttı.

Franz Steinkühler IG Metall Başkanlığına seçildi

Yaklaşık 2,6 milyon üyeyle Federal Almanya'nın en büyük sendikası olan IG Metall'in yeni başkanlığına geçtiğimiz dönem Başkan yardımcılığı görevini yürüten **Franz Steinkühler** seçildi.

Tek aday olan Steinkühler oyların yüzde 80'den fazlasını aldı. Başkan yardımcılığına ise **Karl-Heinz Janzen** getirildi. Yeni Yürütme Kurulu üyeleri arasında daha önce DGB'de Yabancılar Sorumluluğu görevini üstlenmiş olan **Siegfried Bleicher** ve aldığı oyları yeterli bulmadığı için seçimi kabul etmeyen **Hans Janssen**'in yerine ilk kadın olarak **Benz-Overhage** seçildiler.

Seçimlerden sonra bir konuşma yapan eski Başkan **Hans Mayr,** sendikanın barış mücadelesini dile getirdi: **"Bizim uzayda silahlara değil, dünyada ekmeğe ihtiyacımız var."** Mayr'ın bu sözleri uzun uzun alkışlanırken, kongrede de barış mücadelesinde sendikaların görüşlerini daha da somutlaştıran kararlar alındı.

Daha kongrenin başında 116. maddenin savunulması sırasında elde edilen deneyimleri içeren bir dökümantasyon sunuldu. Kongre boyunca süren tartışmalarda geçmişteki deneyimlerin temelinde, yeni koşullar göz önüne alınarak somut tartışmalar sürdürüldü.

Bu tartışmalar arasında önümüzdeki dönem toplu sözleşmeleri, iş süresi ve sosyal haklarla ilgili olanlarının yanısıra Neue Heimat gibi sanayi ve hükümet çevrelerinin sendikaları zayıflatmak için kasıtlı olarak sürekli ön plana çıkardığı bir konu bile kongrenin dayanışma havasını etkilemedi.

Eyalet İçişleri Senatörü sorunları dinleyeceğine polisi saldırttı

Hamburg'da yabancı düşmanlığına karşı açlık grevi

"Almanya'da başta ilticacılara olmak üzere tüm yabancılara yönelik, insanlık dışı, onur kırıcı politikaları ve düşmanlıkları protesto etmek; insan hayatıyla bu şekilde oynamaya kimsenin hakkı olmadığını göstermek; bu topluma bir uyarıda bulunmak amacıyla sınırsız açlık grevine başlıyoruz".

22 Ekimde Hamburg Pauluskirche'de değişik uluslardan çok sayıda sığınmacının başlattıkları açlık grevi kararı grev komitesinin bildirilerinde kamuoyuna böyle duyuruldu.

Açlık grevi nasıl başladı?

Son aylarda özellikle Federal Almanya'da yabancılara karşı saldırıların yoğunlaşması ve anayasanın da değiştirilerek bu düşmanlığa yasal kılıflar hazırlama çabaları karşısında sessiz kalınamayacağını gören çoğunluğunu Türkiyelilerin oluşturduğu Hamburglu sığınmacılar, haklı taleplerini dile getirdikleri bir mektup hazırladılar. 1984 yılında 1500, 1986 yılının ilk yarısında da 332 yabancının sınırdışı edildiği Hamburg'un eyalet içişleri senatörlüğüne giderek hazırladıkları mektubu SPD'li senatör A.Pawelczyk'e vermek üzere 40 kişilik bir heyet oluşturdular. Ancak Senatör binada olduğu halde heyeti kabul etmedi ve cevap olarak da polis mektupçuların üzerine sürüldü. Binada bulunanları zorla dışarı atan polis, direnenleri de dövdü ve tartakladı. Olay sonunda gözaltına alınan 11 kişi hakkında dava açıldıktan sonra salıverildiler.

Sorunlarını ve taleplerini kamuoyuna duyurmak isteyen ilticacılar aynı gün Pauluskirche'de açlık grevini başlattılar. Gazetemizin baskıya hazırlandığı sırada henüz devam etmekte olan açlık grevinde şu talepler dile getiriliyor: **"Yabancılara, özellikle sığınma talebinde bulunanlara karşı aylardır sürdürülen karalama kampanyasına son verilsin, vize uygulaması, çalışma yasağı kaldırılsın, sığınma başvurusunda bulunanların yaşam koşulları düzeltilsin, uygun konutlar verilsin, ayrı kamplarda tutulan yakınların birlikte kalması sağlansın, sığınma talebinde bulunanların zorla 1 - 1,5 mark karşılığı çalıştırılmasına son verilsin, sınırdışı eylemleri durdurulsun ve göçmen işçilerin hakları genişletilsin.**

Açlık grevine katılanlar Federal hükümetin kışkırtmalarından etkilenmeyen geniş bir çevre tarafından destekleniyor. **Uluslararası Af Örgütü,** insan hakları kuruluşu **Terres des hommes** ve **Sığınma Çalışma Grubu**'nun da aralarında olduğu 50'ye yakın demokratik kuruluş Hamburg-Altona'daki süresiz açlık grevini destekliyor. **Açlık Grevi Komitesi**'nin yaptığı açıklamaya göre **Fakir Baykurt, Server Tanilli, Ataol Behramoğlu, Tülay German** gibi isimlerin de yeraldığı geniş bir Türkiyeli aydın kesimi eylemi desteklediklerini bildirdiler. Aynı şekilde çok sayıda Alman sanatçı, politikacı, din ve bilim adamı açlık greviyle dayanışma içinde olduklarını açıkladılar.

Grev yeri çevre okullardan gelen öğrenciler, müzik grupları, aydınlar, demokratik kuruluşlar tarafından sürekli ziyaret ediliyor. Türk ve Kürtlerin yanısıra Alman ve Pakistanlıların da katıldığı açlık grevi en azından Hamburg'daki seçimlerin arifesi olan 8 Kasım'a kadar sürecek.

Hamburg'da yabancı düşmanlığına karşı açlık grevinin beşinci günü

Lappas'ın tutuklanması protesto edildi

Alfons Lappas

Savaşkan bir hava içinde başlayan, 35 saatlik haftalık çalışma süresinin gerçekleşmesini baş belgi edinen IG Metall 15. Olağan Kongresi Hamburg Kongre Merkezi CCH'da başladığı sıralarda sendika şirketler topluluğu BGAG'nin başkanı **Alfons Lappas**'ın kongre salonunda tutuklanması geniş demokrasi güçleri ve özellikle işçi hareketi tarafından sert bir şekilde protesto edildi. DGB Başkanı **Ernst Breit** ve görevi devreden IG Metall Başkanı **Hans Mayr,** Lappas'la dayanışma gösterip birlikte salondan çıkarken, kürsüye gelip bir konuşma yapan DGB'ye bağlı polis sendikası Başkanı Schröder'in sözleri dakikalarca alkışlandı. Schröder **"Ben 30 yıllık polisim ve öğretmenlerimden 1933'ün bir daha tekrarlanmaması gerektiğini öğrendim"** dedi.

Lappas'ın tutuklanmasını kınayan açıklamalar yapan **SPD** ve **DKP** yönetimleri bir tutuklamayla sendikaların saygınlığının kırılmasının, yasadışı gösterilmek istenmesinin ve aktif sendikacılara gözdağı verilmeye çalışılmasının amaçlandığı belirtildi. Lappas'ın sendikanın sahibi olduğu **Neue Heimat**'ın durumunu incelemek için oluşturulan ve başkanlığını CDU temsilcisinin yaptığı Meclis Araştırma Komisyonu'nda ifade vermemesi üzerine tutuklanması hakkında görüşü sorulan kongre delegeleri, Flick skandalına karışan Lambsdorff ve diğerlerine karşı bu tür bir yöntemin uygulanmadığını dile getirdiler. Delegeler, ayrıca uyguladığı konut politikası sonucu zor duruma düşen Neue Heimat'a yardım etmeyen devletin şimdi de karışmamasını talep ettiler ve bu sorunu sendikaların kendisinin çözeceğini vurguladılar.

Postacılar yabancı düşmanı bildirileri dağıtmak istemiyorlar

Federal Almanya'nın Hamburg eyaletinde 9 Kasım günü yapılacak parlamento seçimlerine katılmasına izin verilen ırkçı **"Hamburg Yabancılara Dur Listesi"**'nin (HLA) yabancılara karşı kışkırtmalarla dolu olan seçim materyalleri yüzünden sendikayla posta idaresi arasında tartışmalar çıktı. Alman Posta Sendikası DPG'ye kayıtlı memurlar ırkçılığı seçimlerde malzeme olarak kullanan HLA'nın mektup ve paketlerini tevzi etmeyi reddettiler. Sendikanın Kuzey Almanya örgütü yöneticisi **Rolf Meier** yaptığı açıklamada posta çalışanlarının yabancı düşmanlığının körüklenmesine alet edildiğine dikkati çekti ve postacıların HLA yayınlarını dağıtmak istemediklerini bildirdi. Hamburg Posta İdaresi ise yürürlükteki yönetmeliğe göre yasal kuruluşların yayınlarının dağıtılması gerektiğini, buna uymayan postane personelinin işine son verileceğini belirtti.

Alman Posta Sendikası Hamburg eyalet hükümetine ve federal hükümete başvurarak HLA'nın yayınlarının dağıtılmasının engellenmesini istedi. Sendika diğer taraftan da yayınların içeriğini hukuksal açıdan inceletip, yasalara uygun olup olmadığını araştırıyor.

Bilindiği gibi 1985 yılında Schleswig Holstein eyaletinde yapılan seçimlerde Kiel Yabancıları Sınırlama Listesi de yine aynı içerikli bildiriler yayınlamış ve bunların posta üzerinden dağıtımının yapılmasını istemişti. Posta sendikasının protestolarına rağmen Kiel Posta İdaresi bu yayınların tevziatının yapılmasında diretmişti. Şimdiye kadarki deneyimlerden yola çıkarak hukuksal olarak sonuç alınamayacağını ifade eden sendikacılar yabancı düşmanlığını körükleyen bu tür örgütlere karşı mücadelenin politik olarak sürdürülmesi gerektiğini vurguladılar. Fakat buna rağmen hukuksal olanaklar da sonuna kadar kullanılacak.

Thyssen Wallraff'ı mahkeme yoluyla susturmayı deniyor

Federal Almanya'nın en büyük çelik tekellerinden olan Thyssen yönetiminin yazar **Günter Wallraff**'a karşı açtığı davaya 29 Ekim günü Düsseldorf Sulh Ceza Mahkemesinin 12. senatosunda bakılmaya başlandı. Yaklaşık 3 milyon satarak **"En Alttakiler"** adlı yabancıların sömürülmesini, aşağılanmasını ele alan kitabıyla II. Dünya Savaşından sonraki tüm rekorları kıran Wallraff kitabında Thyssen tekelinin insan tüccarı firmalar aracılığıyla nasıl yabancı işçileri sömürdüğünü kanıtlamış ve bu nedenle şimşekleri üzerine çekmişti. Kitabın yayınlanmasından sonra hemen yazara karşı bir dava açan Thyssen kazanma şansı olmadığı için bu davayı geri çekmişti.

29 Ekim sabahı duruşma başlamadan önce mahkeme salonunun önünde sanki bir dayanışma mitingi yaşanıyordu. Türkiyeli işçiler yazarla dayanışmalarını dile getiriyorlar, **FİDEF Genel Sekreteri Özen,** kendisine çiçek sunup başarılar diliyor ve düzinelerce yerli-yabancı gazeteci yazarın etrafını sarıyordu. Herkesin kafasındaki soru acaba bu altıncı sansür denemesinde yargıçlar çelik tekelinin istemine boyun eğecek miydi? Bu arada Hollanda'ya yerleşmiş olan Günter Wallraff ise gördüğü dayanışmadan da cesaret alarak bu kadar destek sonunda sırtının hiçbir zaman yere gelmeyeceğini ifade ediyordu.

Günter Wallraff mahkemede

Duruşmanın bu birinci gününde önce davacı Tyhssen tarafının suçlamaları dinlendi. Thyssen avukatları, yazarın kitabında anlattığı tüm olayları somut şahit ve deliller göstererek kanıtlamasını istediler. Avukatlar aksi halde yazarın bundan böyle Thyssen'e karşı hiçbir suçlama getirmemesi kararının mahkeme heyeti tarafından alınmasını talep ettiler. Günter Wallraff ve kitabı yayınlayan **Kiepenheuer und Witsch** yayınevinin avukatları ise şahitlerin işlerini kaybetme korkusuyla ifade veremeyeceğini, bu nedenle Thyssen'in mahkeme önünde kimsenin şahitlik yaptığı için işten çıkarılmayacağını garanti etmesini şart koştu. Wallraff ve avukatları ayrıca ellerinde yeterince delil oluşturan video bantının olduğunu vurguladılar. Mahkeme heyeti başkanı da Wallraff'ın değil, Thyssen'in iddiaların doğru olmadığını kanıtlaması gerektiğini kabul etmek zorunda kaldı.

Davanın gelecek duruşması **1 Aralık** günü aynı mahkemede saat **9.00**'da yapılacak. Eğer sayısı artmazsa mahkeme 14 şahitin ifadelerini dinleyecek. Bu konuda bir açıklama yapan yazar ifade vermek isteyenleri kendisine başvurmaya çağırdı. Diğer taraftan Wallraff'ın kitabında adı geçen iki insan taciri kiralayıcı firmaya, Vogel ve Remmert firmalarına karşı Duisburg'da savcılık tarafından vergi kaçakçılığı, kaçak işçi çalıştırma ve birçok diğer suçtan ötürü açılan ceza davasına da aynı gün bakılmaya başlandı. Sanıklar suçlamaların büyük bir bölümünü kabul etmek zorunda kaldılar.

SENDİKACI GÖZÜYLE

IG Metall kurultayı ardından

Ümit KÖSEOĞLU

Her üç yılda bir yapılmakta olan FAC Metal İşçileri Sendikası IG Metall'in 15. sendika kurultayı 19-25 Ekim 1986 tarihleri arasında Hamburg'da yapıldı.

536 asli ve yüzlerce konuk delegenin katıldığı kurultayın ağırlık noktalarını, dünya barışının, FAC'de demokratik, sendikal ve sosyal hakların korunması ve güvence altına alınması için birlikte mücadele çağrısı oluşturmaktaydı. Bu ve bunlara benzer konularda, kurultaya verilmiş 700'den fazla karar tasarısı üzerinde delegelerce tartışıldı, kararlar alındı.

Kurultay, dünyada her türlü silahlanmaya, atom başlıklı füzelere ve özellikle SDI programına karşı çıkarak onu mahkum etti. Bu konuda verilmiş karar tasarılarını oybirliği ile kabul ederek, dünyamızın atom silahlarından arındırılmasını ve FAC'nin, ABD'nin uzay programına katılmamasını istedi.

FAC'deki demokratik, sendikal ve sosyal haklara karşı, gerici hükümetin saldırıları kınandı. 116 maddenin değiştirilmesine rağmen, sendikaların mücadeleden vazgeçmeyecekleri, yeni yöntemlerle mücadeleyi sürdürmeye kararlı olduğu vurgulandı.

35 saatlik çalışma haftasının güncelliğini kaybetmediği, önümüzdeki toplu sözleşmelerin ana noktasını oluşturduğu metal emekçileri dışında da tüm sendikal gücün bunun gerçekleştirilmesi için birleştirilmesi çağrısı yapıldı.

FAC'de işsizlikle mücadelenin, tam istihdamın sağlanmasının yolları gösterildi. Bu konuda DGB'nin **"yatırım programı"** hatırlatıldı. İşsizlikle mücadelenin en etken yollarından birinin, haftalık iş süresinin kısaltılması ve mesailerin en asgariye indirilmesi olduğu belirlendi.

Yeni teknolojiye rağmen toplumun merkez noktasının **"insan olduğu"**, toplu sözleşmelerde işverenlerin **"esnek iş süresi"** ısrarlarına karşın, sendikaların günde 8 saatten fazla çalışmaya kesinlikle hayır diyeceği, cumartesi ve pazar günlerinin serbest olması karar altına alındı.

Uluslararası askeri ve sivil diktatörlüklerin hüküm sürdüğü ülkeler kınandı. Nikaragua'ya karşı sürdürülen ABD destekli karşı devrimci saldırganlar mahkum edildi. Irkçı rejimi kınayan kurultay, Güney Afrika'nın karaderili halkıyla dayanışmayı karar altına aldı.

Kurultayın üzerinde önemle durduğu konulardan biri de, **"yabancılar politikası"**ydı. Kurultay bu konuda verilen karar tasarılarını görüşerek oybirliği ile karara bağladı. İçişleri Bakanı Zimmermann'ın yabancılar yasasında yapmak istediği değişiklikler ve federal hükümetin politik göçmenler politikası reddedildi. Yabancı emekçilerin ve onların aile fertlerinin toplumun her alanında eşit haklara sahip ol. ması, yerel seçimlere katılma hakkının gerçekleşme istemi yinelendi.

Yabancı sendika üyelerinin işçi temsilciliği seçimlerinde ve sendikal düzeylerin her alanında temsil ve bunun teşvik edilmesi kararlaştırıldı.

Yabancı delegeler diğerlerinin yanında, yabancılarla ilgili karar tasarılarında söz alarak tartışmaya aktif katıldılar. Asli ve konuk yabancı delegeler sayısında bundan önceki kurultaylara oranla az da olsa bir artış kaydedildi. Bu kez 20 asli yabancı delegenin 8'i, 25 konuk delegenin ise 13'ü Türkiyelilerden oluşmaktaydı.

Şimdi önemli olan çok yönlü karar tasarılarının yaşama geçirilmesi için güçlerimizin birleştirilmesidir. 35 saatlik çalışma haftası toplu sözleşmeleri kapıya dayanmıştır. Bu konu sadece IG Metall'in sorunu değildir. Gerçekleştirilmesi için sadece IG Metall'in gücü de yetmeyecektir.

İşverenler ve gerici hükümet daha şimdiden tehdit üstüne tehdit savurmaktadırlar. Kötüleşen grev koşullarına rağmen, FAC'de sendikal ve işçi hareketinin geleceği, bu yılki 35 saatlik çalışma haftası mücadelesinin sonuçlarına bağlı olacaktır. Bu mücadelenin sonunda **"olmak"** ya da **"olmamak"** vardır. İşverenlerin ve gerici hükümetin saldırıları sürecektir.

Başka bir dönüm noktası da, Ocak 87' de yapılacak FAC genel seçimleridir. Şimdiki hükümetin koalisyon olarak başta kalması, CDU/CSU ikilisinin tek başlarına iktidar olması veya hükümet değişikliği, sendikal ve işçi hareketi açısından yaşamsal anlam taşımaktadır.

Önümüzdeki aylar sendikal ve politik açıdan her türlü olumlu ve olumsuz gelişmelere gebedir. Kızışan mücadele içinde tek seçenek safları daha da sıklaştırmak, yerlisiyle yabancısıyla omuz omuza vererek haklarımızı korumaktır.

Patronların ve onların politik ortaklarının gücü, biz işçi ve emekçilerin dağınıklığından kaynaklanmaktadır.

Buna izin vermeyelim.

Gelsenkirchen'de Barış ve Cumhuriyet Bayramı toplantısı yapıldı

1 Kasım günü Gelsenkirchen'de değişik görüşlerden çok sayıda örgütün yeraldığı Ruhr Uluslararası Barış Yılı Girişimi tarafından Barış ve Cumhuriyet Bayramı kültür gecesi düzenlendi.

Birleşmiş Milletler Derneği temsilcisi **J.Stromberger,** Türkdanış **Atilla Cankatlı,** Merkez Camii imamı **İsa Koç, Dr. Rana Kartal** ve Barış Derneği Onur Kurulu üyesi **Gündoğan Görsev**'in konuşmacı olarak katıldığı toplantıda çeşitli müzik ve folklor gösterileri de yer aldı.

Mönchengladbach'da seçimler yapılıyor

Mönchengladbach'da 9 Kasım 1986 günü ilk defa yapılacak olan Yabancılar Danışma Meclisi seçimlerinde demokrat öğretmen ve veliler ortak bir listeyle yer alıyor. Oy pusulalarında birinci sırayı oluşturan **Demokratik Öğretmen ve Veliler Listesi** yaptığı bir açıklamada adaylarını tanıttı. Buna göre liste adayları hiçbir kişisel veya örgütsel çıkar gözetmeksizin, yabancıların genel ve belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkını savunacak, ayrımcılık politikasına karşı çıkılacak ve yabancı düşmanlığını körükleyen politikaya karşı mücadele edecekler, sınırdışı eylemlerini engellemeye ve öğrencilerin eğitim olanaklarının genişlemesine çalışacaklar.

Demokrat Öğretmen ve Veliler Listesi'nde şu adaylar yeralıyor: **Sabri Binboğa** (öğretmen), **Ahmet Sarıuroğlu** (öğretmen), **Ayşe Keskin** (esnaf), **Cemil Derici** (Enformatik mühendisi), **Zeki Bağcı** (işçi, müzisyen), **Ahmet Doğru** (işçi), **Ali Atasever** (esnaf), **Turgay Yardımcıoğlu** (tekstil mühendisi).

Bad Kreuznach Bretz mobilya fabrikası işçileri işletmenin iflas ettiğini mahkemeye bildirdi

İşyerlerini yabancı işçiler değil, patronlar yok ediyor

F.Almanya Bad Kreuznach bölgesinde Bretz mobilya fabrikası işçileri topluca işi bırakarak firmanın iflas ettiğini ilgili mahkemeye bildirdiler. Firma tarafından işçilere 3 aydır hiç bir ücret ödenmiyordu.

İşveren bir süre önce mali durumunun bozuk olduğunu bildirerek işyeri temsilciliğinden şu istemlerin yerine getirilmesini istedi: **Ücretlerin yüzde 10 düşürülmesi; 1987 yılı başında yapılacak toplu sözleşme ile elde edilecek zamdan vazgeçilmesi; çalışmanın daha da hızlandırılması ve çalışma saatlerinin uzatılması; sosyal yardımların budanması; bir kısım işçinin daha işten çıkarılması.**

Daha önce 2 bin kişi çalışan işyerinde zaten işçilerin büyük bir bölümü işten çıkarılmış, çalışan 850 işçi kalmıştı. Bunların 197'si yabancı işçi ve yabancıların da 56'sı kadın olmak üzere 113'ü Türkiyelidir.

3'ü Türkiyeli, 11 işçiden oluşan işyeri temsilciliği patronun istemlerini reddetti. Bunun üzerine de patron ağustos ayından bu yana işçilere hiçbir ödemede bulunmadı.

Durum işyerinde örgütlü Ağaç İşçileri Sendikası ve İşyeri Temsilciliği tarafından Rheinland-Pfalz (CDU) eyalet hükümetine götürüldü. Hükümetten işyerinin kurtarılması ve işçilerin maddi durumlarının ele alınması istemlerine olumlu bir yanıt gelmediği gibi, sosyal dairelerin yolu tarif edildi.

İşçiler de işletme toplantısı yaparak durumu gözden geçirdiler, patrona bedava çalışacaklarına, topluca işi bırakmaya karar verdiler. Toplantıda söz alan Türkiyeli bir temsilci Alman işçi arkadaşlarını patronun partisi CDU'ya oy vermemeye çağırdı ve şöyle dedi: **İşyerlerimizi yabancıların, yerli işçilerin elinden aldığının doğru olmadığı ortada. Bretz'deki bu durum somut bir örnektir. İşyerlerini patronlar yokediyor ve yerli-yabancı farkı gözetmeksizin paralarımızı ödemeyerek bizi kapı dışarı ediyor.**

İşçilerin tümü topluca iş bırakma kararına uydular ve patronun iflas dilekçesini mahkemeye verdiler. Ayrıca, işyeri temsilciliği ve sendika; patronu 3 ay iflasını saklayarak işçileri kanunlara aykırı bir şekilde çalıştırması nedeniyle savcılığa şikayet ettiler.

İşçiler ne diyor?

Erbay - işçi temsilcisi: İşletmenin bir çok idarecisi ve sorumlusu hatalar yaptı. İşletme sahipleri bunları yıllarca görmemezlikten geldi ve korudu. Bence esas sebep budur.

Murat: Bu işletmede de kâr, daha fazla kâr baş amaç edinilmiş-

hatalar yaptı. İşletme sahipleri bunları yıllarca görmemezlikten geldi ve korudu. Bence esas sebep budur.

Murat: Bu işletmede de kâr, daha fazla kâr baş amaç edinilmiş-

tir. İnsan, onlar için ürettiği, kâr getirdiği sürece önemlidir. İflas hilelidir. Suç düzendedir, suç kârdan başka birşey düşünmeyenlerdedir. Bretz'de yaşadıklarımız emek-sermaye uzlaşmaz çelişkisinin aynasıdır. Sendika bize iyi sahip çıktı.

Antonietta (İtalyan) Bretz işyeri temsilcisi: Bu duruma işletme sahipleri ve yöneticiler sebep oldular. İşçiler sadece üretti. İşçilerin hatası yok.

Ursula (Alman) işyeri temsilcisi: Bu duruma işletme sahipleri ve idareciler sebep oldu.

Üstte Bretz işletme toplantılarından aşağıda ise işyeri temsilciliği toplantılarından bir görüntü.

Batı Avrupa'daki çeşitli meslek ve örgütlerden 53 politik göçmen sığınma hakkına saldırıları kınadı

Terörün nedeni sığınmacılar değildir!

Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yaşayan DISK, Maden-İş, Bank-Sen, Genel-İş, Yeni Haber-İş, Gıda-İş, İm-Der, Tüs-Der, Tüted, TRT-Der, Köy-Koop, İGD ve İKD yöneticisi ve gazeteci, avukat, doktor, öğretmen gibi çeşitli mesleklerden 53 politik göçmen kamuoyuna ortak bir açıklama yaparak sığınma hakkını hedef alan girişimleri kınadılar. Bu açıklamayı aşağıda sunuyoruz.

Düşünce ve inançları ya da sosyal ve ulusal sığınmacı konumları nedenleriyle 1951 Cenevre Sözleşmesini kabul etmiş ülkelerde politik sığınmacı olarak yaşamaktayız.

Bununla birlikte, özellikle son günlerde birçok Batı Avrupa ülkesinde yoğunluk gösteren ve bu ülkelerin imzacısı oldukları Cenevre Sözleşmesinin güvence altına aldığı sığınma hakkını hedef alan girişimleri de kaygıyla izlemekteyiz.

Nitekim, Danimarka hükümetinin sığınma hakkını bir yıl süreyle askıya alması, Federal Almanya hükümetinin anayasa ve ilgili yasalarında sığınma hakkına sınırlar getirici değişiklikler yapma girişimleri, Fransa hükümetinin yeni vize koyması ve kimi diğer ülkelerdeki fiili baskı uygulamaları bu tutumun çarpıcı göstergeleridir.

Bu gelişmelerin olageldiği ülkelerde çok sayıda demokrat insanın, kimi politik partilerin, sendikaların, yığın örgütlerinin ve kiliselerin sağduyulu çabalarına ve kararlı karşı çıkmalarına rağmen sığınma hakkına karşı bu uygulamalar sistematik bir biçimde tırmandırılmaktadır. Gerekçesi olarak ta Batı Avrupa ülkelerinin **"sığınma istilasına uğradığı"** ve de **"sığınmacıların terörün nedeni olduğu"** gibi haksız iddialar ileri sürülmektedir.

Oysa terör güvenlik önlemleriyle ilgili bir sorundur. Sığınma hakkıyla terör arasında bir ilişki kurulamaz.

Dahası, bu ülkeler kamuoylarını bu yönde oluşturmaya yönelik açıklamalar, tartışmalar kitle iletişim araçlarıyla yoğun bir biçimde körüklenmektedir. Konunun tam da odağında bulunan ve doğrudan ilgilisi olan bizlere ise görüşlerimizi dile getirme olanağı ve yanıt verme hakkı da tanınmamaktadır.

Sorun tek yanlı ve yalnız sığınmacı kabul etmiş ülkelerin sorunu değildir. Sığınma hakkı, kime ve ne zaman gerekli olacağı önceden kestirilemeyecek, insancıl ve evrensel bir sorundur.

İnsanın kendi yurdunda yaşaması normal, sığınma istisnai bir durumdur. İnsanlar, sığındıkları ülkede rahat ve mutlu olacakları için değil, kendi ülkelerinde tehlikede oldukları için yurt dışında yaşamak zorunda kalıyorlar. Öyle ise, menşe (kaynak) ülkelerdeki sorunlar çözümlenmeden alınacak önlemler hep kısa vadeli olacak ve sorunları da çözmeyecektir. Bu nedenle, sığınmacıların ülkelerini yaşanası olmaktan çıkaran anti-demokratik, baskıcı rejimlerin ortadan kaldırılması öncelikle zorunludur. Politik, ekonomik, askersel ne gerekçeyle olursa olsun bu baskıcı rejimler desteklenmemelidir.

Bu, bizler ve ülkemiz Türkiye için de aynen geçerlidir. 12 Eylül 1980 askersel darbesiyle anayasa ve parlamento başta olmak üzere mevcut haliyle hukuk devleti ortadan kaldırıldı. Devleti tüm kurumlarıyla adım adım yeniden yapılandıran diktatörlük rejimi, günü-

için de aynen geçerlidir. 12 Eylül 1980 askersel darbesiyle anayasa ve parlamento başta olmak üzere mevcut haliyle hukuk devleti ortadan kaldırıldı. Devleti tüm kurumlarıyla adım adım yeniden yapılandıran diktatörlük rejimi, günü-

müzde süren işkenceleriyle, keyfi yargılamaları ve yurttaşlıktan çıkarmalarıyla, Kürt halkına karşı yığınsal ulusal baskıları, dinsel inançlara, düşünce, vicdan ve örgütlenme özgürlüklerine, sendikal hak ve özgürlüklere yönelik ağır saldırıları sonucu, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez Batı Avrupa ülkelerine doğru yığınsal bir politik sığınmaya yol açmıştır.

Bugün yurt dışında politik sığınmacı olarak bulunanların güvenlik içinde ülkeye dönmelerinin önü, kuşkusuz en azından sürdürülen tüm politik davaların durdurulması, yurttaşlığı kaybettirme kararlarının kaldırılması ve bir genel affın çıkarılması ile açılabilecektir.

Öyleyse, Türkiye somutunda, diktatörlük rejimi değil, asıl bu rejim karşısında demokrasi savaşımı veren güçler desteklenmelidir.

İlkesel doğrultu demokratik istemler mücadelesi olmalı

İlkesel doğrultu demokratik istemler mücadelesi olmalı

Haydar ÇETİNKAYA

Son aylarda **"Göçmen işçi dernekleri nasıl çalışmalı?"** konulu konferans, toplantı, konuşmaları ve **Türkiye Postası**'nda yayınlanan yazıları izledim. Söz konusu konferans, toplantı ve yazıların içeriğinde bazı savlar ve görüşler yığın örgütlerinin ana çalışma ilkelerine çarpık düşmektedir. Örneğin:

1) Göçmen yığın örgütlerine, toplumsal gelişme ve değişim sürecini etkileme görevi öngörülmesi, politik örgüt olma hevesi.

2) Göçmen yığın örgütlerine, ekonomik-politik-sosyal-kültürel çalışmanın göçmen yığınları kucaklayacak düzeyde görev alması, bu kapsamda toplumsal çekim merkezi haline getirilmesi.

3) Göçmen yığın örgütlerinin politik çizgisinin, ideolojik ve politik görüşler + kültürel birikimler + dinsel inançlar üçlüsünün ağırlık merkezinde gösterilmesi.

4) Göçmen yığın örgütlerinin hareket noktasının "azınlık sorunlarından mı, yoksa azınlık sınıf bilincinden mi olmalıdır?" sorusu ileri sürülerek hareket doğrultusunun her ikisinin ortak noktası olmakla birlikte azınlık sınıf bilincinin öne çıkarılması savı.

5) Göçmen yığın örgütlerinin, işçi sınıfı politik örgütü için bir kambur veya önünde engel olduğu ileri sürülerek yerine yapay yığın örgütü kurma girişimleri, arkasından çarpılırcasına geri dönüşle politik niteliği açık yığın örgütü örtüsüne sarılma, yığın örgütü yasallıklarını çiğneme, bireysel deneyimlerin herşeyin yerine geçirilmesi ve uygulanması vb.

6) Kim varsa, kim çalışmaya hazırsa onunla yığın örgütü görevlerinin yerine getirilmesi düşleri.

7) Göçmen yığın örgütlerinin çalışmalarında rehber olacak bilgilerden hiç söz edilmemesi ve göçmen yığınlardan saklanması, bir takım hayalci arayışlara dalmak vb.

Bu gibi görüşlere, savlara, girişimlere, eylemlere daha çoklarını ekleyebilirim.

Göçmen yığınların ve örgütlerinin gelişim ve değişimi, göçmenlerin yaşadığı ülkenin ve kendi ülkesinin gelişim-değişim ve koşullarından soyut olarak ele almak olanaksızdır. Bir ülkedeki gelişim ve değişim sürecine işçi sınıfının politik örgütünün öncülüğünde verilen savaşımın bütünselliği ve birliği etken olabilir. Yığın örgütleri toplumsal çekim merkezleri olamazlar, ekonomik politik görev üstlenemezler. Ekonomik, politik istemler ileri sürebilirler, bu istemleri için verilen mücadeleye omuz verirler veya katılırlar.

Yığın örgütlerinin çalışma ilkelerine ve demokratik istemler mücadelesine çarpık görüşler, savlar, girişimler, eylemler vb. üretmek bunu göçmen yığın örgütlerinin önüne sürmek, göçmen yığınlarının yaşadıkları ve kendi ülkelerindeki egemen ve gerici güçlerin göçmen yığınlar için büyük bir özenle ürettikleri hastalıklara tutulmak ve bunu göçmen yığınlara taşımak anlamına gelmektedir. Bu ve gelecekteki hastalıklara karşı savaşırsak, yığın örgütü ilkelerine-yasallıklarına sıkı sarılırsak yığın örgütleri yaşayabilir ve görevlerini yerine getirebilir. Bunun için işçi sınıfımız politik örgütünün önümüzde rehberi bulunmaktadır. Bizlere açık seçik ve net olarak göçmen yığın örgütlerinin ilke ve ana doğrultularını göstermektedir.

Günümüzde **"Göçmen yığın örgütlerinin çalışmaları ne olmalıdır?"** sorusuna verilecek yanıt: Demokratik istemler savaşımına olanaklı tüm gücü ve çabayı vermek olmalıdır.

Göçmen yığın örgütleri, demokratik istemler mücadelesi için nasıl çalışmalar yapmalıdır? Esas deyimiyle **"Türkiyeli göçmen yığın örgütleri nasıl çalışmalıdır?"** sorusuna yanıtı, ülkemiz ve yaşadığımız ülke (örneğin: FAC) işçi sınıflarının politik örgütlerinin rehberlerinde bulabiliriz. Göçmen yığın örgütleri kendilerini ülkesinin işçi sınıfının politik örgütü olan partinin yerine koymamalıdır, onun çalışmalarına sorunlar çıkarmamalıdırlar. Aksi halde söz konusu partiyi, yığın örgütü düzeyine indirgemiş olurlar ki, bu girişim demokratik yığın örgütü ilkelerine aykırıdır. Demokratik yığın örgütlerinin görevi, işçi sınıfı partisinin yol ve yöntem göstericiliğinden yararlanarak savaşımda yerini almalarıdır. Buradan çıkarak özetle göçmen yığın örgütlerinin çalışmaları şu şekilde sıralanabilir:

1- Göçmen yığın örgütleri, demokratik eğilim ve istemlere ağırlık vermeli, somut koşullara uygun olarak çalışmasını geliştirmelidir.

2- Yasal ve sosyal engeller, her tür ayrıcalıkların kaldırılması, özgür ve eşit haklar istemi savunulmalıdır. Göçmen işçilerin dünya görüşlerinin berraklaşmasına ve zenginleşmesine yardımcı olunulmalıdır. Demokratik istemler savaşımındaki zayıflıkların giderilmesine ve savaşım geleneklerinin güçlenmesine katkıda bulunulmalıdır.

3- Göçmen yığın örgütleri, göçmen işçilerin somut sorunlarından yola çıkmalı, çalışmalarını özgür ve eşit haklar savaşımına bağlamalıdırlar.

4- Göçmen yığın örgütleri sosyal ve kültürel etkinliklere önem vermelidir.

5- Göçmen yığın örgütleri, birleşik yığınsal demokratik hareket ve eylem birliğinde demokratik savaşım ilkelerine uygun kalıcı adımlar atmalıdır. Yığınsallaşmaları için kampanyalar açarak örgütlenmeli ve daha geniş yığınlara ulaşabilmelidir.

6- Göçmen yığın örgütleri, göçmen işçilerin sendikalarda örgütlenmelerine çaba göstermeli ve sendikal savaşımlara aktif katılmaları hususunda ikna etme ve katma yolları aramalıdırlar.

7- Gençlik ve kadınların kendilerine özgü sorunlarına özenle yaklaşım gösterilmelidir.

8- Göçmen işçi çocuklarının eğitim ve mesleki sorunlarına dikkat verilmelidir.

9- Göçmen yığın örgütleri, geri dönüşlere dikkat ayırmalı, dönenlere ülkede kendisini bekleyen soru ve sorunları net açıklamalıdır.

10- Göçmen işçi örgütleri, kendi ülkesindeki barış, demokrasi güçleri ile dayanışmanın güçlenmesine vermelidir. Ve kendi ülkesindeki somut durumu açıklama-aydınlatma kampanyaları örgütlemelidirler, buna hız vermelidirler.

11- Göçmen işçilerin yaşadığı ülkedeki barış, demokrasi, her alanda eşit haklar, sendikal hak ve özgürlükleri koruma-genişletme savaşımlarına aktif katılımlarının sağlanması hedefinde çalışmaları göçmen yığın örgütleri yapmalıdırlar.

Göçmen yığın örgütlerinin önlerinde bunca geniş kapsamlı ve içerikli çalışma alanları varken, sorunun saplantılar getireceği arayışlara dalmak baştan bilerek çıkmaz sokağa girmektir.

Göçmen yığın örgütlerinin, kendi ülkesinin işçi sınıfının politik örgütünün yani partisinin yerine geçme, onun çalışma alanına dalma, kendisini politik örgüt olarak gösterme girişim-arayış-örtü eylemlerine karşı mücadele verilmelidir.

Gazetemizin sütünlarında başlattığımız "Göçmen işçi dernekleri nasıl çalışmalı?" konulu tartışmayı sürdürüyoruz. Bu konuda söyleyecek sözü olan herkese sütunlarımızın açık olduğunu tekrar hatırlatıyoruz.

Türkiye Postası

Kohl kazdığı kuyuya düştü

Lanetlenmiş isimler vardır. Hristiyan aleminde Hazreti İsa'yı bir kaç gümüş lira karşılığı tutuklatan Yahuda ihanetin ve ikiyüzlülüğün sembolü olarak bilinir. İslam aleminde Kerbela katliamının sorumlusu Yezid yüzyıllardır nefretle anılıyor. İsim olmaktan çıkıp bir küfür anlamına gelen bu isimlere 20. yüzyılda bir yenisi eklendi.

Çağımızda bir insana yapılabilecek en büyük hakaret onu faşistlere, özellikle de Hitler faşistlerine benzetmektir. Hitler'in adıyla anılan hareket insanlığın binlerce yıllık gelişmesi boyunca yarattığı ortak değerlerin hepsini ayaklar altına alarak vahşetin ve alçaklığın sembolü haline gelmiş. Nasıl ki Sokrat, Galile, Leonardo da Vinci, Einstein isimleriyle insanoğlunun tırmanabildiği en yüce zirveleri işaretlemişlerse, Hitler ve çevresindekilerin isimleri de insanlığın düştüğü en karanlık, en aşağılık nokta ile eş anlama geliyor. Hitlerci demek insanlığın yüzkarası demek. Çağımızın yargısı budur.

FAC Başbakanı Kohl, Amerikan Newsweek dergisinde yayınlanan bir söyleşide Sovyet silahsızlanma önerilerinin kamuoyundaki büyük etkisinden sözederken Gorbaçov'u Hitler'in propaganda şefi Goebbels'e benzetmiş. Bu benzetme hem Sovyetler'de hem de Federal Almanya'da sert tepkilere yolaçtı. Federal Almanya parlamentosunda Kohl'ün özür dilemesi ve hatta istifa etmesi istendi.

Kohl ağzından çıkan sözün nereye varacağını düşünmeyecek bir insan değildir. Durup dururken neden Sovyet liderine hakaret ediyor? Anlaşılan sayın başbakan Gorbaçov'a çok hiddetlenmiş. O kadar hiddetlenmiş ki, sorumlu bir devlet adamının hiç yapmaması gereken bir şeyi yapıp ağzına geldiği gibi konuşmuş. Devirdiği çamı nasıl düzeltir, bunu düşünmeyi sayın Kohl'e ve Alman Dışişleri Bakanına bırakıp biz şu soruya bir cevap arayalım: FAC Başbakanının Gorbaçov'a bu kadar kızmasının sebebi ne?

Neydi Gorbaçov'un **"suçu"**? Atomsuz bir dünyanın bir rüya değil, erişilebilir bir hedef olduğunu göstermiş olmak mı? **"Gelin, bütün stratejik silahları hep birlikte yok edelim"** diyerek silahsızlanma davasını bir takım akıl sır ermez formüller, tanımlar, sayılar ardında gizlemek isteyenlerin oyunlarını bozmak mı? Yoksa Kohl da dahil NATO ileri gelenlerinin yıllardır **"bunları kabul edin"** diye ayak direttikleri şartları kabul ederek Avrupa'daki roketlerin yok edilmesine karşı koymak için bir bahane bırakmamış olmak mı?

Eğer iş onu bunu Hitler'in propaganda şefi Goebbels'e benzetmeye kalırsa böyle bir benzetmeye uyacak kişileri nerede bulacağını dünya kamuoyu iyi biliyor. Ve eğer bu gibi benzetmeler yapılacaksa Hitler'in saldırısı sonucunda 20 milyon evladını kaybeden Sovyet ülkesinin de söyleyecek bir çift sözü olur herhalde.

Ancak Gorbaçov bu yolu izlemiyor. Tehditlere tehditle, hakaretlere hakaretle cevap vermiyor. **"Önerilerimizi bir kere daha gözden geçirin, sizin çıkarlarınıza da uygun olduğunu göreceksiniz"** diyor. Bu tutumuyla da bütün dünyada aklı selim sahibi insanların güven ve saygısını kazanıyor. Silah tekellerinin, ölüm tüccarlarının sözcülerini deli eden de bu değil mi?

Sovyet önerilerinin kamuoyundaki etkisi çok usta bir propagandanın sonucu değildir. İnsanlar kırkbeş dakika içinde bütün dünyayı yok edebilecek sistemlerinin **"zorunlu"** olduğuna artık inanmıyor. Artık her an yok olma tehlikesiyle burun buruna yaşamak istemiyor. Bu yüzden de gerçekçi bir çıkış yolu gösteren sese kulak veriyor.

Bu süreci provakasyonlarla önlemeye çalışmak yerine silahsızlanmaya yapıcı önerilerle katkıda bulunmak daha akılcı bir yol değil mi?

Yabancılara yerel seçim hakkı

1-2 Kasım tarihlerinde toplanan FİDEF Genel Yönetim Kurulu **"Yabancılara yerel seçim hakkı"** kampanyası başlatma kararı aldı. 15 Kasım - 15 Ocak tarihleri arasında sürecek kampanya boyunca FİDEF üyesi göçmen işçi dernekleri yoğun çalışmalar yürütecekler.

15 Kasımda yapılacak koordinasyon toplantılarında, üye dernek ve kampanya boyunca kullanılacak materyaller ve çalışmalar hakkında bilgi verilecek.

Dünyanın dört bir bucağından biraraya gelen insanların tek dileği nükleer silahlardan arındırılmış bir dünya...

Jeremy Corbyn. İngiliz İşçi Partisi Kuzey İslington milletvekili. Dünya Barış Kongresinde İngiliz delegasyonundaydı.

Yıldızlar-Savaşı muazzam bir yağlı kuyruktur

Türkiye Postası: Reykjavik doruk toplantısına ilişkin görüşünüz nedir?

– Herşeyden önce, doruk toplantısının yapılmış olmasının bile Mihail Gorbaçov'un hanesine yazılması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü, Gorbaçov, ikinci doruk görüşmesini ısrarlı bir şekilde isteyerek sonunda Reagan'ı doruğa razı etmiştir.

Doruk kimi yanlarıyla, beklenildiği gibi sonuçlanmıştır. Fakat bence bu doruk oldukça önemli bir dönüm noktası olabilirdi. Çünkü doruk öncesinde, silahsızlanma konferansında görüşmeler olmuş ve özde pek fazla bir anlaşma sağlanamamıştı. Reykjavik'te Sovyetler Birliği bir dizi çok dramatik önerilerde bulundular. Bu zirve askersel şeflerin ve stratejik savunma girişiminin araştırmalarından büyük paralar vurmayı bekleyen kampanyaların bastırmalarını da göstermiş oldu. Bu güçler durumu denetlemişler ve müdahale etmişlerdir. Çünkü gece boyunca, her iki tarafın görevlileri önemli ölçüde anlaşma sağlamışlardı. Reagan bunları havaya savurdu.

Ancak bence önemli olan şudur

netlemişler ve müdahale etmişlerdir. Çünkü gece boyunca, her iki tarafın görevlileri önemli ölçüde anlaşma sağlamışlardı. Reagan bunları havaya savurdu.

Ancak bence önemli olan şudur

ki, bu bir son değildir. Kuşkusuz başka doruklar da olacaktır. Reagan bu uluslararası girişimde kendi amaçlarına ulaşmayı başaramamıştır. Olasıdır ki, bunun sonucu olarak senatoda sandalye yitirebilir. Bunun anlamı **"Yıldız Savaşları"** girişimini sürdürmek için gerekli çoğunluğu da yitirmesi olasılığıdır. Fakat bundan da önemlisi şudur ki, **"Yıldız Savaşları"** konusu ve bunun maliyeti Amerika'da politika gündemine gelecektir. Biz de Britanya'da bunu politika gündemine getirmeyi planlıyoruz. Çünkü, iki yıl önce Britanya hükümeti Reagan'la görüşmeye gitmiş ve dönüşte, Britanya'da **"Yıldız Savaşları"** kapsamında muazzam boyutlarda sözleşmelerin gündeme geleceğini belirtmiştir. Eğer Batı barış konusunda ciddi ise üzerine gitmesi gereken şey **"SDI"**dir. Başka bir nokta da şudur ki, Britanya'da en önde gelen bilim adamlarının oluşturduğu bir grup **"Oxford Bilim Adamları Grubu"** SDI konusunda önemli bir kitap yayınladı. Bu kitapla SDI konusunda şimdiye dek yapılmış olan araştırmalar dikkatli bir şekilde incelenmiştir. Bu bilim adamları açıkça şunu belirtiyorlar ki **"SDI"** yı gündeme bile almak için gerekli muazzam harcamaların ötesinde, onun gerektirdiği teknoloji de açıkça mevcut değildir. İnsanın gerçekten şunu sorması gerekir. Bu SDI Reagan'ın hayalininin ürünü müdür? Belki öyledir. Ya da SDI silah endüstrileri için bir muazzam bir yağlı kuyruk mudur?

onun gerektirdiği teknoloji de açıkça mevcut değildir. İnsanın gerçekten şunu sorması gerekir. Bu SDI Reagan'ın hayalininin ürünü müdür? Belki öyledir. Ya da SDI silah endüstrileri için bir muazzam bir yağlı kuyruk mudur?

Türkiye Postası: Doruğu sonuçsuz kılanın Reagan olduğunu İngiliz kamuoyunda da açıkça görüldüğü söylenebilir mi? Öteki partilerin görüşleri, basının yorumları nedir?

– İngiliz hükümetinin ilk tepkisi beklendiği gibi olmuştur. İngiliz hükümeti **"Reagan'ın, Batı'nın savunmasındaki kararlılığını"** desteklediğini açıklamıştır. Ancak daha ciddi yorumcular Reagan'ı sorumlu tutmuşlar ve onun büyük bir fırsatı kaçırmış olduğunu belirtmişlerdir.

İngiltere NATO'nun bir üyesidir. İngiliz hükümeti Reagan'a en yakın olanıdır. Bu nedenle bu alanda yapılacak çok iş vardır. Benim partimin politikası, Amerikan nükleer üslerinin ve Amerikan nükleer silahlarının kaldırılması yönündedir.

Kıbrıslı Türk ve Rumlar Danimarka'da ortak açıklama yaptı

Dünya Barış Kongresi'ne katılan Kıbrıslı Türk ve Rumların çeşitli örgüt temsilcileri ortak bir deklerasyon yayınlayarak toplumlararası görüşmelere gecikmeden yeniden başlanmasını istediler.

Kıbrıs Türk Barış Derneği, CTP, TKP, Dev-İŞ ve Güney Kıbrıs'tan Kıbrıs Barış Konseyi, AKEL, PEO, POGO, POED, EDON temsilcilerinin yayınladığı deklerasyonda: Kıbrıs sorununun kökeninde emperyalizmin böl ve yönet taktiğinin yattığını; Amerikan ve İngiliz emperyalizminin adadaki varlığını sürekli kılmaya çalıştığı; Kıbrıs'ın tüm yabancı üs ve askersel tesislerden arındırılarak bir barış köprüsüne dönüştürülmesi gerektiği ve bunun için savaşım sürdürüleceği belirtilerek şöyle deniyor: **"Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin iyi niyet görevi çerçevesi içindeki girişimleri çıkmaza çıkış yolu bulmada iyi bir fırsattır. Her iki toplumun güvenliğini ve Kıbrıs'ın bağımsızlığını yeterince ve etkili biçimde güvenceye bağlayacak, taraflarca kabul edilebilir bir çözüme yönelik toplumlararası görüşmelerin gecikmeden yeniden başlamasını istiyoruz.**

Her şey insanlığın geleceği için

Son iki sayımızda gazetemiz, insanlığın geleceğini ilgilendiren şu can alıcı iki konuya geniş yer verdi. Biri, ilk kez bir NATO ülkesinde Danimarka'da düzenlenen Dünya Barış Kongresi, diğeri ise Reykjavik zirvesiydi. Bu konulara ilişkin olarak özellikle Dünya Barış Kongresine katılan Türkiyeli delagasyon gazetemize çok değerli enformasyonlar ve izlenimler gönderdiler. Ancak biz yerimizin sınırlı olması nedeniyle elimize gelen yazılardan, kongrenin havasını yansıtabilmek amacıyla bazı bölümler yayınlıyabiliyoruz.

Reykjavik görüşmelerinin Fransa'daki yankıları

Reykjavik görüşmesinin bir sonuca ulaşmadan kapanması konusunda Fransa'da iki eğilim görülüyor. Birinçisi iktidar çevrelerinin ve buna bağlı olarak büyük basın yayın araçlarının **"yorumdan"** kaçınmaları, konuya gereğinden çok az yer vererek kamuoyunu bu konuda bilgisizlik içinde bırakma, dikkatleri başka yönlere çekme eğilimi. Bu tutumu kendisine düşüncelerini sorduğumuz bir Fransız yurttaşının şu sözleri çok iyi açıkladı: **"Görüşmelerin başarısızlığının sorumlusu Reagan'dır diyemezlerdi elbette."**

Barış yanlısı güçler ise kamuoyunun baskısının önemi üzerinde durarak tüm dünya barış güçlerinin harekete geçmesini vurgulayan istem ikinci eğilim olarak görülüyor.

Cumhurbaşkanı Mitterand yaptığı kısa açıklamada **"Sonuçlar hakkında yorum yapmak için vakit erkendir."** diyerek konuya derinlemesine girmekten kaçındı.

Başbakan Jack Chirac ise **"Amerika Cumhurbaşkanı ile Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreterinin karşılaşmış olmaları olayının bizzat olumlu birşey olduğunu"** belirterek **"daha az karamsar olduğunu"** söyledi.

Hem Cumhurbaşkanı Mitterand, hem Başbakan Chirac görüşmeleri başarısızlığa uğratan Reagan'ın **"Yıldızlar Savaşı"** programını söz konusu etmekten özellikle kaçındılar.

Sosyalist Parti senatörü Claude Eftier ise şunları söylemekten kaçınamadı: **"Amerikan Cumhurbaşkanı'nın Yıldızlar Savaşı programında ısrar etmesi karşısında bu görüşlerin başarısızlığa uğraması kaçınılmazdı. Çünkü Sovyetler Birliği böyle bir durumu kabul edemezdi."**

Sokaktaki adam ne diyor?

Dominiqur Mehl (Desinatör):
Reykjavik tepe görüşmeleri, Fransız kamuoyuna gerektiği önemde yansıtılmadı. Bizzat hükümet bu başarısızlığa uğrayan görüşmeleri sessizlikle geçiştirmek istiyor. Bizi kadere razı olmaya zorluyorlar.

France Fonkaine (Sekreter):
Dünyanın geleceği için bu kadar önemli bir tepe görüşmesi konusunda belirgin bir tepki gösterilmemesi çok kaygı verici. Tüm basın yayın araçları neredeyse bir sessizlik içindeler. Kabul edilemez bir durum bu görüşmeler hiç bir sonuca varmadan bitti. Söz konusu olan tüm dünyanın geleceğidir. Oysa Fransız kamuoyu kasıtlı olarak 1992 Olimpiyatları ile meşgul edildi. Bu oyunlar için Paris seçilecek mi? Seçilmeyecek mi? Radyolar, televizyonlar, gazeteler hep bunu öne çıkardı.

Martine Sillon (Spor araçları mağazası sahibi)
Reykjavik görüşmeleri konusunda ağır bir sessizlik görülüyor. Tabii basın yayın araçları için **"Görüşmelerin başarıya ulaşmamasının asıl sorumlusu Reagan'dır"** diyerek bir yorum yapmak zor bir şey. Bu görüşmeler sırasında sert çatışmalar olsaydı, onların işine daha iyi gelirdi. **"Sovyetler Birliği havayı gerginleştirerek görüşmeleri başarısızlığa uğrattı"** diyerek işin içinden çıkmış olacaklardı. Oysa barışı sağlayacak olumlu teklifler hep Sovyetler Birliği'nden geliyor.

Bruno Mazep (Tekstil işçisi)
Görüşmelerin sonuç vermeden bitmesi çok üzücü topyekün bir savaş tehlikesi hepimizin başının üstünde. Fransa'da televizyonda çok az sözü edildi. Ama Sovyetler'in olumlu teklifler yaptıkları Reagan'ın da inatçılıkla reddettiği anlaşılıyor.

Sermane Marquet (Tiyatro oyuncusu)
Bunun böyle olacağı önceden belliydi. İki taraf da anlaşmak istemiyor. Kendi süper güçlerini korumak istiyorlar. Bu arada bizler sürekli harp korkusu içinde yaşıyoruz.

"We shall overcome!"

Filiz KARDAM

Danimarka halkı ne kadar övünse azdır. Dünya barış hareketinin böylesine geniş bir toplantısına ev sahipliği yapma onuru bir NATO ülkesinin başkentine ilk kez nasip oluyor. 1950 yılında, dünya barış hareketinin Sheffield'de yapmak istediği kongre, 200 delegeye vize vermeyen İngiliz hükümeti tarafından engellenmiş ve toplantı Varşova'da gerçekleşmişti.

Kopenhag toplantısı dosta da düşmana da gösterdi ki, dünya barış hareketi artık bir NATO ülkesinde böylesi bir büyük toplantıyı yaptıracak güçtedir. Hem de savaş çılgınlarının silahlanma yarışını uzaya da tırmandırmayı düşledikleri, yerel çatışmaları ve terörü alabildiğine körükledikleri bir ortamda... Ancak, kolay varılmadı bu noktaya.

Özellikle 1980'li yıllarda barış hareketinin olağanüstü boyutlara var-

gınlarının silahlanma yarışını uzaya da tırmandırmayı düşledikleri, yerel çatışmaları ve terörü alabildiğine körükledikleri bir ortamda... Ancak, kolay varılmadı bu noktaya.

Özellikle 1980'li yıllarda barış hareketinin olağanüstü boyutlara var-

masında, isimlerini hepimizce malum barış savaşçılarının yanısıra, nice sessiz ve adsız barış savaşçısının rolü ve payı da unutulmamak. Karda kışta sokak köşelerinde atom silahlarına karşı imza toplayan, bıkmadan usanmadan barış **"stand"**larında çalışan, kilometrelerce yol kateden barış için ve nükleer füze üslerini insan zinciriyle kuşatan... Nevada'da her atom denemesinde ölümü göze alıp protesto gösterisi yapan ve her seferinde tutuklanan... Yeri gelmişken, Kopenhag Konferansı'nın sağlıklı ve güvenlikli yürümesi için aylarca çalışan 500 kadar Danimarkalı barış **"aktivist"**inin de adını anmadan geçmeyelim. Evet, bu yığınsallıkta, bu muazzam gücün oluşmasında büyük küçük iş demeden özveriyle çalışan herkesin, barış için yazan, çizen, imza veren, pankart taşıyan ve sırasında kelepçelenen ellerin, barış türküleri söyleyerek silaha sarılmak zorunda bırakılan ellerin payı vardır...

130 ülkeden ve 50 kadar uluslararası kuruluştan 2467 kişinin katıldığı kongrede en genci 20 en yaşlısı 90 yaşında olan barış savaşçıları 5 gün boyunca düzenlenen 60 kadar çalışma grubu veya forumda barış sorununu silahsızlanmanın yanısıra, ekonomik ve politik bağımsızlık, adalet, eşitlik, insan hakları, insan ihtiyaçları ve yeni bir uluslararası ekonomik düzen ile ilişkisi içinde, çok geniş boyutlu tartışma olanağını buldular. Bu toplantılarda, çeşitli barış hareketlerinin temsilcileri, komünistler, sosyalistler, sosyal demokratlar, liberal, **"Yeşil"** politikacılar, Katolik, Protestan, Budist, Ortodoks, Müslüman din adamları, çeşitli meslek gruplarının temsilcileri, sanatçılar, kozmonotlar, sporcular serbestçe görüşlerini açıkladılar, tam 1830 kişi söz alıp, konuştu.

Kongrede bir gerçeği daha tüm

Protestan, Budist, Ortodoks, Müslüman din adamları, çeşitli meslek gruplarının temsilcileri, sanatçılar, kozmonotlar, sporcular serbestçe görüşlerini açıkladılar, tam 1830 kişi söz alıp, konuştu.

Kongrede bir gerçeği daha tüm

açıklığıyla görme, duyma fırsatını bulduk: Sovyetler Birliği'nin silahsızlanma alanında attığı cesur, yapıcı adımlar dünya barış hareketine cesaret vermiş, yön vermiş, onun olanaklarını genişletmiştir.

Bir gün bir Japon doktorun, ertesi gün bir Budist din adamının, bir başka gün genç bir Fransız sendikacısının, daha ertesi gün İsrailli bir öğretmenin, bir Hintli yargıcın, savaşın ta göbeğinden gelen bir Iraklının ve onların ardından Yunanlı barış savaşçısı Lambrakis'in gencecik oğlunun sözlerinde Sovyet önerileri, çağımızın gerçeklerine uygun **"yeni bir anlayış"** ete kemiğe bürünüveriyor. Görüyoruz ki, bu öneriler, dünyamızın neresinde olursa olsunlar, politikaları ve dinleri ne olursa olsun kalıcı bir barış için mücadele edenlerin taleplerinden kaynaklanıyor, onların sağduyularına, yüreklerine hitap ediyor.

Hele Sovyetler Birliği'nin atom testlerini tek yanlı olarak durdurmuş olması ne denli önemli bir olanak barış güçleri için... Son Reykjavik zirvesi de öyle. **"Barışı kimin gerçekten istediğini ve Reagan'ın SDI programının barışın önünde en büyük engel olduğunu bundan daha iyi nasıl kavratabilirdik insanlara?"** Böyle diyor bir Amerikalı barış savaşçısı ve ekliyor: **"Bizce Sovyetler Birliği yeterince ödün vermiş, gerekli bütün adımları atmıştır.**

programının barışın önünde en büyük engel olduğunu bundan daha iyi nasıl kavratabilirdik insanlara?" Böyle diyor bir Amerikalı barış savaşçısı ve ekliyor: **"Bizce Sovyetler Birliği yeterince ödün vermiş, gerekli bütün adımları atmıştır.**

Kapıları kapatmaz ve atom denemeleri moratoryumunu sürdürürse bu, Amerikan barış hareketi için çok elverişli bir zemin yaratacak. Bu olanağı değerlendirebilmeliyiz."

Kapanış oturumunda ellerimiz birbirine kenetli 2500 kişi **"We shall overcome"**ı söylerken düşünüyorum: Acaba Türkiye'de böylesi bir konferansı gerçekleştirebilmek için daha nice **"uzun ince"** yollardan geçeceğiz? Ama bir gün mutlaka, diyorum kendi kendime. Hem de inadına Çeşme'de yapmalıyız kongremizi; bugün NATO bakanlarının nükleer silahlanma planlarını görüşmek üzere toplandıkları yerde. Ve de ne yakışacak bizim ülkemize barış türküleri. Sesimin daha da yükseldiğini hissediyorum: **"We shall overcome!..."**

Gönlüm ferah, ama sırtımdaki yumurta küfeleri biraz daha ağırlaşmış olarak dönüyorum Kopenhag'dan.

Kopenhag'da sıcak bir gece

Doğan GÖRSEV

Birbirini tamamlama bilinciyle çabalarını aynı doğrultuda yoğunlaştırmış, ayrı yerlerdeki iki dostun kavuşmasını bir gözünüzün önüne getirin: o güçlü el sıkışmadaki yakınlığı, o kucaklaşmadaki derin, benzersiz ortaklık duygusunu... İşte, Kopenhag Dünya Barış Kongresi'nin kapanışından bir gün önceki gece, kentteki Türkiye İşçi Birliği'nin ev sahipliğinde çeşitli ülkelerden gelmiş barışçı konukların biraraya gelişinde, o yakınlığın, o derin ortaklık duygusunun kat kat güçlüsü dile getirildi, somut olarak saatlerce yaşandı.

Yaşamı seven, yaşamı biyolojik bir süreç olarak değil, gitgide artan ve çeşitlenen maddi taşıyıcılar üzerinde yükselen bir ilişkiler, düşünceler, duyarlıklar birikimi olarak ve nesneleriyle birlikte algılayan ve tüm o birikimleri maledinmeye, korumaya ve aktif katılımla zenginleştirmeye kararlı barış savaşçıları arasındaki yakınlık görülecek şeydi doğrusu; dansı dostlar başına.

"Maddi taşıyıcılar"dan sözettik. İşçi derneği üyesi hanımların ellerinden çıkma bol ve çeşitli yemeklerden oluşan kardaş sofrası, içkileriyle birlikte, Türkiye'ye özlem duyan göçmenler için olduğu kadar, Türkiye'yi merak eden yabancı konuklar için de büyük bir ikram oldu. **"U"** biçiminde genişletilmiş bir sofra çevresinde 60 kişi kadardık. Başta Dernek Başkanı Mahmut Erdem olmak üzere ve sahipleri, konuklarını ağırlamak için canla başla çaba gösteriyorlardı: Fransa'dan, F.Almanya'dan, İngiltere'den, İsveç'ten, İsviçre'den, dünyanın öbür bucağında Avustralya'dan kongreye katılmak üzere gelmiş politik ve ekonomik göçmen Türkiyeli konuklar vardı. 13 ulustan yabancı konuklar vardı.

Gelelim **"maddi taşıyıcılar"**ın dile getirdiklerine. Bir kere, ev sahiplerinin cömertlikleri ve becerileri hayranlık uyandırıcıydı. Barışa bağlılıktan ve Türkiye'deki barış güçleriyle dayanışma isteğinden başka görünür ortak yanları olmayan ve çoğu daha öce birbirini tanımayan bu insanlar arasında dostluk ilmikleri örülmeye başladı, Bulgaristan Barış Komitesi'nde Bayan Kiranova'nın konuşmasıyla... Kıbrıslı ve Kuzey Kıbrıslı konukların birbirine kadeh kaldırmalarıyla, aralarındaki dayanışmayı yüksek sesle dile getirmeleriyle, kişisel dostlukların ötesinde halklar, uluslar arasındaki dostluğun sıcak esintileri dalga dalga yayıldı. İrlanda'nın kuzeyinden ve güneyinden konuklar konuşmalarıyla halkların dostluğunu somut olarak vurguladılar. Bu sırada sofradaki Sovyet fizikçi ve ABD'li nükleer kimyacı konukların karşılıklı gülümseyişleri, esen sıcak esintilere yenilerini katıyordu.

Halkların dostluğu ve dayanışması üzerine daha birçok yabancı konuk, gönülden gösterişsiz konuşmalar yaptılar. Ama bunlardan birinin, Avustralyalı konuk şair Bayan Joan Williams'ın kısa konuşması herkesi özellikle etkiledi. Şair ülkesinin Yazarlar Birliğinin Yönetim Kurulu üyesi olarak gittiği Moskova'da bir binanın üzerinde **"Burada Nazım Hikmet yaşadı"** yazılı levhayı gördüğünde çok etkilendiğini, Nazım Hikmet'in kişiliğiyle ve yapıtlarıyla özellikle ilgilenmeye başladığını, onu tanıdıkça gözlerinin kamaştığını belirterek, N. Hikmet'in yaşadığı evi gördüğünde hissettiklerini dile getiren Moskova Baharı adlı şiirini okudu.

Sofrada çeşitli ülkelerin türküleri seslendirildi. Ama Batı dünyasında tüm barışçıların ortak şarkısı olan **"We shall overcome - Zafer bizim olacak"**ın, İrlandalı neşeli sendikacı konuk Brian Anderson'ın korobaşılığında bir ağızdan söylenmesi, öbür yerel, ulusal türküleri tamamladı ve hazır bulunanların ortak yürek vuruşlarının müzikli ifadesi oldu.

Barış kongresinde kadın merkezi

Zülal KILIÇ

Kopenhag'da yapılan barış kongresine katılan herkesin hiç değilse bir kez kafasını soktuğu yerlerden biri kadın merkezi oldu. Sürekli renk ve hareket vardı burada. Namibya'dan sırtındaki tek giysisi dayanışmayla elde edilmiş bir kadın. Bir barış eylemi için yanında 16 bin dolarlık ipek kumaş getirmiş Amerikalı bir zengin. Okuma yazması olmayan bir Sudanlı. Sovyetler Birliği Dış İlişkiler Enstitüsünden bir profesör. Kimonolar, sariler, feraceler. Barış istemekten başka hiçbir ortak yanları olmayan bu kadınlar, her an kadın merkezinde başbaşa verip tartışırken, şarkı söylerken ya da dans ederken görülebilirdi.

Aslında kongrede bir kadın merkezi olup olmaması sorunu başlangıçta çok tartışıldı. Böyle bir merkez kadınların kongrenin geneline aktif olarak katılmalarını engelleyebilir miydi?

En sonunda bunun tersine karar verildi. Merkez, kongre içinde bir kongre olmayacak, tersine kadınları diğer toplantılarda daha etkin olmaya teşvik edecekti. Nairobi'deki barış çadırında edinilen deneyimlerden yararlanılacak, o çadırın ruhu Kopenhag'da sürdürülerek geliştirilecekti. Bu amacı gerçekleştirebilmek için kadın merkezi hazırlık komitesi sekiz aya yakın süre içinde 20'den fazla toplantı yaptı. Çeşitli programlar yapıldı, bozuldu, yenileri yapıldı. Yüzlerce kadın örgütüyle ilişkiye geçilip önerileri alındı, yardımları istendi. Baştan sona değişmeyen tek birşey kaldı: Kadın merkezinin ana belgisi. **"2000 yılına kadar eşitlik, kalkınma ve silahsızlanma"** olan bu belgi, Nairobi konferansının hedeflerini yeryüzünün nükleer silahlardan arındırılması programıyla bitiştiriyordu.

Dünyanın her yöresinden kadınlar barış için eylemlerini Kopenhag'a taşımışlardı. Merkezdeki kahvenin arka bölümünde bir kızılderili çadırı (tipii) vardı. Bu çadır Ravnstrup kentinde bir yıldan fazla bir Amerikan üssünün önünde kamp kuran kadınları barındırmış, onları kuzeyin kar ve borasından korumuştu. Tipii yalnız bir sembol olarak kalmadı kongrede. İçinde, şiltelerin üstüne bağdaş kurulup, mumışığında kadınları ve barışı ilgilendiren pekçok konu görüşüldü.

Merkezin duvarlarının bir kesimini **"Pentagon kurdelesi** süslüyordu. Binlerce kadının yaptığı **"patchwork"** panolardan oluşan bu kurdele dört yıl önce Amerikalı kadınlarca bir barış gösterisinde kullanılmış, Pentagon'un çevresi bu şeritle kuşatılmıştı.

Sergilenecek o kadar çok şey vardı ki, birçok pano duvarda ancak bir gün kalabiliyor, ertesi gün yerini dünyanın bir başka ülkesine terkediyordu. Kadın merkezine kimileri kongrenin yoğun çalışmalarından bir an için olsun kafasını dinlemeye geliyordu. Üstelik yalnız kadınlar değil, erkekler de. Bir ara enformasyon masasına dirseğini dayayıp uyuya kalan Japon delegasyonu başkanı, kuşkusuz birçok fotoğrafta merkezin rahat havasını hatırlatan bir anı olarak kalacaktı. Ama çoğu kez kahve ve çay fincanları çevresinde ikili görüşmeler yürütülüyor, gelecek eylemlerin planları çıkarılıyordu.

En ilgi çekici konulardan biri, Reykjavik'ten sonra ne olacağı tartışmasıydı. Zirve görüşmelerinin yapıldığı binanın önünde iki gün nöbet tutup, sonunda tüm elde edilen kazanımların yıldız savaşları projesi yüzünden yitirildiğini öğrenen kadınlar çok öfkeliydiler. Bundan sonraki zirve toplantısı sırasında şimdiye dek yapılmış en büyük barış gösterisinin yapılmasını öneriyorlardı.

Film odası da bir an olsun boş kalmadı. Laos'dan Brezilya'ya, Batı Sahra'dan Yeni Zelanda'ya kadar kadınların durumu ve savaşımları yansıdı ekranlara. Film ve slayd gösterileri birçok ilginç sohbetin çıkış noktasını oluşturdu.

Kadın merkezinin kongrenin diğer bölümlerine göre bazı özellikleri vardı. İsteyenin dilediği konuda çalışma grupları düzenleyebileceği tek yer burasıydı. Bu amaca ayrılan odada ve tipii'de yirmiye yakın küçük toplantı yapıldı çeşitli kadın örgütleri ya da tek tek kadınlar tarafından.

Gene kadın merkezinde kimse önceden hazırladığı uzun yazılı metinleri okumadı. Gerçek bir diyalog olması için tüm katılanlar çaba harcadı. Herkes birbirini dinlemeye ve anlamaya çalıştı, diğerlerinin görüşlerine saygı gösterdi.

Kadın merkezi 5 kıtadan kadının barış istemlerini dile getirdiği, çeşitli ülkelerden şiirler okunduğu, klasik Japon danslarının hep birlikte yapıldığı bir programla kapandı. Barış şarkıları söyleyerek merkezin dışına taşan kadınlar, **"Her kongrede bir kadın merkezi olmalı, ama daha önemlisi kadın merkezinin havası kongrelerde daha etkin kılınmalı"** diyorlardı.

Friedenszelt '86

Bankalara geri dönmeyen batık para 3 trilyona tırmandı ve iflaslar yoğunlaştı

Türkiye ekonomisinin hali tam bir enkaz

Küçük ve orta boy sermayeli kuruluşların yanısıra, büyük boy sermaye grupları arasında da iflaslar yoğunlaştı ve ayrıca, bankalar, yeraltı dünyası ve tefeci gruplar ile değişik sermaye kesimleri arasındaki mücadele sertleşti ve iş dünyasında büyük dolandırıcılık olayları ortaya çıkmaya başladı. Son olarak, **"tül perde kralı"** olarak anılan ve tekstil sanayiinin değişik alanlarında faaliyette bulunan Mehmet Koyuncu ile Çeki Ibrahimzade, piyasaya 52 milyar lira borç takarak yurtdışına kaçtılar. Bu arada, tekstil işkolunun önde gelen isimlerinden olan Narin Grubu ile Hazet Holding-İGS Grubu'na borçlarını ödeyemedikleri gerekçesiyle, Dış Bank ve Tütün Bank tarafından haciz kararı aldırıldı.

Bunun yanısıra, sermaye piyasası çevrelerinden yapılan açıklamaya göre, son altı ay içinde bankalara geri dönmeyen batık para miktarı ikiye katlanarak 3 trilyon liraya tırmandı ve bunun üzerine, bankalar güçlü holdinglerin dışında kalan sermaye gruplarına kredi vermeye başladılar. Yüksek faiz ile iç pazarın daraltılması politikalarının bankacılık ile birlikte birçok sektörü kriz içine soktuğuna dikkati çeken ekonomi uzmanları, bankaların kredi vermemesi nedeniyle, çok sayıda işadamının tefecilerden ve yeraltı dünyasınan çok yüksek faiz oranlı kredi aldıklarını belirterek, bu durumun iflasları daha da artıracağını ve önümüzdeki aylarda, pek çok sanayi işkolunda çöküntülerin ortaya çıkacağını öne sürdüler.

24 Ocak Kararları'nı takip eden dönemde, yılda bir iki büyük sermaye grubu iflas edip kepenk indirirken, 1986 yılında ve özellikle son aylarda, iflaslar yoğunlaştı ve önde gelen 10 büyük sermaye grubu, ya iflas etti veya borçlarını ödeyemez bir konuma düşerek, batmanın eşiğine geldi. Nitekim, 1986 yılı içinde, Aker Holding, Puro-Fay Grubu, Çarmıklı Grubu, Demirören Grubu, Mavitan Holding, Zihni Holding, Okumuş Holding, Narin Grubu, Hazet Holding ve Koyuncu-İbrahimzade Grubu adlı kuruluşlar, ya iflas ederek iş hayatından çekilmek zorunda kaldılar, ya da borçlarını ödeyemez duruma düştüler.

Bilindiği gibi, daha önceki yıllarda da, Has Holding, Kilimciler Grubu, Transtürk Holding, Çavuşoğlu-Kozanoğlu Holding ile Başak Grubu batarak iş hayatından çekilmiş ve bunlardan, devlet bankalarının yüzmilyarlarca liralık alacakları tahsil edilememişti.

İFLAS EDEN VEYA ZORA DÜŞEN BÜYÜK KURULUŞLAR

1) Has Holding
2) Transtürk Holding
3) Çavuşoğlu-Kozanoğlu Holding
4) Başak Grubu
5) Kilimciler Grubu
6) Aker Holding
7) Puro-Fay Grubu
8) Çarmıklı Grubu
9) Demirören Grubu
10) Mavitan Holding
11) Zihni Holding
12) Okumuş Holding
13) Narin Grubu
14) Hazet Holding
15) Koyuncu-İbrahimzade

Önümüzdeki yıl ödenecek dış borç 4 milyar 750 milyon dolar

Türkiye'nin dış borçları patlama noktasında

● **1987 yılında, Türkiye'nin dış borç miktarı, yalnızca anapara olarak 28 milyar 200 milyon dolara yükselecek.**

● **Kısa vadeli borçların, toplam borçlar içindeki payı yüzde 31'e tırmandı.**

● **Önümüzdeki yıl, Türkiye'nin dış borç ödemelerinde büyük güçlüklerle karşılaşacağı ve her an, yeniden borçlarını ödeyemez bir konuma düşebileceği belirtiliyor.**

Türkiye'nin yıllık dış borç yükü ve toplam dış borç miktarı hızla tırmanarak, patlama noktasına geldi. Geçtiğimiz günlerde açıklanan 1987 yılı ekonomik programına göre, Türkiye önümüzdeki yıl 4 milyar 750 milyon dolar dış borç ödeyecek. Bu denli büyük bir ödemeye karşılık, bugün anapara olarak 26 milyar 800 milyon dolar olan toplam dış borç miktarı ise, 28 milyar 200 milyon dolara yükselecek.

Bu arada, kısa vadeli borçların, toplam dış borçlar içindeki payının hızla artması, uluslararası finans çevreleri tarafından endişe ile izlenmeye başladı. Nitekim, 1987 yılı programına göre, bugün 26 milyar 800 milyon dolar olan toplam dış borçlar içinde, kısa vadeli borçların miktarı 8 milyar 210 milyon dolara yükseldi. Böylece kısa vadeli borçların, toplam borçlar içindeki payı yüzde 31'e tırmanmış oldu. Bilindiği gibi, uluslararası finans kuruluşlarının ölçülerine göre, bir ülkenin kısa vadeli borçlarının toplam dış borçlar içindeki payının yüzde 17'yi aşması durumunda, o ülke için dış borç ödemede **"kritik dönem"**e girildiği değerlendirilmesi yapılıyor.

Son üç dört yıl içinde, Türkiye'nin yıllık dış borç yükünün yaklaşık iki kat artarak 4 milyar 750 milyon dolara ulaştığına ve bu rakamın, dışsatımın yarısından fazlasını oluşturduğuna dikkati çeken ekonomi uzmanları, 1987'de Türkiye'nin borç ödemede büyük güçlüklerle karşılaşacağını belirterek, Türkiye'nin her an yeniden borçlarını ödeyemez bir konuma düşebileceğini söylediler.

miktarı 8 milyar 210 milyon dolara yükseldi. Böylece kısa vadeli borçların, toplam borçlar içindeki payı yüzde 31'e tırmanmış oldu. Bilindiği gibi, uluslararası finans kuru-
nin borç ödemede büyük güçlüklerle karşılaşacağını belirterek, Türkiye'nin her an yeniden borçlarını ödeyemez bir konuma düşebileceğini söylediler.

TÜRKİYE'NIN YILLIK DIŞ BORÇ YÜKÜ VE DIŞSATIMI
(Milyon dolar olarak)

Yıllar	Dış-borç	Dışsatım	dışsatıma-oran%
1982	2,418	5,46	42
1983	2,507	5,728	44
1984	2,693	7,134	38
1985	3,611	7,959	45
1986	4,443	7,500	59
1987	4,750	8,550	56

Not: 1986 ve 1987 yılı dışsatım rakamları hükümetin tahminidir.

İşte 1987 bütçesinin bir başka yüzü:

Yatırımlar ve sosyal harcamalar en düşük düzeyde

●Meclise cami yapılıyor...

Özal hükümeti tarafından hazırlanan 1987 yılı bütçesi, bundan birkaç gün önce Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunuldu. Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtçebe Alptemoçin bir açıklama yaparak, toplam 10 trilyon 920 milyar

birkaç gün önce Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunuldu. Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtçebe Alptemoçin bir açıklama yaparak, toplam 10 trilyon 920 milyar

lira olan bütçe harcamalarının, 4 trilyon 5 milyar liralık bölümünün iç ve dış borç ödemelerine ayrıldığını söyledi. Böylece iç ve dış borç ödemelerinin, toplam bütçe harcamaları içindeki payı yüzde 37'ye tırmanmış oldu. Bilindiği gibi, 1980 öncesi yıllarda, borç ödemelerinin bütçe içindeki payı yüzde 5'i geçmiyordu.

Borç ödemelerinin bütçe harcamaları içindeki payının bu denli yükselmesi sonucu, yatırım harcamalarının bütçe içindeki payı Cumhuriyet tarihinin en düşük düzeyine geriletildi. Yapılan açıklamaya göre, 1987 yılı için 1 trilyon 850 milyar liralık yatırım öngörüldü ve böylece, yatırımların bütçe içindeki payı, 1980 öncesi yıllarda yüzde 30'un üstünde seyrediyordu. Örneğin, yatırımların bütçe içindeki payı 1978'de yüzde 31 iken, bu miktar 1981 ve 1982 yıllarında yüzde 24'e, 1983'de yüzde 21'e geriletilmişti.

Yalan dolan bütçesi

Maliye ve Gümrük Bakanı yaptığı açıklamada, bütçe harcamalarının 10 trilyon 920 milyar lira ve gelirlerinin ise, 10 trilyon lira olduğunu söyleyerek, 1987 yılı bütçe açığının 920 milya lira olacağını ve bunun, iç borçlanma ile kapatılacağını belirtti. Ekonomi uzmanları ise, Özal hükümetinin öngördüğü vergi gelirlerinin abartılmış olduğunu öne sürerek, 1987 yılı bütçe açığının 1,5 trilyon liranın üzerinde gerçekleşeceğini söylediler. Örneğin, 1987 yılı bütçesinde, bir önceki yıla oranla sabit fiyatlarla vergi gelirlerinde yüzde 22'lik artış öngörüldüğüne dikkati çeken uzmanlar, yeni bir vergi düzenlemesinin sözkonusu olmadığını söyleyerek, öngörülen vergi gelirlerindeki artışın gerçekçi olmadığını belirttiler.

Maliye ve Gümrük Bakanı Alptemoçin'in yaptığı açıklamaya göre, 1987 yılı bütçesinin gelir ve gider kalemlerinin hesaplanması, büyüme hızının yüzde 5 olarak gerçekleşeceği ve enflasyon hedefinin yüzde 20 ile yüzde 25 olarak öngörüldüğüne ve bu öngörülerin, hiçbir yıl gerçekleşmediğine ve yatırımların sürekli gerilemekte olduğuna dikkati çeken ekonomi uzmanları, hükümetin enflasyon ve büyüme hızı tahminlerinin de, gerçekleri yansıtmaktan uzak olduğunu söylediler.

Öte yandan, 1987 yılı bütçesinde yeralan sosyal içerikli harcamalar, büyük oranda geriletildi. Örneğin, 1987 yılı bütçeden sağlık harcamalarına 102 milyar lira ayrıldı ve böylece, sağlık harcamalarının toplam bütçe harcamaları içindeki payı, yüzde 1'in altına geriletilmiş oldu. Aynı şekilde, eğitim harcamaları için 235 milyar lira ayrıldı ve böylece, eğitim giderlerinin toplam bütçe harcamaları içindeki payı yüzde 2'ye düşürüldü. Bilindiği gibi, 1980 öncesi yıllarda, eğitim ve sağlık giderlerinin, toplam bütçe harcamaları içindeki payları sürekli yüzde 5'in üzerinde seyrediyordu.

Astarı yüzünden pahalı

Türkiye'de montajı yapılacak F-16 bombardıman uçaklarının satış fiyatları belli oldu ve fiyatın, dünya piyasalarından yaklaşık iki kat daha pahalı olduğu belirtildi. Yapılan açıklamaya göre, üretilecek her bir F-16 bombardıman uçağı, Türkiye'ye 22 milyon dolardan (15 milyar 400 milyon lira) satılacak. Oysa, ABD'nin Generel Dynamics firmasının aynı uçakları, başka ülkelere 12 milyon dolardan (8 milyar 400 bin lira) sattığı belirtildi.

Bilindiği gibi, Türkiye ilk planda, 160 F-16 bombardıman uçağı satınalacak ve belirlenen fiyata göre, bunlar için 5 milyar 520 milyon dolar ödeyecek. Oysa, aynı uçakları dışardan satınalmış olsaydı, 1 milyar 920 milyon dolar ödemiş olacaktı. Bir F-16 bombardıman uçağına 12 milyon dolar yerine, 22 milyon dolar ödenmesi sonucu, Türkiye bu 160 uçak için, fazladan 1 milyar 600 milyon dolar (1 trilyon 120 milyar lira) ödemiş olacak.

●Her dört işçiden biri boşta...
İŞSİZLİK ÇIĞ GİBİ
264 işe 13 bin başvuru

Bir kaç kişiyi işe almak için açılan sınavlar stadyumlarda yapılıyor

İşsizlik tam bir felaket!

Açık işsizler ordusunun 4 milyonun üzerine çıktığı Türkiye'de, işsizlik sorunu dramatik boyutlara ulaştı ve çok az sayıda kişiyi işe almak için açılan sınavlara, binlerce başvuru olunca, sınavlar stadyum veya açık hava tiyatrolarında yapılmak zorunda kalındı. Örneğin, son olarak, dört ilde 984 kişilik boş kadro için açılan sınavlara 21 bin 735 başvurunun olduğu ve ayrıca, günlerce süren uzun kuyruklar yüzünden, çok sayıda insanın da kayıt yaptıramayarak başvuruda bulunamadığı belirtildi.

● Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın Denizli'de 50 kişilik boş memur kadrosu için açtığı sınava 3 bin kişi başvurdu ve sınav açıkhava tiyatrosunda yapıldı.

● Samsun ilinde Sağlık Müdürlüğü ile Türkiye Elektrik Kurumu'nda çalıştırılmak amacıyla, 174 boş kadro için açılan sınava 8 bin 335 kişi başvurdu.

● Ankara'da Sosyal Sigortalar Kurumu'nun açtığı ve 691 kişinin işe alınacağı sınava, 7 bin kişinin başvurduğu ve kayıtların sürdüğü açıklandı.

● Eskişehir'de, Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü'nde 69 kişilik boş kadro için açılan sınava 3 bin 400 kişi başvurdu ve sınav, Atatürk Stadyomu'nda yapıldı.

Bütçe ve borçlar üstüne

Özlem ÖZGÜR

Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yaşamına ilişkin olarak, yayınlanan her yeni veri ve her yeni gelişme, insana "beterin de beteri varmış" dedirtiyor. Çünkü, Evren-Özal rejiminde, herşey daha bir kötüye gidiyor; ve tek kelimeyle her geçen gün, bir öncekini aratıyor.

Geçtiğimiz günlerde, genel esasları açıklanan, 1987 yılı bütçesi ile ekonomik programından sözetmek istiyoruz. Gerçi, bütçe ve programın ayrıntıları, henüz elimize geçmiş değil. Örneğin, önümüzdeki yıl silahlanma harcamalarına ve holding patronlarına ne kadar para ayrıldığını, daha öğrenebilmiş değiliz.

Ama, açıklandığı kadarıyla bile, bütçe ve ekonomik programda yeralan veriler, önümüzdeki yıl herşeyin daha da kötüye gideceğinin ipuçlarını vermektedir; ve bu nedenle, daha şimdiden üzerinde ısrarla durmakta yarar vardır.

Bu verilerden kalkarak, önümüzdeki yılki ekonomi politikalarının birinci temel özelliğini, iç ve dış borç ödemelerine hizmet eden uygulamaların oluşturacağını; ve bu nedenle de, devlet ve ulusal ekonominin olanaklarının büyük bir bölümünün, bu amaçla kullanılacağını söylemek, çok yerinde bir değerlendirme olur. Kuşkusuz, 24 Ocak'ın ve 12 Eylül'ün programının en başında, bu politikanın yazıldığı bilinmektedir. Bu anlamda, yeni birşey söylemiyoruz. Ama, bu konuda bugün gelinen noktanın önemi hakkında, bazı yeni şeyler söylemek istiyoruz.

1987 bütçesinden ödenecek iç ve dış borçların toplamı, 4 trilyon 5 milyar liradır; ve bu miktar, bütçe harcamalarının yüzde 37'sini oluşturmaktadır. Oysa, 1980 öncesi yıllarda, sürekli yüzde 5'in çok altlarında seyreden iç ve dış borç ödemelerinin bütçe harcamaları içindeki payı, 1980 ve 1981 yıllarında dahi, yüzde 5'i aşmıyordu. Örneğin, 1981 yılı bütçesinden ödenen iç ve dış borçların toplamı 61 milyar liraydı ve bu miktar, bütçenin yüzde 4,2'sini oluşturuyordu.

Hepsi, bu değil. Türkiye, 1973-1979 döneminde, 3 milyar 147 milyon dolar dış borç öder ve yıllık dış borç yükü, 450 milyon dolar olarak gerçekleşir. 1987 yılı ekonomik programına göre, Türkiye önümüzdeki yıl 4 milyar 750 milyon dolar dış borç ödeyecektir. Bu, birkaç yıl gibi kısa bir sürede, Türkiye'nin yıllık dış borç yükünün 10'a katlandığını göstermektedir.

Ödenecek olan bu 4 milyar 750 milyon dolarlık dış borç, Türkiye'nin ulusal gelirinin, tamı tamamına yüzde 8,4'ünü oluşturmaktadır. Ve bu 4 milyar 750 milyon dolarlık dış borç toplumun yüzde 40'ını oluşturan düşük gelirli aileler grubunun, yıllık gelirlerine denk düşüyor. Uzun boylu yorumlar getirmeye, gerek var mıdır?

Peki, Türkiye her yıl artan miktarlarda dış borç ödemesi yapıyor da, dış borçları azalıyor mu? Ne gezer. Yine 1987 yılı programına göre, önümüzdeki yıl 4 milyar 750 milyon dolar dış borç ödenecek; ama, bugün 26 milyar 800 milyon dolar olan toplam anapara dış borç miktarı, 1987'de 28 milyar 200 milyon dolara tırmanacak. Böylece, Türkiye her yıl artan miktarlarda dış borç ödemesine karşın, 1980 öncesine oranla, toplam dış borçları üçe katlanmış olacak.

Bir ekonomi, gırtlağına kadar borçlandırılır; ve o, taşıyamayacağı ölçüde dış borç yükünün altına sokulursa, bu ağır faturanın bedelini, elbette ulusal ekonomi ve yığınlar öder. 1987 yılı bütçe ve programı, bunun da ipuçlarını veriyor. Bakın neler olmuş?

Bütçe harcamalarının, ancak yüzde 17'si yatırımlara ayrılmış. Yatırımların bütçe harcamaları içindeki payı, 1980 öncesi yıllarda, yüzde 30'un üstünde seyrediyordu. Sağlık hizmetleri

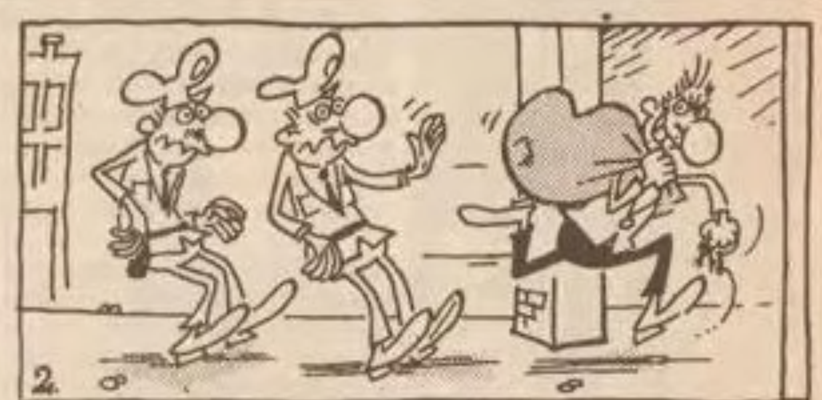
1987 yılı bütçe ve programı, bunun da ipuçlarını veriyor. Bakın neler olmuş?
Bütçe harcamalarının, ancak yüzde 17'si yatırımlara ayrılmış. Yatırımların bütçe harcamaları içindeki payı, 1980 öncesi yıllarda, yüzde 30'un üstünde seyrediyordu. Sağlık hizmetleri

için ayrılan para ise, yüzde 1'in bile altına geriletilmiş. Eğitim için ayrılan para da, bütçe harcamalarının yüzde 2'si kadardır. Oysa, 1980 öncesinde eğitim ve sağlık hizmetlerinin bütçe harcamaları içindeki payları, yüzde 5'in altına düşmüyordu.

Sözü fazla uzatmaya, hiç de gerek yok. Önümüzdeki yıl, ulusal ekonominin kaynaklarının daha çoğu, emperyalistlere ve işbirlikçilerine ayrılacak. Silahlanma harcamaları, daha da tırmanacak. Bütün bunların bedelini ise, elbette yığınlar ödeyecektir... Eğer, Evren-Özal rejimi yıkılmazsa, 1987 yılı, 1986'yı bile aratacaktır.

●SHP milletvekili Fikri Sağlar, hayali ihracata ödenen 500 milyar için Meclis araştırması istedi... Ancak ANAP'lıların oylarıyla önergesi reddedildi...

CIA ajanı Eugene Hasenfus

Nikaragua'da bir CIA ajanı yakalandı

Nikaragua'da yönetim karşıtı gerillalara malzeme taşıyan bir uçak 6 Ekimde Nikaragua toprakları üzerinde düşürüldü. Çeşitli dökümanlarla birlikte yakalanan Amerikalı askeri danışman Eugene Hasenfus CIA'yla ilişkisi olduğunu açıkladı.

Nikaragua halk mahkemesinde yargılanmaya başlanan Eugene Hasenfus, Nikaragua hükümetini devirmek üzere yıkıcı faaliyette bulunmakla suçlanıyor. Hasenfus NBC televizyonuna verdiği demeçte **"ABD yönetiminin kendisini yalnız bıraktığından yakınarak şöyle dedi"** Ne yapmamı bekliyorlardı ki? Uçağı saklayacak mıydım? Uçak meydanda"

C-123 nolu uçak, Nikaragua yönetimine karşı ABD'nin yürüttüğü, gizli görevini şubat ayından bu yana sürdürüyordu.

Uçakta ele geçen C-123 Cargo planında, CONDOR kod isimli Honduras-Costa Rica ve Nikaragua arasında şubat ayından ekime kadar olan 84 saatlik uçuş planı da ele geçti.

Ayrıca pilotun telefon defterinde çeşitli CIA görevlilerinin adres ve telefon numaraları ile birlikte çeşitli bilgiler bulunuyor. Adres defterinde adı geçen ajanlardan biri de Max Gomez. Gerçek adı Felix Rodriguez olan ve CONDOR kod adıyla CIA'da görev yapan, 15 yıl önce de CIA'nın üst düzey yöneti-
rinde adı geçen ajanlardan biri de Max Gomez. Gerçek adı Felix Rodriguez olan ve CONDOR kod adıyla CIA'da görev yapan, 15 yıl önce de CIA'nın üst düzey yöneti-
cileri arasında bulunan bu kişinin ABD adına Küba'ya karşı CIA görevlisi olarak çalıştığı, CHE Guevaranın Bolivya'da öldürülmesi olayına karıştığı, Vietnam'da da önemli görevler üstlendiği ve Devlet Bakanı yardımcısı George Bush ile iki kez buluştuğu da Newsweek dergisinin ekim sayısında yer alıyor.

Samora Machel'in ölümünden Güney Afrika ırkçı rejimi sorumlu

Mozambik'in bağımsızlık savaşçısı öldü

Mozambik Devlet Başkanı Samora Machel 19 Ekim günü Sambia'dan başşehir Maputo'ya dönerken, sınıra 200 kilometre kala uçağın düşmesi üzerine 34 kişi ile birlikte yaşamını kaybetti.

Uçak kazasında ölenlerin arasında Mozambik Savunma Bakanı Alberto Chipande ile Ticaret Bakanı Manuel Jorge de bulunuyordu.

Yapılan açıklamalar ve araştırmalara göre bu kazanın ırkçı Güney Afrika Cumhuriyeti tarafından düzenlendiği şüphesi ağırlık kazanıyor. Öte yandan Güney Afrika ANC'de aksi ispatlanmadıkça tek sorumlunun Güney Afrika'nın ırkçı rejimi olduğunu söylüyor.

Güney Afrika hava sahası kontrol makamlarının açıklaması komşu ülkelerin Güney Afrika'ya karşı uyanan şüphelerini dağıtmaya yetmedi. Bu açıklamada düşen uçağın pilotunun kötü hava koşulları nedeniyle Maputa'yı 70 kilometre uzaklıktaki sınır şehri Kamatipoort'la karıştırmış olabileceği ve bu nedenle uçağın Güney Afrika sınırını geçtiği ve bir dağa çarpıp düştüğü öne sürüldü. Buna karşılık düşen uçaktan sağ çıkan fotoğrafçı Almeida Pedro kaza yerine gelen Güney Afrika askeri ekiplerinin ağır yaralılarla ilgileneceğine, ilk olarak bagajları aradığını ve belgeler ele geçirmeye çalıştığını kamuoyuna açıkladı.

Bir bağımsızlık savaşçısı Samora Machel

Eski bir Portekiz sömürgesi olan Mozambik, bağımsızlığının 11. yılında, Devlet Başkanı Samora Machel'in ölümü ile kritik bir döneme giriyor.

Mozambik halkı Portekiz sömürgeciliğine karşı sürdürdüğü 10 yıllık savaşın sonunda 25 Haziran 1975'te bağımsızlığını kazanmıştı. Bağımsızlık mücadelesi veren FRELİMO (Mozambik'in Kurtuluş Örgütü) 1975 yılında iktidara geçmiş rejim karşıtı güçlerin çeşitli engellemelerine rağmen ülke kapitalist olmayan yoldan gelişmesini sürdürmüştü.

Rejim karşıtları

1977'de 3. Kongresini yapan FRELIMO Marksist-Leninist parti olarak yeniden kuruluşunu ilan ederken Devlet Başkanı Samora Machel de ülkeyi aşamalı olarak sosyalizme geçireceğini ilan etti.

Rodezya, Angola ve Mozambik'ten sonra 1980'de Zimbabve'nin de bağımsızlığını ilan etmesi ile, Güney Afrika ırkçı rejimi emperyalist amaçlarını gerçekleştirmek için komşu ülkeye karşı saldırı kampanyalarına girişti.

Emperyalizm saldırıyor

Mozambik, 10 yıldan beri terörist saldırılar altında yaşıyor. Yönetime karşı mücadele veren ve Güney Afrika ırkçı rejimi tarafından da desteklenen Mozambik Ulusal Direniş Ordusu (RNM) ülkenin hayati merkezlerine çeşitli saldırılar düzenlediler. Saldırıların yoğunlaştığı alanlar özellikle, okullar, fabrikalar, sağlık merkezleri, kooperatifler ve hayati derecede önemli köprü ve caddelerdi.

Geri kalmış bir tarım ülkesi olan Mozambik bağımsızlığını kazandığı zaman nüfusun % 95'i okuma yazma bilmiyordu ve az sayıda uzman kadroya sahipti.

13 milyon nüfuslu ülkenin en büyük eksikliği ulaşımda kendini hissettiriyordu. 1980'li yıllarda üç yıl süren kuraklık felaketi sonucu 1984'te 100 bin kişi hayatını kaybetti. Karşı devrimcilerin besin maddelerine yaptığı saldırılarla da bugün 4 milyon kişi açlık tehlikesi ile karşı karşıya. Mozambik'in son yıllardaki dış borcu 2,5 milyon dolara yaklaşıyor.

Geçtiğimiz haftalarda Güney Afrika ırkçı rejimi, Mozambik sınırına asker yığarak, başşehire saldırı tehdidinde bulundu.

Samora Machel'in ölümünden sonra bir açıklama yapan karşı devrimciler, FRELİMO'nun günleri-
na asker yığarak, başşehire saldırı tehdidinde bulundu.
Samora Machel'in ölümünden sonra bir açıklama yapan karşı devrimciler, FRELİMO'nun günleri-
nin sayılı olduğunu söylediler.

Mozambik yönetimi ise bu acı kayba rağmen, partinin ve halkın bir bütün olduğunu yeni yaşamlarını yıkmak isteyen düşmanların ve hiç bir gücün onları Samora Machel'le birlikte kurdukları bu yoldan geri çeviremeyeceğini, savaşımın süreceğini açıkladılar.

ABD'nin Suriye'ye saldırı hazırlığı

3 Kasım tarihli Günaydın gazetesi **"CIA ajanı Paul Henze Suriye sınırında"** başlıklı kısa bir haber verdi.

CİA ajanı Henze Suriye sınırında

CIA'nın Türkiye masası eski şefi Paul Henze bilindiği gibi dünya terör uzmanıdır. Çok ilginçtir ki, dünyanın özellikle de Türkiye'nin hangi bölgesinde bir olay olmuşsa, Henze kısa bir süre önce o bölgede bulunmuştur. Şimdi de Henze, Türkiye'nin sınırında turizm yazarı olarak bulunuyor ve Atatürk Barajı ve Harran'da incelemeler yapacağını açıklıyor.

Ne tesadüf ki Paul Henze'nin
sınırında turizm yazarı olarak bulunuyor ve Atatürk Barajı ve Harran'da incelemeler yapacağını açıklıyor.
Ne tesadüf ki Paul Henze'nin
bu araştırması Amerika Dışişleri Bakanı George Shultz'un **"Terörü yöneten ülke Suriye'ye karşı harekete geçeceğimize söz veriyorum"** açıklamaları ile aynı güne denk geliyor.

Bilindiği geçtiğimiz nisan ayında İngiltere'den Tel Aviv'e gidecek uçağa bomba koyma girişiminden dolayı Hindawi isimli bir kişi yakalanmış ve şahsın üzerinde Suriye pasaportu çıkmıştı.

Shultz daha sonra Los Ange; las'ta yaptığı bir konuşmada "İngiltere'deki olay açıkça ve kuş-
kişi yakalanmış ve şahsın üzerinde Suriye pasaportu çıkmıştı.
Shultz daha sonra Los Ange; las'ta yaptığı bir konuşmada "İngiltere'deki olay açıkça ve kuş-
kulardan uzak bir biçimde Suriye hükümetinin teröre katıldığını göstermektedir." diyerek ABD Dışişleri Bakanlığı Anti-Terör Dairesi Başkanı Paul Bremer'in Ingiltere ve diğer müttefiklerle Suriye'ye saldırı için Türkiye'yi bir piyon olarak kullanmasının ön hazırlıkları yapılıyor. Paul Henze de bir terör uzmanı olarak bunun ön koşullarını yaratmada mı görevli acaba?

Nitekim son günlerde Türkiye basınında Suriye'nin Türkiye'ye saldıracağı haberleri büyük manşetlerle yer almaya başladı.

Böylesine benzer bir kampanya, Ağca'nın Papa'ya suikast girişiminde, Ağca'nın Bulgarlarla ilişkisi olduğu doğrultusunda başlatılmıştı. Hatırlanacağı gibi o tarihte de Paul Henze Türkiye'deydi.

ABD'nin tüm çabalarına rağmen, Suriye'nin Türkiye'ye saldıracağı masalı da sonuçsuz ka-
tarihte de Paul Henze Türkiye' deydi.
ABD'nin tüm çabalarına rağmen, Suriye'nin Türkiye'ye saldıracağı masalı da sonuçsuz ka-
lacak.

Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Direktör Yardımcısı tümgeneral Kenneth Hunt **"Suriye'nin Doğu-Batı sorununa bulaşmayı isteyeceğini ya da Türkiye ile bir askeri anlaşmazlığa kalkışacağını sanmıyorum"** demek zorunda kaldı.

Tuzak

Ali SÖYLEMEZOĞLU

Yurdumuz yeni bir komployla karşı karşıya. Altı yıldır sürüp gitmekte olan İran-Irak savaşına Türkiye'yi de bulaştırmak, ülkemizi Ortadoğu'da ikinci bir İsrail durumuna düşürmek isteyenler artık bu niyetlerini açıktan açığa propaganda etmeye başladılar.

CIA'nın üst düzeydeki görevlilerinden Paul Henze ile yakın ilişkileri bilinen Profesör Aydın Yalçın **"Kerkük Türkiye için Kıbrıs kadar önemlidir"** diyor. Tercüman'da Altemur Kılıç Kerkük'ün **"büyük bir değerlendirme hatası"** sonucunda 1925'te İngilizlere bırakıldığını ve **"Kerkük meselesinin en az 1925'ten beri Türklük şuuru olan milliyetçileri üzen, meşgul eden bir mesele"** olduğunu yazdıktan sonra **"gereken yapılır."** diyor.

Yapılmak istenen ne? İran-Irak savaşının yarattığı kargaşadan yararlanarak Türk ordusunu Kerkük'e sürmek. Böylece 1980'den bu yana birkaç kere provası yapılmış olan Amerikan senaryosu uygulanıp **"güney sınırlarımızın ve Kerkük Türklerinin emniyetini sağlamak"** bahanesiyle Irak topraklarının stratejik açıdan en önemli bölümleri Türk ordusuna işgal ettirilecek. Dünya kamuoyunda sert tepkilere yol açacağı kesin olan bu işgal Türkiye'nin uluslararası konumunu zayıflatacağından bu defa **"Türkiye'yi korumak ve bölgede huzuru sağlamak"** için ABD çevik kuvvetleri Türkiye'ye yollanacak.

Sonuçta ava giden avlanacak ve **"Kerkük'ü işgal edelim"** diye yola çıkanlar Türkiye'nin işgal edilmesini sağlamış olacaklar. Bu alicengiz oyununu hazırlayanlar **"biz size tuzak kurduk"** demiyorlar elbet. Tam aksine, amaçlarını **"milli menfaatler"**, **"Türklüğün çıkarları"** gibi kelimeler arkasına gizliyorlar. Tuzak kuranın **"dikkat tuzak var, yakalanmayın!"** diye levha diktiği nerede görülmüş?

Dışişleri Bakanlığı NATO üyesi ülkelerin gazetelerinde günlerce tekrarlanan bu senaryoyu yalanladı. Ancak dışişlerinin yalanlamasına rağmen Türkiye'de ABD gizli servislerinin hoparlörlüğünü yapmakla tanınan çevreler **"Kerkük meselesi"**'ni ısrarla gündeme sürüyorlar. Anlaşılan bunların kulaklarına bir şeyler fısıldayanlar var.

Hazırlanan senaryonun Kerkük ile de bitmediği daha şimdiden belli oluyor. Altemur Kılıç baklayı ağzından çıkarmış bile **"Kılıcı çekip 'Hemen Turan'a yürüyelim!' diyemeyeceğim, ama bilelim ki, dünyanın kaç türlü hali var! Muhtemel gelişme senaryoları arasında Sovyet İmparatorluğu'nun çatlamakta olduğu ve er geç Türk boylarının bu parçalanmada büyük ve mühim bir rol oynayacakları da muhakkak..."** diyerek asıl hedefin Sovyetler Birliği olduğunu açıklıyor.

Bu sözlere gözüdönmüş bir şovenistin zırvaları diye gülüp geçmek yanlış olur. Çünkü söz konusu olan Amerikan emperyalizminin savaş planları doğrultusunda yürütülen sistemli bir propagandadır.

Tarihe bakalım. Emperyalizm ne zaman Türkiye'yi sonu belirsiz maceralara sürüklemek istediyse **"dış Türkler meselesi"**ni, Turan hayallerini yem olarak kullanmadı mı? Osmanlı İmparatorluğu'nu Almanya'nın **"himayesinde"** I. Dünya Savaşı'na sokan Enver ve Talat paşalar on milyonlarca yurttaşımızı ölüme sürerken halkın gözünü Turan hayalleriyle boyamadılar mı? Kerkük'ün İngilizler tarafından işgal edilmesi de Turancıların marifeti değil mi? II. Dünya Savaşı'nda Türkiye Cumhuriyeti'ni Hitler'in emrinde bir piyon gibi Sovyetler'e saldırmak isteyenler propagandalarını yine aynı temele, büyük
mızı ölüme sürerken halkın gözünü Turan hayalleriyle boyamadılar mı? Kerkük'ün İngilizler tarafından işgal edilmesi de Turancıların marifeti değil mi? II. Dünya Savaşı'nda Türkiye Cumhuriyeti'ni Hitler'in emrinde bir piyon gibi Sovyetler'e saldırmak isteyenler propagandalarını yine aynı temele, büyük
Turan hayallerine, dayandırmadılar mı?

Anlaşılan şimdi Pentagon'daki psikolojik savaş uzmanları bütün bunların unutulduğunu, eski teranelerin yeniden işe yarayabileceğini düşünüyorlar. Tercüman gazetesi ve Aydın Yalçın gibileri de **"sahiplerinin sesini"** kamuoyuna duyuracak cesareti bulabiliyorlar.

Bu oyunu bozmak hepimize, bütün yurtseverlere düşüyor. ABD emperyalizminin yeni yeni uluslararası sorunlar, gerginlik noktaları yaratma planları, Türk, Kürt, Arap ve İran halklarını birbirine kırdırtma girişimleri mutlaka engellenmelidir. Ordunun Irak topraklarına sürülmesi ulusal çıkarlarımıza indirilecek en büyük darbe olur. Emperyalizmin dümen suyunda girişilen maceraların sonu hep felaket oldu. Atom çağında ABD savaş senaryolarına alet olmak ise düpedüz yok olmayı göze almak demektir. Altemur Kılıç gibileri birer vatan haini olarak bütün kamuoyuna teşhir edilmelidir.

New Times dergisinden yapılan bir çevirinin özetini yayınlıyoruz

İran-Irak savaşı kimlerin işine yarıyor?

Eylül 1980'de başlayan İran-Irak savaşı bütün hızıyla sürüyor. Bu zamana kadar ölen 1 milyon insan, yıkılan sayısız kent ve savaşın genişleyerek tüm bölgeyi sarma tehlikesine karşın, çeşitli ülkelerin bu savaşı unutulmaya terketmeleri düşündürücüdür.

İran şahının yıkılması, ABD'nin ebedi saydığı bir **"Şubesini"** kaybetmesi ve İran'daki eski durumunu kazanmak için bu ülkeye karşı sürdürdüğü çıkarma tehditleri, boy kot politikası ve gizli de olsa Irak hükümetinin tavrını onaylar tutumu olmasaydı, Irak İran'a savaş açamazdı.

Başlangıçta İran sınır bölgesinden 60 km. içeriye giren, fakat bugün soruna barışcıl bir çözüm getirilmesine **"Evet"** diyen Irak'a karşın, 1982'de başlattıkları taaruz sonucu Irak'ı kendi sınırına kadar geri püskürten İran bu öneriyi kabul etmemektedir.

6. yılını dolduran körfez savaşı, savaşın yıkıcılığı, binlerce insanın öldürülmesi ve bu iki ülkeye **"Her ay birer milyar dolara"** malolmasının dışında, ne Tahran'a ne de Bağdat'a ülke içi sorunları halklarından gizlemekten başka bir şey getirmemektedir. Öyleyse İran-Irak savaşından gerçek olarak kimler yararlanmaktadır?

Körfez savaşı petrol ihraç eden ülkeler arasında rekabeti zirveye çıkarmış, bunun sonucu, düşüş gösteren petrol fiyatları, finans ve dış yatırımlar açısından bu iki ülkeyi olumsuz etkilemiştir.

Savaşta yıkılan endüstri sahaları ve mali olanakların savaş alanına yatırılması nedeniyle ekonomik ve sosyal yıkım artmıştır. Endüstri sahalarının yeniden yapılmasının ülke başına 200 milyar dolara malolacağı hesaplanma bütçelerinde % 30'dan fazla artış olmuştur.

Savaştan en fazla yararlanan, bu ülkelere sattıkları silahlarla yıllık kârları milyarlara ulaşan NATO ülkeleri olmuştur. Örneğin, sadece FAC silah tekellerinden MBB, Rheinmetall, Daimler-Benz, Magirus gibi firmaların İran ve Irak'a sattıkları son parti silah ve savaş malzemesi tutarı 6 milyar DM'dir.

Savaş her iki tarafın da yok olması pahasına sürüyor. Schatt el-Arab'tan bir görüntü...

Bu iki devlet dışında kalan diğer bölge ülkeleri de savaştan dolaylı olarak etkilenmektedirler. Suudi Arabistan silah siparişlerini astronomik düzeye çıkarmış, FAC silah tekellerinden 12 milyar DM tutacak olan silah fabrikası kurmasını isterken, 7 milyar DM'lık Tornado uçağı siparişi vermiştir.

Pastadan aslan payını yine ABD silah tekelleri almaktadır. Bunlar, Suudi Arabistan'a 1500 tane Stinger, Sidewinder, Harpoon gibi füze, yüzlerce M-1, A-1 ve Abram tipi tank ve AWACS tipi 5 hava kontrol istasyonu satacaktır.

İran-Irak savaşı, bölgedeki diğer ülkelere ABD silah tekellerinin silah satması yanında, savaş aynı zamanda ABD'nin bölge ülkelerini kendi uydusuna alma çabalarını da kolaylaştırdı. Önce, 1981'de ABD'nin örgütlediği, Suudi Arabistan'ın başını çektiği ve çeşitli körfez ülkelerinin katıldığı **"Körfez Devletleri Komisyonu"** kuruldu. Arkasından, Pentagon bu ülkeleri İran Irak arasındaki savaştan **"Koruma"** İran İslam devriminin yayılmasını **"Önleme"** ve bölgeyi **"Tehdit eden Sovyet tehlikesinden koruma"** adı altında bölgenin **"Jandarmalığını"** kendi kendisine üstleniverdi.

Körfez savaşının keskinleşmesi, ABD'nin bu bölgeye yapmayı zaten planladığı askeri **"Yardım"** önerilerine daha olumlu taban hazırladı. Gerçek amaç yardımdan öteye, zamanın Cumhurbaşkanı J. Carter'in 1980'de söylediği gibi **"ABD'nin yaşamsal çıkarlarını korumak ve genişletmek için gerekirse doğrudan saldırının"** tabanını hazırlamaktı. Eski ABD Dışişleri Bakanı Kissinger'in İran-Irak savaşının ABD'ce **"Arzulanan"** sonucu, onların körfez bölgesi üzerindeki çıkarlarının çarpıcı başka bir örneğidir. Kissinger **"En iyisi bu savaştan her iki ülkenin de yenik çıkmasıdır"** demektir.

Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin

İran'ın dini lideri Ayetullah Humeyni

Körfez savaşından yararlanma Reagan döneminde genişletilerek sürdürüldü. Bu kapsamda, çevik kuvvetlerin gücü 400 bine çıkarıldı. Komando grubu CENTCOM'u taşıyan **"La Salle"** gemisi körfeze yerleştirildi. AWACS casusluk uçaklarının Suudi Arabistan ve Türkiye'ye yerleştirilmesine hız verildi. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu bir dizi Ortadoğu ülkesinde yeni havaalanları yapıldı, olanlar genişletilip modernleştirildi. ABD'nin bu ülkelerdeki üsleri kullanma yetkileri artırıldı.

Reagan yönetiminin, silah tekellerinin ekonomik çıkarları yanında, bu bölgede iki ana hedefi vardı. Birincisi, petrol tekellerinin çıkarlarının korunması uğruna bölgeye doğrudan çıkarma, ikincisi de, ABD atom silahlarının, ortamdan yararlanılarak Sovyetler'e yakın bu bölgeye daha geniş yerleştirilmesi.

ABD'nin petrol bölgesini **"Kurtarma"** ve bölgedeki müttefiklerini **"Koruma"** maskesi altında, bu bölgeye Sovyetler'e yönelik **"İlk vuruş"** atom silahlarını yığması, İran-Irak savaşının içinde taşıdığı en büyük tehlikedir.

1984'de Mahburg'da, İran'a NATO ülkelerinin kullandığı M 48 tipi 250 tankı satmaya hazırlanan bir mafia ortaya çıkarıldı. Güney Afrika'ya, Suudi Arabistan'a silah satan Rheinmetall firması bu yüzden mahkemece mahküm edildi. Iran'a silah ve savaş malzemesi satan Heckler-Koch, Thyssen-Henschel, MBB ve AEG/Berlin firmaları FAC'dedir.

Irak'a 1981'de Fransa üzerinden satılan 30 Alpha savaş uçağı FAC-Fransa ortaklığı Dassuault-Dornier firmasında yapılmaktadır. Irak'a satılan 24 adet 80-105 tipi savaş helikopteri MBB yapısıdır.

Bir yanda dünya emperyalist silah tekellerinin İran-Irak savaşından, bölge ülkelerine silah satma çıkarları, diğer yanda ABD'nin kendi kendisini bölgenin **"Jandarması"** ilan edip, atom başlıklı füzelerini Sovyet sınırına biraz daha yaklaştırması. Bütün bunlar iki ülke arasındaki savaştan kimlerin gerçek çıkarları olduğunun en açık örnekleridir.

DAC ANAYASASI'NDAN

DAC Anayasası, Madde 18: Kültür fizik, spor ve yürüyüş sosyalist kültürün elemanlarıdır ve halkın entellektüel ve fiziksel gelişmesini sağlarlar...
Madde 25: Herkesin kültürel yaşama katılma hakkı vardır. Bu hak bilimsel teknolojik devrim ve manevi gereksinimlerin gelişmesiyle önem kazanıyor. Devlet ve toplum yurttaşların kültürel yaşama katılmalarını teşvik eder. Kültür fizik ve spor çalışmaları kültürel gereksinimleri en iyi ve sürekli olarak karşılamanın ve sosyalist insanı biçimlendirmenin aracıdırlar...

Sağlıklı ve dengeli bir yaşam için

Marita Koch, 26 yaşında, tıp öğrencisi, 1983 dünya atletizm şampiyonasında üç altın madalya kazandı. Birgit Meineke, 19 yaşında, 1983 Roma-Avrupa yüzme şampiyonasında 5 altın kazandı.

DAC'de milyonlarca insan için spor yapmak yaşamak, eğlenmek ve rahatlamakla eş anlamlıdır. Bu ülkede sağlam kafanın sağlam vücutta bulunacağı gerçeğinden hareketle spora, kişiliği biçimlendiren bir olgu olarak bakılır.

Modern olimpiyatların babası sayılan büyük spor adamı, Fransız Baron **Pierre de Coubertin** (1863-1937) şöyle diyordu: **"Olimpiyat meşalesini 4 yılda bir yakmak yetmez. Önemli olan hiçbir ayrım gözetmeksizin herkesin sıradan günlük yaşam içerisinde olimpiyat kültüründen yararlanabilmesidir."** İşte bu amaç bugün DAC'de yaşam bulmuştur.

DAC'de tüm kamu kuruluşları, işyerleri, örgütler, okul ve çeşitli eğitim kuruluşları anayasa ve çeşitli kanunlara göre spor ve kültürfizik çalışmaları yapmakla yükümlüdürler. Bu kuruluşların spor sorumluları her yıl yapılan Gençlik ve Spor Haftası nedeniyle bir yıllık çalışmaları değerlendirir, kamuoyuna bilgi ve hesap verirler.

Uzun yıllardan bu yana DAC sporda en iyi ülkeler arasında bulunuyor. 1968 olimpiyatlarından beri ise sürekli en iyi ilk üç arasındadır. Resimde 1982 Barış koşusunda takım halinde 1. olan sporcular Honnecker ile.

DAC'de sporun kısa tarihçesi

DAC'de bulunan 600 müzenin 6'sı spor tarihine ayrılmıştır. Spor müzeleri Alman sporunun insancıl gelenekleri ve özellikle anti-faşist direniş yıllarındaki işçi-spor hareketi hakkında bilgi verecek şekilde düzenlenmiştir.

Bilimsel sosyalizmin kurucuları Karl Marks ve Friedrich Engels de insanın beden eğitimine, bilimsel eğitim ve ruhsal şekillenme kadar değer verdiklerini belirtmişlerdi. Almanya'da geçen yüzyılın ikinci yarısında kurulan ilk jimnastik kulübünün ardından işçi-spor hareketi hızla gelişti. 1. İşçi Spor ve Jimnastik Festivali 100 000 sporcu işçinin katılımı ile 1922'de Leipzig şehrinde toplandı.

1933'de faşistler iktidara gelince tüm işçi spor kulüplerini kapattılar. Aralarında birçok anti-faşist militan bulunan üyelerine vahşice baskı ve terör uyguladılar. Bunlardan dünyaca ünlü güreşçi **Werner Seelenbinder** Hitler selamı vermeyi reddettiği için milli takıma alınmadı. Kısa bir süre sonra tutuklanan W.Seelenbinder 1944 yılında cezaevinde işkence ile öldürüldü. DAC'de her yıl W.Seelenbinder'in anısına birçok yarışma düzenleniyor ve **"Spor Ustası"** madalyasının bir yüzüne O'nun portresi işlenmiştir.

Geçirilen zorlu yıllar

Demokratik Almanya sporda bugün bulunduğu yere gelinceye kadar birçok zorlu yollardan geçti. Faşist Almanya'nın yenilgisinden sonra sporun hiçbir maddi temeli kalmamıştı. Hitler rejimi birçok sporcuyu ölüme göndermiş, binlercesi de savaşlardan sakat ve yaralı olarak dönmüştü. Spor tesisleri imha olmuş, futbol sahaları ya sebze bahçelerine dönüştürülmüş ya da evsiz barksızların sığınakları haline gelmişti. 1948'te demokratik örgütler, sendikalar ve gençlik örgütleri tarafından **Alman Spor Komitesi** kuruldu. 1949'da DAC'nin kurulması ile spor faaliyetlerinde de canlanma ve gelişmeler oldu.

Spartakistler jimnastik yarışları sonucu madalyalarını alıyorlar.

Spor ve Jimnastik Konfederasyonu

DAC'de spor faaliyetleri yasal olarak Spor ve Jimnastik Konfederasyonu tarafından yöneltilir. 1950 yılında kurulan Konfederasyon herbiri kendi dalında çalışma yürüten 35 federasyondan oluşur. En büyük federasyonlar sırasıyla futbol, avcılık, jimnastik, gülle atma, atletizm, hentbol, masa tenisi ve voleyboldur. 1984 yılı başlarında Konfederasyonun **3 410 000** üyesi vardı. **Bu, nüfusun % 20,6'sı demektir.** Üye aidatları semboliktir. Aidatlar çocuklar için 20, öğrenciler ve gençler için 80, yetişkinler içinse 130 feniktir. Aidat ödeyenler otomatik olarak sigortalı olurlar.

DAC'de spor kazaları ile işkazaları aynıdır. Bu, spor yaparken bir kaza durumunda tüm tedavilerin ücretsiz olduğu ve işgöremezlik durumunda ise net ücretinin 78 haftalık karşılığının kendisine tazminat olarak ödeneceği anlamına gelir. Ayrıca Sosyal Sigortalar ve Konfederasyon ayrı ayrı aylık ödemeler yaparlar.

1983 yılında Leipzig'de yapılan 7. Gençlik ve Spor Festivali'ne elemelerde seçilen 10.000 genç yarışmacı olarak katıldı. Elemelere 3 milyon kadar genç katıldı. Yarışmalarda 19 ayrı dalda 856 şampiyon seçildi.

Spor için uygun koşullar

DAC'de bugün **329 stadyum, 196 yüzme havuzu, 9918 küçük spor alanı ve 5397 jimnastik salonu vardır.** Tesis bolluğuna rağmen bazı bölgelerde istek karşılanamıyor. Birçok mahallede halk girişimleri ile şehir planlamasına uygun olarak kendi tesislerini halkın kendisi yapmaktadır. Spor çalışmaları için gerekli finansman Konfederasyon tarafından karşılanır. Konfederasyon gelirleri ise üye aidatları, pul satışları, karşılaşmalardan elde edilen gelirler ve kamu ödemeleridir. Işyerlerinin spor çalışmaları ise sosyal ve kültürel çalışma fonundan ve sendika tarafından karşılanır.

Çocuk ve Spor

DAC'de çocukların spor çalışmalarına çok büyük önem verilir. 3-6 yaşlarındaki çocukların beden ve spor eğitimleri çocuk bahçelerinde başlar ve okullarda devam eder. Beden eğitimi dersleri okul programlarında ilk 10 yıl zorunlu derslerdendir. Öğretmenler yüksek okuldan spor diplomalı olanlardan seçilir.

Beşinci sınıftaki tüm çocuklar örneğin hentbolun tüm oyun tekniklerini öğrenmişlerdir. Daha üst sınıflarda yüksek atlama öğrenirler. 7-10 yaşları arasındaki tüm çocuklar normal olarak yüzme bilirler.

Haftada iki-üç saatlik spor dersleri yetersiz olduğu için çocuklar genellikle okul dışı saatlerde spor kulüplerine giderler. Buralarda atletizm, jimnastik ve top ile oynanan yaygın sporlar yapılır.

DAC'de tüm çocukların yaklaşık % 75'i okul ve Konfederasyona bağlı spor kulüplerine üyedirler. Çocukların spor çalışmaları **Spartakist gençlik örgütünde** yoğunlaşır. Bu örgüte büyük köle ayaklanması liderinin adı çocuk ve gençleri cesaretlendirmek ve Spartaküs'ün anısını yaşatmak için verilmiştir.

3-5 yaşındaki çocuklara judonun basit kuralları öğretiliyor.

Spartakistler

Spartakistler 1965'ten bu yana çocuk ve gençleri yaz ve kış sporları için örgütlüyorlar. Amaç olanaklı olan en fazla sayıda genç kız ve erkeği pratik sporun içine çekebilmektir.

İşyeri spor klüpleri

Yasalara göre tüm işyerleri işçilerin sağlıklı ve dengeli yaşamları için spor çalışmaları yürütmekle yükümlüdürler. Birçok fabrikada genel direktör yardımcılarından biri spor çalışmaları ile sorumludur.

DAC'de 10 000 kadar işyeri spor kulübü vardır. Aralarında 20 ayrı dalda çalışmalar yürüten kulüplere bile rastlanmaktadır. Işyerlerinde yapılan en yaygın spor çalışmaları yüzme, jimnastik ve topla oynanan oyunlardır.

Antrenörler

Eğer kaliteli antrenörler yoksa en mükemmel tesisler pek fazla işe yaramaz. DAC'de 240 000 antrenör vardır ve hemen hemen hepsi birkaç yıllık beden eğitimi ve pedagojik eğitimden geçmiş yetkin kişilerdir.

Bir spor mucizesi mi?

DAC'nın spordaki başarıları dünya spor kamuoyunun büyük ilgisini çekiyor. Hatta 17 milyonluk küçük bir ülkede bu başarılı sonuçları **"mucize"** olarak niteleyenler dahi var.

Bazı nedenleri daha önce de gösterdik. Ancak başarının sırrı sosyalist toplumun en geniş yığınlara spor yapma olanakları sağlamasında yatıyor. Okullarda, semtlerde ve işyerlerinde milyonlarca sağlıklı insanın spor yapabildiği koşullarda bu sonuçlar doğal karşılanmalıdır.

Öte yandan sporcu sağlığına verilen önemin de başarıdaki payı belirtilmelidir. Doktor kontrolünden ve onayından geçmeyen hiçbir sporcu en küçük bir yarışmaya dahi katılamaz.

Ve başarının nedenlerini ABD Spor Sağlığı Konseyi Başkanı Dr. Irving Dardik şöyle özetliyor; **"Başarılarının tek nedeni milyonlarca sağlıklı insanın planlı ve programlı çalışmalarıdır..."**

GÜLDÜŞÜN

Haçan ki...

– Uşak, haçan ki biz buraya ternek açtuk, neden horan ekibi kurmayruk?

– Doğru söylüyorsun Temel, bir horon ekibi kurmamız gerekir. Ben hazırım doğrusu...

– Dursun iyi horan oynayi o da ekipin paşına geçer...

– Neden olmasın?

(Ekip kurulur çalışmalar başlar)

– Ula Dursun, uşaklar sululuk yapayi hiç ses etmeysun. Eleştürmelüsün dağ... Sarumluluk verduk sağ... Hele Rasim'un yaptuklaruna göz yummamalisun. Bu gidişle ekibi dağıtacasun...

– Temel, Rasim'in disiplinsiz davranışlarını ben de görüyorum. Çalışmalar henüz yeni, hemen işin başında tatsızlıklar olmasın istiyorum. Doğrusu şimdilik onun küçük burjuva gururunu kırmak istemiyorum.

– Ne dedun küçük burjuva gururuni kırmak istemayrum mu dedun?

– Evet, en azından şimdilik...

– ...şimdusu sonrasi yoktur. Haçan ki onda burjuva gururi var. Küçük ise de kır oni, büyük ise de kır oni...

G.Uçar

İş kazalarında dünya rekoruna gidiyoruz.

Lenin'e benzeyen Atatürk resmi

12 Mart döneminde Çorlu TÖS Başkanı **Hasan Kıyafet**'in evini basarlar. İnzibat subayı albaydan başsavcıya kadar tümü oradalar. Bir sürü eli silahlı asker dört bir yanı sarmış, kuş uçurtmuyorlar.

Kitaplar çuvala doldurulduktan sonra savcının gözü duvardaki kalpaklı Atatürk resmine ilişir. Onu da aşağı indirtir. Tutatanak tutulurken **"el konan yasak kitap ve gereçlerin arasında bir adet de kalpaklı Lenin resmine rastlanmıştır"** deyince Hasan Kıyafet karşı çıkar.

– Hayır efendim, o Lenin değil, Atatürk'ün resmidir.

Savcı ters ters bakar:

– Biz Atatürk'ü senden öğrenecek değiliz. O buz gibi Lenin işte.

– Ama ben onu Akşam gazetesinden kesip çevçeveledim.İzin verirseniz çerçeveyi kırıp kıyısındaki "Akşam" yazısını göstereyim.

Akşam yazısı resmin kıyısından ortaya çıkınca savcı öfkeyle yazıcıya çıkışır:

– Ne duruyorsun be, yaz işte "bir adet Lenin'e benzeyen Atatürk resmi bulunmuştur."

tomurcuk postası

Sevgili çocuklar,

Yeni yıl yaklaşıyor. Mağazaların vitrinleri şimdiden rengarenk, gözalıcı hediyelik eşyalar ile doldu. Ama isterseniz biz vitrindeki pahalı malları almaktan vazgeçelim ve kendi hünerimizi, yaratıcılığımızı kullanarak arkadaşlarımız için yararlı, sevimli hediyeler yapalım. Hem de hiç para harcamadan ne dersiniz?

İşte ilk örneğimiz:

KİTAPLIĞIMIZIN YARARLI SÜSLERİ

Gerekli malzeme:

– *Değişik boylarda taşlar*
– *Küçük renkli resimler ve boya*
– *Fırça, zamk, makas*

Yapılışı: *Taşları yıkayıp temizleyin. Kuruyunca beğendiğiniz bir renge boyayın. Üzerine motifler çizin ya da beğendiğiniz resimleri keserek yapıştırın. Taşların altına kitaplığı çizmemesi için bir bez ya da keçe parçası yapıştırın. Sonra kitaplarınızın iki tarafına bu taşları dayayın. Sürekli devrilen kitaplarınız artık dağılmayacak. Kendi ellerinizle yararlı bir hale getirdiğiniz bu taşlar arkadaşlarınız için de sevimli bir hediye olmaz mı?*

Emel Canikli / Bochum / 9 yaşında

Zürafalar da taksiye biner mi?
Güneş Çakar / Essen / 5 yaşında

Sanatçı 8. Uluslararası Frechen Grafik Trienale'de madalya aldı

Mehmet Güler ile sanatı üstüne söyleşi

8. Uluslararası Frechen Grafik Triennale 5 Ekim 1986 günü kalabalık bir davetli izleyici grubu önünde açıldı. 54 ülkeden 1056 sanatçının başvurduğu yarışmalı sergiye 54 ülkeden 338 sanatçının 531 yapıtı alındı.

Avusturya, Demokratik Almanya, Polonya, Belçika, İsviçre ve Federal Almanya jüri üyelerinden oluşan ödül jürisi, Türk sanatçı Mehmet Güler'in yapıtlarını madalya ve ödülle değerlendirdi.

Türkiye Postası: Mehmet Güler, izleyebildiğimiz kadarıyla yoğun bir çalışma hayatın var. Kişisel sergiler, karma sergiler ve bienaller. Şu sıra Istanbul ve Almanya'da iki paralel sergin ve karma sergilerin dışında F.Almanya'da Uluslararası Frechen Grafik Triennale'de de madalya ve ödül aldığını öğrenmiş bulunuyoruz. Çalışmalarının sürekliliğini nasıl sağlıyorsun?

Mehmet Güler: Sanatçının çalışmalarını kısır bir döngüye girmeden sürdürebilmesi, herşeyden önce sanatıyla sürekli ilişki içinde olması ve yaratma eyleminde her türlü dış etkilerden uzak bulunmasıyla olasıdır. Bu yoğunluğu sağlayarak sürdürüyorum. Ayrıca uygulanan tekniğin ve malzemenin çeşitliliği de pozitif yönde bir etkendir. Örneğin boya çalışmalarımda doygunluk hissettiğim zaman kendimi çalışmaya zorlamıyorum. Başka bir teknik uygulamaya geçiyorum. Ağaç baskı, gravür çalışmalarım, onlar da olmazsa hazır kalıpların baskılarını yapıyorum. Belli bir zaman diliminden sonra veya bir tatil sonrası büyük çalışma isteği duyabiliyorum ki, böyle zamanlarda ortaya çıkan işler her zaman benim için tatmin edici oluyorlar. Sonuç olarak: Yaratma eylemi bir istek ve kendini hazır hissetme olayıdır. Ayrıca bu istek ancak uygun ortam ve şartlarda en iyi biçimde gerçekleşebilir.

Türkiye Postası: Yağlıboya çalışmalarının yanında grafik (ağaç baskı ve gravür) çalışma-

dır. Ayrıca bu istek ancak uygun ortam ve şartlarda en iyi biçimde gerçekleşebilir.
Türkiye Postası: Yağlıboya çalışmalarının yanında grafik (ağaç baskı ve gravür) çalışma-

larının da yoğunlukta olduğunu biliyoruz. Sence boya ve grafik çalışmalarını beraber sürdürmenin ne gibi faydalı ve sakıncalı tarafları vardır?

Mehmet Güler: Grafik çalışmalarımın, yani yaptığım ağaç baskı ve gravürlerin sanatsal eylemimde sakıncalı taraflarından sözedemem. Tam tersine, benim için çok yararlı ve hatta zorunlu diyebilirim. Yaratma eylemindeki spontanite ve çalışmanın sürekliliğini ancak grafik çalışmalarımla sağlayabiliyorum. Çünkü bir teknik uygulamadaki doygunluktan sonra başka bir tekniğe geçiyorum. Ayrıca boya çalışmalarında ortaya çıkan yapıt daima tekdir. Oysa grafik tekniklerde çoğaltma olanağı nedeniyle sanatçının çok yere ulaşabilmesi ve yaygınlaşması daha da kolaylaşabilmektedir.

Sanatçı hangi teknik veya teknikleri kullanırsa kullansın, kendi dilini, kişiliğini, ifade biçimini vurgulamak zorundadır. Buradaki başarısı, bir yerde tekniğe hakim olmasıyla da doğru orantılıdır. Ben boyada aldığım sonuçları çoğu kez özellikle gravür tekniğinde de deniyorum, olanaklar ölçüsünde. Olanaklar ölçüsünde diyorum, çünkü gravür tekniğinin teknik olanakları sınırlı. Fakat tüm bu sınırlı olanaklar yanında gravürün de kendine özgü bir tadı var ki onu da boyada almak olanaksız.

Türkiye Postası: Yapıtlarının hemen hemen tamamının konusunun Türkiye'den kaynaklandığını, konuların yöresel ögelerden kurulduğunu görüyoruz.

Mehmet Güler: Burada yöresellik konusunu biraz açmak gerekiyor. Resimlerim Türkiye'den direkt doğa veya insan görünümleri değil. Ama yöresel ögelerden kurulu. Benim geçmişim ve gözlemlerimin bir sentezi, bir özümlememdir. Doğa ve insan Türkiye olduğu gibi herhangi bir güney ülke ve insanı da olabilir. Tüm bunlar benim için bir etkilenme olayı, bir çıkış kaynağıdır. O halde öz, içerik olarak yöresel, biçim, teknik, anlatım dili evrensel. İşte sanat yaşamında her zaman amacım bu oldu: Yöresel ögelerle evrensel bir dil yaratabilmek.

Türkiye Postası: Yoğun bir biçimde bu konuyu işlemenin kökeninde yurt özleminin belli bir

Mehmet Güler

payının varlığından sözedebilir miyiz? Yurtdışında yaşamasaydın aynı konuyu işler miydin?

Mehmet Güler: Yurdundan dışanda yaşayan her insan, doğup

Mehmet Güler
payının varlığından sözedebilir miyiz? Yurtdışında yaşamasaydın aynı konuyu işler miydin?
Mehmet Güler: Yurdundan dışanda yaşayan her insan, doğup

büyüdüğü, yakınlarının, eş dostlarının bulunduğu topraklara özlem duyacaktır. Bu doğaldır ve aksini de düşünemiyorum. Çalışmalarımın bugünkü noktada bulunmasında yaşadığım ortamın elbette etkisi vardır. Ancak bunun oranı nedir, bilemem. Türkiye'de yaşasaydım belki farklı bir yönde gelişme olacaktı. Bunu bugün kestirmek olanaksız. Ancak tartışma götürmez birşey varsa o da; sanatçının yapıtlarında her türlü dış etkenlerin; yaşam biçiminin, çevresinin iklimin, yaşadığı ortam ve olayların çeşitli biçimde tekrar yansıyacağıdır.

Türkiye Postası: Resimden başka hiçbir yan uğraşısı olmayan bir sanatçı olarak kendi şahsında sanatçı yaşamını nasıl buluyorsun? Kolay ve zor yanları var mı?

Mehmet Güler: Dünyaya tekrar gelsem aynı şeyi yine seçer-

dim diyebilirim hiç düşünmeden. Ancak bu birçok insanın anlayacağı biçimde bir rahatlık, bir kolay yaşam biçim anlamına gelmemeli. Tam tersinin olduğunu da söyleyebilirim. Ama tüm zorluklarına karşın yine de güzel. Sanatçının belli bir yaşam biçimi olmalıdır diye birşey yok elbette. Bazılarının düşündüğü veya özendiği gibi bohem bir hayatım yok ve özenmiyorum da. Ancak yaptığı işin sorumluluğunun bilincinde olan her sanatçının hayatı, sanatçının kendisi ve çevresi için aynı ölçüde zordur. Sanatçı 24 saat çalışan insandır. Sanatçı rahat değildir. Huzursuz, zaman zaman hırçın, bazan da bir çocuk kadar mutlu ve neşelidir. Sanatçı sürekli kendi kendisiyle bir hesaplaşma halindedir. Bu durum çoğu kez çeşitli biçimlerde çevresine ve dış dünyaya yansıyabilir. Yaşamındaki tüm bu iniş çıkışlar yapıtlarıyla sıkı sıkıya bağımlıdır ve yapıtlarına da yansır.

Tüm bu açıklamalardan sonra, sanatçının sıradan birisi gibi rahat mutlu bir insan olduğundan sözedemeyiz. Rahatlık, mutluluk, huzurluluk kavramları kişiden kişiye göre değişen değerlerdir. Çoğu insan çalıştığı zaman yorgunluktan sözederken, ben çalıştığım, çalışabildiğim ölçüde huzurluyumdur, mutluyumdur. Tam tersi, yeterl kadar çalışma ortamı bulamadığım, rahatsız edildiğim zaman huzursuz sinirli ve hırçın olabilirim.

Bir yapıt bittikten sonra karşısına oturup onu seyretmenin

çalışma ortamı bulamadığım, rahatsız edildiğim zaman huzursuz sinirli ve hırçın olabilirim.
Bir yapıt bittikten sonra karşısına oturup onu seyretmenin

hazzını, herhalde doğumdan sonra sağlıklı çocuğunu seyreden ananın tattığı heyecan ve tad ile eşanlamlı tutmak gerek.

Kırgızistan'da yazarlar toplantısı

Aralarında Yaşar Kemal ve Zülfü Livaneli'nin de bulunduğu yazarlar Gorbaçov'la görüştüler

Yücel Feyzioğlu
Moskova'dan bildiriyor

Ünlü yazar Cengiz Aytmatov dünyanın birçok ülkesinden ünlü sanatçı ve bilim adamlarını Kırgızistan'a davet etti. Değişik görüşten olan sanatçıların toplantısı Frunze'de Issıkkul gölünün kıyısında yapıldı. Issıkkul forumu diye anılan toplantıya ABD'den A.Müller, D.Bolzuin, O.Toffler, K. Toffler, Türkiye'den Yaşar Kemal, Zülfi Livaneli, Ingiltere'den A.King, P.Ustinov, Ispanya'dan E. Mayor, Hindistan'dan N.Menon, Küba'dan L.Ötero, Fransa'dan K. Simon, Etopya'dan A.Tekle ve Unesco sekreterliği üyelerinden Italyan A. Forti ve daha başka isimler katıldılar.

Dünyayı çocuklarımıza nasıl bırakırız? diyen Cengiz Aytmatov'un açtığı tartışma dostça bir havada geçti. Bir hafta süren görüşmelerden sonra ortak açıklama yayınlandı. Özetle şöyle:

"Yüzyılımızın bitmesine ve üçbininci yılın başlamasına 5 bin günden az kalmıştır. Global ve görünmez olan karmaşık bunalımlar insanlığın geleceğini tehdit ediyorlar. Gelecekte de yeni problemler olabilecek. Ama bunları tek bir ülke çözemeyecek. Bugün o kadar ciddi sorunların karşısında insanlar umutsuzluk duygusuna kapılıyorlar. Bunun için biz yaratıcılar, yazarlar, ressamlar ve bilimadamları insan dehasına ve yaratıcı gücüne inancımızı ilan etmek için Kırgızistan Issıkkul gölünde toplanmış bulunuyoruz. Gelecek yüzyıl yalnızca gezegen yüzyılı değil, aynı zamanda yaratıcılığın yüzyılı olmalıdır. Tüm tehditlere ve tehlikelere karşı bizim yanıtımız yaratıcılık yoluyla yaşama mutluluğuna varılmalıdır diyoruz. Yeni fikirleri yaşamın tüm alanlarına yaymak gereklidir. Geleceğimiz politikacılara ve ayrı ayrı ülkelerin gerginlikle-

yaratıcılık yoluyla yaşama mutluluğuna varılmalıdır diyoruz. Yeni fikirleri yaşamın tüm alanlarına yaymak gereklidir. Geleceğimiz politikacılara ve ayrı ayrı ülkelerin gerginlikle-

rine bağımlı olmamalıdır. İnsanlık dehası ve üstün yeteneğe sahip olan insanlar bilimsel buluşlar, şairlerin düşü ve sı-

Cengiz Aytmatov

radan insanların ümitleri geleceğimizde büyük rol oynamalıdır. Biz biliyoruz ki, omuzlarında ağır yük taşıyan ülkelerin yöneticileri insanların geleceği için ellerinden geleni yapıyorlar. Biz inanıyoruz ki, onlar ileride de barışın sağlanması için yol göstereceklerdir. Bu nedenledir ki, Cengiz Aytmatov'un davetini kabul edip Kırgızistan'a ve Tiyanşan dağları ile çevrili olan Issıkkul Gölü'ne geldik. Biz ümit ediyoruz ki Issıkkul gölü kıyılarında ekilen tohumlar zengin bir ürün verecektir. Çeşitli ülkelerden yaratıcı insanlar bizim yeni dünya kurma çabamıza katılacaklardır."

Gorbaçov'un sanatçılarla toplantısı

Toplantı sonunda sanatçı ve bilimadamlarının bir bölümü Kopenhag'a giderek barış gösterilerine katıldılar. Sonra yine Moskova'ya dönerek Gorbaçov'la buluştular.

Mihail Gorbaçov ünlü kültür adamlarının kendisi ile görüşmek istemelerini büyük bir memnunlukla karşıladığını dile getirerek onları kutladı ve özetle şöyle dedi:

"Sizin görüşlerinizin üstünlüğü oradadır ki, birçok değişik görüşten insanlar olarak biraraya geldiniz. Sizi ayıran noktaları değil, insanlığın gele-

le dedi:
"Sizin görüşlerinizin üstünlüğü oradadır ki, birçok değişik görüşten insanlar olarak biraraya geldiniz. Sizi ayıran noktaları değil, insanlığın gele-

ceğini tartıştınız. İnsanlığın ortak sorunlarında ortak görüş açıklamayı başardınız. Bu başkaları için de örnek olmalıdır.

Dünyada felaket ve sarsıntıların sebeplerini ortadan kaldırmak için insanlık her zaman cesaretli ve mert olmuş ve akıl yolunu bulmuştur. Ne yazık ki, bu yalnız felaketlerden sonra olmuştur. Eğer her seferinde felaketler kapımıza dek dayanmadan insanlık onu savuşturabilseydi, o gün dünyamız kimbilir nasıl olurdu?...

Yine de hepimiz yokluklara, acıya katlanıp ayağa kalkmasını, ileri gitmesini becerdik. Ancak şimdiki buhran öylesine bir tehlikedir ki... bunu hepimiz biliyoruz. Her bir insanı vicdan ve sorumlulukla bu tehlikeyi ortadan kaldırmak için çalışmaya çağırıyoruz.

Herşeyin özü insandır, insan korunmalıdır. Eğer gelişme adına insan ölümü göze alınıyorsa bunu göze alan bizden dışlanmalıdır."

Daha sonra Reagan'la son görüşmelerine değinen Gorbaçov **"Görüşmemiz çekirdek nükleer silahların yok edilmesinin başlangıcı olarak kabul edilebilir. Bu mümkündür. Ancak aradaki birçok zorlukların kaldırılması gereklidir"** dedi ve şöyle sürdürdü **"20. yüzyılın sonunda bu büyük buhrandan kurtulmak için yeni girişken bir politikanın yürütülmesinin gerekliliğini Reagan'la son görüşmemiz ortaya koydu. Bu yeni politikanın gelişip taraftar kazanmasında kültür ve sanat adamlarına büyük görev düşüyor. Bu yeni politikanın hayat bulmasına yazarlar, sanatçılar yardım edebilirler. Issıkkul buluşması da bunun bir örneğidir..."**

Daha sonra Sovyetler'de gelişen yenileştirme, yaşamı iyileştirme ve demokrasinin yaygınlaşıp yerleşmesi konusunda bilgi veren Gorbaçov sanatçı ve bilim adamları ile sohbet etti. Ayrı ayrı hepsinin halini hatırını sordu, yeni eserleri konusunda görüş-

şıp yerleşmesi konusunda bilgi veren Gorbaçov sanatçı ve bilim adamları ile sohbet etti. Ayrı ayrı hepsinin halini hatırını sordu, yeni eserleri konusunda görüş-

lerini, duyduklarını söyledi. Zülfü Livaneli'ye **"Çocuklarım türkülerini çok severek dinliyorlar."** dedi.

Şanar Yurdatapan'ın "Anadolu" adlı orkestra ve saz için bestesi WDR'de sergilendi

Yüksel SELEK

24 Ekim 1986 akşamı, saat 21.15'te, Köln WDR'in Funkhaus Großer Sendsaal'ı Türkiyeli ve Alman müzikseverlerce tıklım tıklım doldurulmuştu. Şanar Yurdatapan'ın uzunca bir süredir üzerinde çalıştığı bestelerin çalınacağı konser, Osman Okkan'ın sunuşuyla başladı. Üç bölümden oluşan konserin birinci bölümünde Orhan Temur'un sazı eşliğinde Melike Demirağ, Anadolu'dan çeşitli türküler seslendirdi.

İkinci ve merakla beklenen bölümde, Türk ve Batı enstrümanlarından oluşan 47 kişilik orkestra yerini aldı. **"Anatolia"** adlı orkestra parçasının solisti, sazıyla **Orhan Temur**'du. Orkestra parçası Anadolu halk müziğinden esinlenerek bestelenmişti. **"Anadolu"** şu bölümlerden oluşuyordu: Dinleyiniz, Bozkır, Rüzgar, Kağnı, Sürü, Masal, İlkbahar, Hasat, Düğün, Batı ve Kuzey Anadolu'dan halk dansları, Zeybek, Teke Horon, Düz Horon. Köln Müzik Yüksek Okulu Öğrencileri ve sazların yanısıra Türk ritm müzik aletlerinden oluşan orkestra genç şeflerinin yönetiminde yapıtı üstün bir beceriyle icra ettiler. Solist olarak yer alan Orhan Temur, sazın olanaklarını yeteneğiyle sonuna kadar kullanmak konusunda dinleyicilerin takdirini kazanmayı başardı.

"Anadolu" Şanar Yurdatapan'ın ağırlıkla Türk halk müziği melodi ve ritmlerini, Batı ritmleriyle ve Batı enstrümanlarıyla zenginleştirerek ve orkestrasyonun ve komputer tekniğinin olanaklarını da kullanarak giriştiği özgün bir deney olarak görünüyor. Özgünlüğünü başlıca, bizim o, **"dünyanın en ilkel müzik aleti"** diye sıkça horlanan üç telli sazımızın, iyi bir icrayla gelişkin müzik aletleri eşliğinde ve çok seslilik içinde armonize edildiği zaman ne sonuç alınacağı yolunda bir deney olmasıyla kazanıyordu sanırım.

Özellikle Batılı müziksevere Türk halk müziğini alıştığı armoniler ve tekniklerle tanıtmayı, sevdirmeyi amaçlayan bu çalışmayla ilgili, müzik eleştirmenlerinin görüşleri merakla beklenecek.

Dileğimiz **"Anadolu"**nun, Avrupa'da yaşayan göçmen işçilerimize de kendi halk melodilerini, ritmlerini gelişkin Batı enstrümanlarıyla ve çok sesli kompozisyonlarla sevdirmeye katkıda bulunmasıdır. İki ayrı kültürün kaynaşmasına, halkımızın sanatsal beğenisinin yükselmesine giden yola bir taş koyabilen herkes gibi, Şanar Yurdatapan'ı kutlamak bir görevdir.

Konserin üçüncü bölümü, orkestra eşliğinde Melike Demirağ'ın seslendirdiği, **"Şu anda İstanbul'da Olmak Vardı..."** adlı Şanar Yurdatapan'ın bir diğer bestesinden oluşuyordu. Parça, bir **"yurda özlem"** şarkısıydı.

Konser, WDR halk müziği bölümü tarafından düzenlendi, NRW eyaleti Kültür Bakanlığınca desteklendi; Hollanda NOS ve Belçika RTBF televizyonlarınca yayınlanmak üzere kaydedildi.

Fotoğraf nasıl çekilir? 10

Soner GÜRLER

Makineye film takmak ve çıkarmak

Artık teorik bilgileri bırakıp pratik konulara gelmeye başladık sayılır. Bugüne kadarki tefrikalarda pratiği doyurabilmesi için zor gibi duran bu teorik bilgileri öğrenmek kaçınılmazdı. Yinede çok şey anlattığımızı, teorik bilgileri yeterince aktardığımızı söyleyemeyiz. Fakat bir gazetenin sayfaları içerisine girecek tefrikalara uygun boyutlarda bu bilgileri anlatmaya çalıştık. Teorinin anlaşılması zor gibi gözükse de, bu teoriyi bu boyutlara sığdırmak ondan da zor bir iş. Bu nedenle arkadaşlarımın geçmiş ve gelecek tefrikalarda anlayamadıkları veya benim bilmeyerek unuttuğum konuları gazeteye mektupla bildirmeleri halinde eksik kalan bu yerlerinde tamamlanmasına çalışırım.

Şimdi basit gibi dursa da çokça işlenen bir hata sahasını, bir fotoğraf makinesine film takıp çıkarma konusunu inceleyelim.

Önce elimizdeki makineye hangi tür filmin (bak fotoğraf makinesi) uyduğunu bilmemiz gerekir, sonra hangi cins (siyah/beyaz, renkli, dia) film kullanacağımızı, daha sonra da filmin ışık hassasiyetinin ne olması gerektiğini (Bak Film bölümü) iyice düşünmek bir makineye film takmanın ilk hamleleridir.

Bu seçimi tamamlayınca filmi makineye takmaya başlayabiliriz. Kaset filmlerde makinenin kapağını açıp filmi içeri sürmekten başka yapılacak bir iş olmadığından, Rollfilm denilen 6×6 veya 6×9 filmlerde bizlerce çok nadir kullanıldıklarından, örneklemeyi tek gözlü objektifi değişebilir veya değişmez 135'lik diye adlandırılan 24×36 ebadında film kullanan el makineleri üzerinde yapmayı düşündüm.

Makineye film takmak için bir karanlık oda gerekmez, hele fotoğrafçıya kadar gidip ona taktırmak en gereksizidir. Buna rağmen yine de ışığın direk inmediği, hafif loş hatta çokça gölgeli bir yer seçmekte fayda vardır. Önce makinenin arka kapağını açın, geri çevirme kolunu dışarı çekin ve film patronunu sol taraftaki boşluğa yerleştirin, geri çevirme kolunu yeniden içeri itin. Filmin dışardaki ucunu sağ taraftaki makara yarığına takın. (Bak resim 1) Filmin çevrilmesine yarayan kolu çevirerek filmin boyunca uzanan dörtgen ufak delikleri sağ taraftaki ön makaranın üzerindeki dişlilere geçirin. (Bak resim 2) Geri çevirme düğmesini hafif geri çevirin ki, filmin patrondaki boşluğu alınsın ve film perde üzerine gerilebilsin. Makinenin arka kapağını kapayın. Filmin ışık hassasiyeti DIN, ASA veya ISO ayarını yapın. Makine sayacında 1 numarayı görene kadar filmi çekermiş gibi çevirin. Artık makineniz içerisindeki filmle birlikte fotoğraf çekmeye hazırdır. Bu andan itibaren makinenin içerisindeki film bitip de geri sarılana kadar makinenizin arka kapağını kesinlikle açmayın. Daha önceki tefrikalarda anlattığımız şekillerde filminizi çektikten sonra, bitince artık filmi ileriye doğru çeviremeyecek ve geriye sarmak zorunda kalacaksınız. Filmi geriye sarmak için genellikle makinenin altında bulunan ufak düğmeye basarak film çevirme mekanizmasının boşalmasını sağlayınız. Makinenin üst kısmındaki geri çevirme düğmesinin üzerindeki ufak kolu dışarıya döndürerek, filmi bu kol yardımıyla geriye sarın. Filmin makaradan kurtulduğunu hissedince yine loş veya gölge bir yerde arka kapağı açın ve patronu çıkarın, filmi derhal ufak film kutusuna koyun. Film yıkanıp tab edilmeye, makinenizde yeni filmin takılmasına hazırdır.

Çekimi tamamlanmış filmi fazla geciktirmeden yıkanmak üzere tabba verin. Film patronun arasından ışık girebilir, özenle çekilen bu filmden geriye bir harabe kalabilir. Değişik nedenlerden film hemen tabba verilemiyorsa kesinlikle ışıklı yerde saklamayın, kimyevi koku ve dumanlardan uzak tutun, hele ultraviolet ışınları nedeniyle güneş ışını gören yerlere bırakmayın. Yıkanıp da geri gelmiş filmlerin genellikle film boyunca giden dörtgen delikler yakınında gözlemlenen renk kaymaları varsa bu filmin iyi saklanmayıp herhangi bir şekilde ışık gördüğüne işarettir.

Çok önemli bir nokta havaalanları veya benzeri yerlerde insanlar, paketler ve hatta bazen mektuplar değişik bahaneler gösterilerek röntgen ışınlarıyla aranmaktadırlar. Röntgen ışınları filmlerin düşmanıdırlar. Böylesine yerlerdeki aramalarda röntgen şualarının dozunun az olduğu filme bir zarar vermediği söyleniyor da olsa bu her zaman doğru değildir. Röntgen şuaları az dozajlı da olsa filmin kimyevi yapısı üzerinde olumsuz etki yapar, filmi bütünüyle bozmasa bile filmin sübyesini (ışığa hassas jelatin maddesini) bozar. Böylece film ve dolayısıyla fotoğraf fazla yumuşak yani gri kalır, bulanık renklere yol açar. Röntgen ışınlarından filmimizi koruyabilmenin en iyi yolu, böylesine bir tehlikenin varolduğu her zaman filmi kurşun alaşımlı piyasada satılan özel torbacıkların içerisinde saklamaktır.

Filmin jelatinin bir yüzü dokunmaya da hassastır. Filmin kıyısında dörtgen deliklerin olduğu yerlerden dikey bir şekilde iki parmak arasında tutmayı kendinize alışkanlık edinin, aksi halde filmin üzerinde parmak izleriniz kalır ve bu izler bir daha da yok edilemezler.

Resim:1

Resim:2

Resim:3

Türkiye Postası

SİZİN İÇİN GÖRDÜK, DUYDUK, OKUDUK

DEDİLER Kİ...

"Sen tiyatronu miting meydanına çevirirsen, İbsen'i oynarsan havanı alırsın. Söylettirmeyin beni." **Eski Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrem Taşçıoğlu'nun Ankara Sanat Tiyatrosu üzerine düşünceleri**

"Bundan sonra ister soyunun, ister giyinin. Ben artık karışmıyorum." **Yeni Çalışma Bakanı Mükerrem Taşçıoğlu**

"Devleti baba olarak görürsek, gelip bizi dövebileceğini de bilmemiz lazım." **Başbakan Turgut Özal**

"Özal'ı da severim, Demirel'i de." **ANAP milletvekili Hasan Celal Güzel**

"Tarih boyunca Türk hükümetlerine baskı yapılmamıştır. **Milli Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk**

"Allahın izniyle bu kadar devletin temsilcisine neler yaptığımızı gösterdik. Şimdi sıra 100 bin otomobil yapacak fabrikayı kurmada. Hele şu Japonlar bir '**he**' desin evel Allah yakında o fabrikayı da gezecekler." **İşadamı Halis Toprak**

"Ben enternasyonal bir kadınım." Uluslararası İşadamı **Asil Nadir'in eşi Ayşegül Nadir**

"Türkiye'de Başbakan ve ANAP var. Başka bir şey yok." **ANAP İstanbul milletvekili**
nım." Uluslararası İşadamı **Asil Nadir'in eşi Ayşegül Nadir**

"Türkiye'de Başbakan ve ANAP var. Başka bir şey yok." **ANAP İstanbul milletvekili**
Leyla Yenlay Köseoğlu

"TRT kimseyi ne keser, ne biçer. İyidir bizim yayınlarımız." **TRT Genel Müdürü Tunca Toskay**

"Söyleyeceğim bir şey yok. Gurbetçiye verdiğimiz her sözü yerine getirdik." **Ulaştırma Bakanı Veysel Atasoy**

"800 milyon benim bir haftalık cirom" **Ünlü işadamı Halit Narin**

"Memurun bir-iki lisan bilmesini istiyoruz." **Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin**

"Zihinsel özürlü çocuklara ve ailelerine elbette sahip çıkmak gerekir. Ancak şimdilik biz ileri zekalı çocuklara Özal deneme liseleri açarak önemli bir hizmet başlattık. Önceliği onlara tanıdık." **İstanbul Anakent Belediye Başkanı Bedrettin Dalan**

Bozuk ilaç üretenler, yaptıklarıyla kalıyor

Canımızla oynayana 6 bin lira ceza

Nereden ne çıkar?

Türkiye'de ilaç olarak en çok kullanılan iğnelerden biri de, Calcium'dur. Bu ampulleri üreten ilaç fabrikalarından biri de ADEKA firmasıdır.

Geçenlerde yapılan bir araştırmada bu firmanın ürettiği ampullerin içinde iri *kara sinek* büyüklüğünde yabancı bir cisim bulunmuş. Ampullerin tahlili sonucunda iğneden geçip kana karışan bu cismin, beyne gidip kılcal damarları tıkanacağı, insanı felce uğratıp öldüreceği ortaya çıktı.

İşin ilginç yönü, insan öldüren bu ampulleri üreten firma ADEKA bundan bir süre önce aynı suçtan 2 ay kapanma ve 6 bin lira *"ağır"* para cezasına çarptırılmış.

Kısacası, Evren-Özal çetesi Türkiyesinde insan öldürmenin cezası *"sadece"* 6 bin lira.

Ne olacak yani, piyangodan başbakan ve üniformadan cumhurbaşkanının çıktığı bir ülkede, ampulden yabancı madde çıkmış çok mu? Yeri gelmişken değeri 6 bin lira olan şu insanın kilosunu da hesaplıyalım. 60 kiloluk bir insan düşünecek olursak, vallahi kilosu tam 100 liraya gelmekte.

Atatürk: "Taklitlerimden sakınınız."

Evren: "Oh be, nihayet başardım. 6 yıldır şu pozu verebilmek için uygun bir pozisyon bekliyordum"

Eksik olan yeni resimler ve isimler

Zaman zaman okurlarımızdan bu sayfamız için gazete kupürleri, ilginç bilgiler, mektuplar alıyoruz. Son derece değerli olan bu katkıları için okurlarımıza -devamını dileyerek- candan teşekkür ediyoruz.

İşte yukarıdaki fotomontajın yeraldığı *"Finanzplatz Informationen"* adlı gazeteyi de İsviçre-Zürih'ten bir okurumuz gönderdi.

Fotomontaj resimde ülkelerinden arkalarına bile bakmadan kaçan iki diktatör, Markos ve Duvalier, ünlü İsviçre bankalarının bulunduğu Paradeplatz'da görülüyorlar. Filipinler'de ve Haiti'de halkın iliğini, kemiğini sömürerek elde ettikleri paraları İsviçre bankalarında garanti altına alan iki diktatör, gelecekten kaygı duymaksızın rahat rahat yaşıyorlar.

Bilindiği gibi İsviçre *"tarafsız"* bir ülke. Bu *"tarafsız"* ülkedeki bankalar da *"uluslararası"* ve müşterilerinin *"mahremiyetini"* koruyarak çalışıyorlar. Bilindiği gibi, Hitler'in o dönemlerde altınlarını İsviçre'ye kaçırdığı da yaygın bir söylenti. Ayrıca tüm dünyadan halk düşmanı politikacılar, diktatörler ve işadamları İsviçre bankalarının en önemli ve saygıdeğer müşterileri. Çünkü pek *"tarafsız"* İsviçre'yi ayakta tutan bu namussuzların kanlı ve kara paraları.

Yukarıdaki fotomontajda güncel olduğu için sadece Duvalier ve Markos'un kafaları yeralmış. Oysa ki bu resme daha nice kafalar eklenebilirdi. Örneğin, *Pinochet, Botha, Evren, Şahinkaya, Özal* hemencecik akla gelen isimler. Sanıyoruz sizler de iki diktatörün tatlı tebessümler saçan yüzlerine baktıkça bu kervana yeni isimler, yeni yüzler ekleyeceksiniz.

Nefret oturma odalarında

90'lı yılların sonu. Sovyetler Birliği ABD'ye atom silahlarıyla saldırdıktan sonra bütün ülkeyi işgal ediyor. Sovyetlerin başa geçirdikleri kukla başkan Beyaz Saray'dan ABD'yi yönetiyor. İşgalci Sovyetler insanları öldürüyor, dükkanları yağma ediyor, kadınlara tecavüz ediyorlar. Hem de bütün bunlar Birleşmiş Milletler Barış Grubu kıyafetine bürünmüş Sovyet askerlerince yapılıyor.

Bu iki resmi Tomurcuk Postası için İsveç'ten Hakan B. gönderdi. Rambo'nun ve Reagan'ın çocuklarımızın dünyasına girdiğini ibretle görüyoruz.

Durun daha bitmedi: Sovyetler, Birleşmiş Milletler bayrağı altında kanlı diktatörlüklerini kuruyorlar. ABD halkı açlıktan kırılıyor. Boş dükkanlar önünde uzun insan kuyrukları ekmek
Sovyetler, Birleşmiş Milletler bayrağı altında kanlı diktatörlüklerini kuruyorlar. ABD halkı açlıktan kırılıyor. Boş dükkanlar önünde uzun insan kuyrukları ekmek
bekliyorlar. Alkol uyuşturucu maddeler insanlığı kırıp geçiriyor.

İşte tam bu sırada super *Rambo Devin Milford* ve bir avuç vatansever imdada yetişerek ABD'yi Rus zulmünden kurtarıyor.

Okuduğunuz bu olay ne oldu, ne de olacak. Fakat Reagan ABD'sinin film yapımcıları bunu çoktan oldurdular bile. Nasıl mı?

* Yukarıdaki olay ABD televizyon şirketlerinden
film yapımcıları bunu çoktan oldurdular bile. Nasıl mı?

* Yukarıdaki olay ABD televizyon şirketlerinden
ABC tarafından hazırlanan ve 1987'den itibaren ekranlarda gösterilecek olan 12 saatlik bir televizyon serisinin konusudur. Bu serinin temel ilkesinin, Reagan'ın antikomünist ilkesi ve *"kötülükler ülkesi"* diye isimlendirdiği Sovyetler'e karşı *"Haçlı seferiyle"* ne derece bağdaştığını bilmem farkedebiliyor musunuz?

ABC şirketi daha şimdiden birçok Avrupa ülkesiyle pazarlığa başlayarak, yeni tip Rambo'yu Avrupa'ya aktarmak isti-
ABC şirketi daha şimdiden birçok Avrupa ülkesiyle pazarlığa başlayarak, yeni tip Rambo'yu Avrupa'ya aktarmak isti-
yor. Bunlar arasında FAC televizyon şirketleri de var.

Tüm dünyanın ve özellikle Sovyetler'in *"barış barış"* diye yırtındığı şu sıralarda Reagan'ın yıldızlar savaşı projesini beyinlere çakabilmeyi, kini ve nefreti oturma odalarına sokabilmeyi *"hizmet"* sayan ABC şirketini *"kutlamamak"* elde değil.

ANAP mı, mafia mı?

Gazetelerin yazdığına göre, ANAP Kartal İlçe Başkanı *Mehmet Öztürk* yolsuzluk nedeniyle başkanlıktan ihraç edilmiş. ANAP da yolsuzluk çeşitleri çok yönlü olduğundan Öztürk olayında ne olduğunun yazılmasına bile gerek duyulmamış.

Cunta başbakanı B.Ulusu ve şimdiki başbakan Özal ile boy boy resimleri olan Öztürk'ün yolsuzluk ve sahtekarlık konusunda kırdığı ilk ceviz değil bu.

Bundan bir süre önce Öztürk'ün başkanlığında kurulan 200 üyeli *"Tüm Emek İş Kooperatifine"* ev bark sahibi olmak için para kaptıranlar aldatıldıklarını anlayınca mahkemeye başvurdulardı. Kooperatif binalarının ruhsatsız olarak kaçak yapıldığı ortaya çıkarılınca, yıkılmasına karar verilmişti. Öztürk ayrıca kooperatifin elektrik parasını da zimmetine geçirmiş.

Öztürk'ün marifetleri bu kadarlar da bitmiyor. Efendim, adam ilçe başkanı ve kooperatif başkanı olmadan önce Denizcilik Bankası'nda çalışmış. Orada çalışırken *"Vapur jetonu"* çalarken yakalanmış ve mahkum olmuş.

ANAP'lıların entrikaları saymakla bitmiyor. Yine gazetelerin verdiği şu habere bakın: *"Keçiören Belediye Başkanvekili ANAP'lı Seyfi Saltoğlu ve ANAP Keçiören İlçe Başkanı Hasan Mert ortaokul bitirme sınavlarında kopya çekerken yakalandı."*

Pes vallahi, memleketi sahtekarların yanında, geri zekalılar idare ediyormuş da, haberimiz yokmuş.

Bakanları rüşvetçi, ilçe başkanları sahtekar, belediye başkanları zampara. Bize öyle geliyor ki, mazisi kirli olmayan ANAP'a giremiyor galiba. Geriye kala kala, henüz ortaya çıkarılmayan kadın ticareti ve uyuşturucu madde ticareti kalıyor. Bunları da yapıyorsa dört dörtlük olacaklar. Mübarekler parti mi, mafya mı?..

Gırgır dergisinden alınmıştır.